

Godkendelse efter husdyrbruglovens § 16 a, stk. 4

til

Vesterlund

Nørreballevej 13, 5932 Humble

(IE-husdyrbrug)

Afgjort den 28. februar 2024

Svendborg
Kommune

Datablad

Husdyrbrugets navn og adresse	Vesterlund Nørreballevej 13 5932 Humble
Ansøger og kontaktperson	Jesper Bendix Drost Harnbjergvej 12 5932 Humble Tlf. 4016 1869 harnbjerggaard@gmail.com
Ejer af ejendommen	Jesper Bendix Drost Harnbjergvej 12 5932 Humble
Ejendomsnummer	4820005055
Matrikelnummer	13a Tryggelev By, Tryggelev
Virksomhedens art	IE-svinebrug (fedesvin > 30 kg)
CHR-nummer	11336
CVR-nummer / P-nummer	17795333 / 1001361393
Virksomhedstype	Smågrise- og slagtesvinebesætning med et produktionsareal på mere end 100 m ² og en ammoniakemission på mere end 3.500 kg NH ₃ -N pr. år.
Tilsynsmyndighed	Svendborg Kommune Miljø og Teknik Natur og Miljø Svendborgvej 135, 5762 V. Skerninge Tlf. 6223 3444 landbrug@svendborg.dk
Ansøgningens skemanummer i www.husdyrgodkendelse.dk	225988
Godkendt produktionsareal	4.839 m ²
Journal nr.	21/7829
Konsulent	Jan Brochstedt Olsen, Velas I/S, Damsbovej 11, 5492 Vissenbjerg
Øvrige afgørelser	Byggetilladelse kræves til de nye stalde samt udlednings- eller nedsivnings-tilladelse for håndtering af regnvand

Copyright

Kortmateriale er gengivet af Svendborg Kommune med tilladelse fra Styrelsen for Dataforsyning og Effektivisering.
Copyright Styrelsen for Dataforsyning og Effektivisering.

Meddelelse af afgørelse

Jesper Bendix Drost
Harnbjergvej 12
5932 Humble

Miljø og Teknik
Klima, Natur og Miljø
Svendborgvej 135
5762 Vester Skerninge
Tlf. 62 23 34 44
landbrug@svendborg.dk

Sagsid. 21/7829

Svendborg Kommune meddeler hermed godkendelse efter husdyrbruglovens¹ § 16 a, stk. 4 til husdyrbruget på Nørreballevej 13, 5932 Humble.

Husdyrbruget godkendes med denne afgørelse for anden gang efter husdyrbrugloven fra 2017.

Svendborg Kommune meddeler godkendelsen på baggrund af de indsendte oplysninger og de fastsatte vilkår, og det afgøres, at husdyrbruget ikke medfører en væsentlig virkning på miljøet.

Dato: 28. februar 2024

Godkendt: Lene Jultved, Agronom

Afgørelsen om godkendelse er annonceret på Svendborg og Langeland Kommuners hjemmesider www.svendborg.dk/nyheder/hoeringer-og-afgoerelser og www.langelandkommune.dk/politik/hoeringer-og-tilladelser den 28. februar 2024.

Klagefristen udløber den 27. marts 2024.

Søgsmålsfristen udløber 28. august 2024.

Godkendelsen revurderes inden den 28. februar 2032.

¹ Lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v., jf. LBK nr. 520 af 1. maj 2019 med senere ændringer (husdyrbrugloven).

Resumé

Svendborg Kommune har modtaget en ansøgning fra Jesper Bendix Drost, Harnbjergvej 12, 5932 Humble om miljøgodkendelse til udvidelse af produktionsarealet og antal stipladser til slagtesvin på ejendommen Nørreballevej 13, 5932 Humble.

Ejendommens gældende miljøgodkendelse er efter husdyrbruglovens § 16 a, stk. 2 fra 28. februar 2020 til et produktionsareal på 2.655 m².

Produktionsarealet er defineret som det areal, i fast placerede husdyranlæg, hvor dyrene kan opholde sig, og hvor de har mulighed for at afsætte gødning.

Som følge af lov om forpligtende kommunale samarbejder, er det Svendborg Kommune, der administrerer husdyrbrugloven for husdyrbrug i Langeland Kommune. det er derfor Svendborg Kommune, der meddeler godkendelse og efterfølgende fører tilsyn med husdyrbrugets miljøforhold.

Bygningsmæssige ændringer

Der er søgt om at opføre 2 nye staldbygninger med et bruttoareal på tilsammen 2.576 m², samt en ny gyllebeholder på 1.200 m². De nye stalde etableres med gyllekøling og luftrensning. Den nye gyllebeholder etableres med fast overdækning i form af teltdug.

I ansøgningen er det totale produktionsareal angivet til 4.839 m² fordelt med 2655 m² i de 4 eksisterende staldfsnit og 2.184 m² i de to nye stalde. De to nye stalde indrettes med hver to staldfsnit på hver 546 m². Se placeringen af anlægget på nedenstående kortudsnit, som også viser ejendommens to eksisterende gyllebeholdere samt en ny gyllebeholder, fodersiloer og foderlade.

Situationsplan over det ansøgte anlæg på Nørreballevej 13. Stald 5-8 og gyllebeholder 3 er nye anlæg.

Husdyrbruglovens afstandskrav skal være opfyldt for nye husdyranlæg og eksisterende anlæg, hvor ændringer medfører øget forurening. Husdyrbruget opfylder lovens krav til afstande.

Produktionen af husdyrgødning består af svinegylle i alle staldafsnit.

Ammoniakfordampningen stiger fra 4.808 kg N/år til 8.484 kg N/år.

Husdyrbruglovens grænseværdier for påvirkning af natur er overholdt. Nærmeste naturområder er en række overdrev. Der er med udgangspunkt i bl.a. naturområdernes tilstand og øvrig tilførsel af næringsstoffer vurderet, at ammoniakdepositionen fra husdyrbruget ikke vil medføre en tilstandsændring af disse naturområder.

Husdyrbruglovens lugtkriterier overholdes i forhold til nærmeste nabo, samlet bebyggelse som byzone.

Der er fastsat støjgrænser i henhold til Miljøstyrelsens vejledninger for støj – og det er vurderet, at støjgrænserne overholdes med de stillede vilkår.

Antallet af transporter til og fra ejendommen øges fra 445 til 751 transporter pr. år. En stor del af transporterne (43 %) afvikles i kortere perioder i forår og efterår. Der vurderes, at støj fra driften samt transport ikke medfører væsentlige gener. Det er desuden vurderet, at husdyrbruget ikke giver anledning til øvrige gener fra eksempelvis støv, lys, skadedyr, affald mv.

Kravet om anvendelse af bedste tilgængelige teknologi (BAT) vurderes at være opfyldt. Husdyrbruget er over grænserne for IE-husdyrbrug og vil fremadrettet være underlagt kravene i husdyrbruglovens kap. 17 i forhold til begrænsning af miljøpåvirkning fra staldanlægget.

Det vurderes, at det ansøgte husdyrbrug ikke medfører væsentlige virkninger på miljøet.

Indholdsfortegnelse

Datablad	2
Meddelelse af afgørelse	3
Resumé	4
Indholdsfortegnelse	6
Indledning	9
Svendborg Kommunes afgørelse	10
Lovgrundlag	10
Afgørelse med vilkår	10
Generelle forhold	18
Retsbeskyttelse	18
Revurdering af godkendelse	19
Klagevejledning	19
Søgsmål.....	21
Miljøteknisk redegørelse	22
Vurdering af miljøkonsekvensrapport	22
Ejendomsforhold	22
<i>Ansøger og ejerforhold</i>	22
<i>Vurdering af samdrift med andre husdyrbrug</i>	23
<i>Biaktiviteter</i>	25
Placering	25
<i>Husdyrbrugets beliggenhed, afstandskrav og planmæssige forhold</i>	25
<i>Afstandskrav og beskyttelseslinjer</i>	27
<i>Beskyttelseslinjer og planmæssige forhold</i>	29
<i>Erhvervsmæssig nødvendighed</i>	29
<i>Placering i tilknytning til eksisterende byggeri</i>	30
<i>Varetagelse af landskab, kulturhistorie, rekreative og geologiske værdier mv.</i>	30
<i>Landskab</i>	30
Husdyrbrugets anlæg og drift	34
<i>Produktionsareal</i>	34
<i>Drift af staldanlæg</i>	36
<i>Kommunens vurdering</i>	38
<i>Ventilation</i>	40
<i>Rengøring</i>	40
Miljøpåvirkning fra husdyrbrugets anlæg.....	41
<i>Ammoniakdeposition til naturområder</i>	41

<i>Kategori 1-natur</i>	43
<i>Kategori 2-natur</i>	44
<i>Kategori 3-natur</i>	44
<i>Øvrig natur - §3-beskyttede naturområder</i>	46
<i>Øvrig natur - udpegningsgrundlag for Natura 2000-område</i>	48
<i>Samlet vurdering</i>	48
<i>Påvirkning af arter med særligt strenge beskyttelseskrav (bilag IV-arter)</i>	49
<i>Lugt</i>	50
<i>Kommunens vurdering af afvigende ventilationsforhold</i>	54
<i>Støj</i>	56
<i>Rystelser</i>	64
<i>Transport</i>	64
<i>Støv</i>	66
<i>Lys</i>	67
<i>Skadedyr</i>	67
<i>Påvirkning af jord, grundvand og overfladevand</i>	68
<i>Gødningsproduktion, opbevaring og håndtering</i>	68
<i>Håndtering af gylle</i>	69
<i>Anvendelse af farlige stoffer</i>	70
<i>Olie og olieholdige produkter</i>	70
<i>Spildevand</i>	71
<i>Egenkontrol og Overvågning</i>	71
<i>IE-husdyrbrug</i>	72
<i>Energi- og Ressourceforbrug</i>	73
<i>Vandforbrug</i>	73
<i>Energi</i>	74
<i>Substitution af skadelige stoffer</i>	75
<i>Optimering af produktionsprocesser</i>	75
<i>Affald</i>	75
<i>Medicin</i>	76
<i>Anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT)</i>	76
<i>Forebyggelse af uheld</i>	77
<i>Husdyrbrugets ophør</i>	78
<i>0-alternativet</i>	78
<i>Alternative løsninger</i>	78
<i>Offentlig høring</i>	79

Konklusion	79
BILAGSOVERSIGT	80
Bilag 1A. Ansøgers miljøkonsekvensrapport	81
Bilag 1B. OML-beregning med tilhørende bilag	82
Bilag 2. Situationsplan	101
Bilag 3. Staldtegninger – opmåling af produktionsarealer	102
Bilag 4. Kommunens vurdering af OML-beregningerne	107
<i>Bilag 4A Vurdering af markant afvigende ventilationsforhold</i>	<i>107</i>
<i>Bilag 4B. Validering af OML-beregningerne</i>	<i>109</i>
<i>Bilag 4C. Vurdering af om OML-beregningens grundlag kan opnås i praksis</i>	<i>116</i>
<i>Bilag 4D. Tabelværdier - luftbehov</i>	<i>119</i>
Bilag 5. Støjberegning – forudsætninger og resultat	120
Bilag 6. Langeland Kommunes tankplads-retningslinjer	131
Bilag 7. Beplantningsplan	134
Bilag 8. Svendborg Kommunes behandling af høringssvar	135

Indledning

Svendborg Kommune har via konsulent fra rådgivningsvirksomheden Velas I/S modtaget en ansøgning om godkendelse til at udvide svineproduktionen på Nørreballevej 13, 5932 Humble. Ansøgningen er indsendt gennem Miljøstyrelsens digitale ansøgningssystem, www.husdyrgodkendelse.dk, med skemanummer 225988 den 8. april 2021. Svendborg Kommune har efterfølgende modtaget rettelser til ansøgningen, senest den 16. februar 2023, og har afgjort sagen på baggrund af version 4 af ansøgningsskemaet.

Som følge af lov om forpligtende kommunale samarbejder², er det Svendborg Kommune, der administrerer husdyrbrugloven³ for husdyrbrug⁴ i Langeland Kommune. Svendborg Kommune er myndighed og meddeler godkendelse og fører efterfølgende tilsyn med husdyrbrugets miljøforhold. Langeland Kommune er dog myndighed i forhold til behandling af eventuel byggesag, nedrivningstilladelse, spildevandstilladelse, vandløbssag m.m.

Svendborg Kommune har den 28. februar 2020 meddelt godkendelse efter husdyrbrugloven (stipladsmodellen) til produktion af smågrise og slagtesvin med et produktionsareal⁵ på 2.655 m². Denne godkendelse er fuldt udnyttet. Ansøgningen omfatter udvidelse af det eksisterende produktionsareal til i alt 4.839 m².

Det ansøgte projekt er omfattet af godkendelsespligt efter husdyrbruglovens § 16 a, stk. 4, idet husdyrbruget er et IE-brug med flere end 2.000 stipladser til fedesvin over 30 kg og tidligere er godkendt efter husdyrbruglovens § 16 a, stk. 2, nr. 2.

Godkendelsen er opdelt i 3 dele:

Første del er Svendborg Kommunes afgørelse om godkendelse, som indeholder vilkårene for godkendelsen.

Anden del er en miljøteknisk redegørelse, som danner grundlag for de meddelte vilkår i godkendelsen.

Tredje del er en samling af relevante bilag. Bilag 1 er ansøgers indsendte miljøkonsekvensrapport, som Svendborg Kommunes afgørelse er baseret på.

² Lov om forpligtende kommunale samarbejder, jf. LBK nr. 446 af 8. april 2022 med senere ændringer.

³ Lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v., jf. LBK nr. 520 af 1. maj 2019 med senere ændringer (**husdyrbrugloven**).

⁴ Husdyrbrug: Husdyranlæg, der tilsammen har et produktionsareal på mere end 100 m², gødnings- og ensilageopbevaringsanlæg og andre driftsbygninger m.v. til brug for husdyrhold, som ligger på samme ejendom.

⁵ Produktionsareal: Det areal i fast placerede husdyranlæg, hvorpå dyrene kan opholde sig og har mulighed for at afsætte gødning, jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3, pkt. C, nr. 1, og som dyrene ikke kun har kortvarig adgang til, jf. bilag 3, pkt. C, nr. 2.

Svendborg Kommunes afgørelse

Lovgrundlag

Ansøgningen er behandlet i henhold til kravene i husdyrbrugloven⁶ med tilhørende husdyrgodkendelsesbekendtgørelse⁷, husdyrgødningsbekendtgørelsen⁸ samt Miljøstyrelsens vejledning om miljøgodkendelse af husdyrbrug. Ansøgningen er et tillæg til miljøgodkendelsen fra 28. februar 2020, og der skal dermed kun beskrives ændringer ift. den tidligere godkendelse. Idet der søges om både udvidelse af dyreholdet og nybyggeri, vil de fleste af punkterne i en miljøgodkendelse skulle gennemgås.

Svendborg Kommune har informeret offentligheden og berørte myndigheder tidligt i beslutningsprocessen ved offentlig annoncering på Svendborg og Langeland Kommuner hjemmesider i perioden 29/10 til 15/11 2021 og igen den 13/7 til 28/7 2023, da kommunen vurderede, at der var gået for langt siden forrige annoncering. Der var ikke nogen personer eller myndigheder der indsendte bemærkninger eller havde ønsket at få tilsendt udkastet til afgørelse tilsendt.

Der har været foretaget høring af et udkast til miljøgodkendelse i perioden 18. januar til 19. februar 2024 af ansøger og 242 parter i sagen (ejere af nabomatrikler og andre berørte/partner i sagen). Der er indkommet 6 høringssvar samt 2 rækker af spørgsmål.

Afgørelse med vilkår

Svendborg Kommune godkender hermed husdyrbruget på Nørreballevej 13, 5932 Humble, matrikelnummer 13a Tryggelev By, Tryggelev i henhold til § 16 a, stk. 4 i husdyrbrugloven.

Godkendelsen meddeles til ejeren af husdyrbruget, Jesper Bendix Drost, Harnbjergvej 12, 5932 Humble, der dermed er ansvarlig for, at husdyrbruget placeres, indrettes og drives i overensstemmelse med denne godkendelse. Godkendelsen følger ejendommen i forbindelse med salg og den til enhver tid ejer af ejendommen, er ansvarlig for, at godkendelsens vilkår overholdes.

Det afgøres samtidig, at godkendelsen af husdyrbruget ikke medfører en væsentlig virkning på miljøet.

Godkendelsen omfatter hele husdyrbruget, og godkendelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 6 år fra den dato, hvor godkendelsen er meddelt.

Hvis godkendelsen efterfølgende ikke har været helt eller delvist udnyttet i 3 på hinanden følgende år, bortfalder den del af godkendelsen, som ikke har været udnyttet de seneste 3 år. Udnyttelse anses her for at foreligge, når mindst 25 % af det tilladte produktionsareal udnyttes driftsmæssigt. Med driftsmæssig udnyttelse forstås, at der på det pågældende produktionsareal mindst produceres 50 % af det mulige indenfor rammerne af dyrevelfærdskrav eller andre relevante krav.

⁶ Lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v., jf. LBK nr. 520 af 1. maj 2019 med senere ændringer (**husdyrbrugloven**).

⁷ Bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug, BEK nr. 443 af 26. april 2023 (**husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen**).

⁸ Bekendtgørelse om miljøregulering af dyrehold og om opbevaring af gødning, BEK nr. 2243 af 29. november 2021 (**husdyrgødningsbekendtgørelsen**).

Godkendelsen meddeles på baggrund af de oplysninger, som ansøger har sendt frem, den miljøtekniske redegørelse og på følgende vilkår:

Nye bygninger

1. De to nye staldbygninger indeholdende staldafsnit nr. 5, 6, 7 og 8, samt ny gyllebeholder skal placeres som ansøgt. Placeringen fremgår af bilag 2.
2. Nyt byggeri må maksimalt etableres med følgende dimensioner:

Bygning	Grundplan	Højde	taghældning
Stald 5 og 6	14,4 x 96 m = 1.362 m ²	5	15 grader
Stald 7 og 8	14,4 x 96 m = 1.362 m ²	5	15 grader
Ny gyllebeholder	1.200 m ²	9	(med fast overdækning)

3. Gavlen af stald 6 og 7 skal placeres minimum 30 m fra offentlig vej (Nørreballevej).
4. Der må etableres en ny gyllebeholder med et overfladeareal på 1.200 m². Beholderen skal placeres som ansøgt. Placeringen fremgår af bilag 2. Beholderen skal fjernes, når den ikke længere er nødvendig for driften.
5. Der skal senest 1 måned før igangsættelse af byggeriet sendes en redegørelse til Svendborg Kommune om, at afstandskravet til dræn er overholdt.

Landskabelige hensyn

6. Nyt byggeri skal etableres i samme eller tilsvarende materialer og farver som de eksisterende driftsbygninger.
7. Der skal etableres afskærmende beplantning omkring de nye stalde som angivet på bilag 7. Beplantningen skal etableres senest samtidig med at stalden tages i brug (første dyr indsættes). Beplantningen skal bestå af minimum tre rækker af egnstypiske arter, som i løbet af 5 år giver en effektiv afskærmning. Der skal inden etablering sendes en beplantningsplan til Svendborg Kommunes accept. Beplantningen skal løbende vedligeholdes, og ved nedskæring skal det sikres, at der er tilbageværende planter, der fortsat kan afskærme effektivt.

Produktionsstørrelse og staldindretning

8. Der må etableres et staldanlæg med et samlet produktionsareal 4.839 m². Produktionsarealet skal placeres og indrettes med de staldsystemer, som er angivet i den efterfølgende tabel, og med de angivne dyretyper:

Staldafsnit	Staldareal (m ²)	Staldsystem	Dyretype	Produktionsareal (m ²)
Stald 1	1.371	Drænet gulv og spalter (33 %/ 67%)	Slagtesvin	890
Stald 2	887	Delvis spaltegulv, 25-49 % fast gulv	Slagtesvin	80
		Delvis spaltegulv, 50-75 % fast gulv	Slagtesvin	605
Stald 3	365	Toklimastald, delvis spaltegulv	Smågrise	325
Stald 4	1.035	Drænet gulv og spalter (33 %/ 67%)	Slagtesvin	755
Staldafsnit 5	644	Delvis spaltegulv, 25-49 % fast gulv	Slagtesvin	546
Staldafsnit 6	644	Delvis spaltegulv, 25-49 % fast gulv	Slagtesvin	546
Staldafsnit 7	644	Delvis spaltegulv, 25-49 % fast gulv	Slagtesvin	546
Staldafsnit 8	644	Delvis spaltegulv, 25-49 % fast gulv	Slagtesvin	546

Teknologi

Gyllekøling i stald 4:

9. Gyllekanalerne i staldafsnit 4 - i alt 582 m² - skal fortsat være forsynes med køleslanger, der forbindes med en varmepumpe.
10. Varmepumpen skal levere en årlig køleydelse på mindst 26 W/m².
11. Varmepumpen skal være forsynet med en timetæller til dokumentation af årlig driftstid.
12. Den årlige driftstid skal være mindst 8760 timer.
13. Gyllekølingsanlægget skal være forsynet med et trykovervågningsystem, en alarm samt en sikkerhedsanordning, der i tilfælde af lækage stopper gyllekølingsanlægget. Gyllekølingsanlægget må ikke kunne genstarte automatisk.
14. Vedligeholdelse af gyllekølingsanlægget skal ske i overensstemmelse med producentens vejledning. Vejledningen skal opbevares på husdyrbruget.
15. Ved udskiftning af varmepumpen, skal dokumentation for køleeffekt på gyllekøleanlæg indsendes til tilsynsmyndigheden før anlægget tages i drift.

Egenkontrol

16. Der skal indgås en skriftlig aftale med en godkendt montør med VPO-certifikat eller tilsvarende certificering om kontrol og service af gyllekølingsanlægget mindst én gang årligt. Den årlige kontrol skal som minimum bestå af følgende:
 - afprøvning og funktionssikring af trykovervågningssystemet, alarmer samt sikkerhedsanordningen

- kontrol af kølekredsens ydelse og
- aflæsning og registrering af driftstimer

17. Enhver form for driftsstop skal noteres i logbog med angivelse af årsag og varighed. Tilsynsmyndigheden skal underrettes ved driftsstop, der har en varighed på mere end 2 uger.
18. Registreringen fra logbogen, den skriftlige kontrolaftale, de årlige kontrolrapporter samt øvrige service rapporter, skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.

Fast overdækning på to gyllebeholdere

19. Gyllebeholderne på 617 m² og 1.200 m² skal forsynes med fast overdækning i form af teltoverdækning eller tilsvarende.
20. Åbning af teltdugen må kun ske i forbindelse med omrøring, tømning og udbringning af gylle.
21. Skader på teltoverdækningen skal repareres inden for en uge efter skadens opståen.
22. Såfremt en skade ikke kan repareres inden for en uge, skal der indgås aftale om reparation inden to hverdage efter skadens opståen. Tilsynsmyndigheden underrettes straks herom.

Egenkontrol

23. Der skal føres en logbog for gyllebeholderne, hvori eventuelle skader på teltoverdækningen noteres med angivelse af dato for skaden samt dato for reparation.
24. Logbogen skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.

Luftrensning

25. De to fællesafkast fra henholdsvis stald 5, 6, 7 og 8 skal tilsluttes et biologisk luftrensnings-anlæg (SKOV A/S Bio Flex 3).
26. Luftrensningsanlægget skal forsynes med differenstrykmåler, vandmåler samt ledningsevne sensor. Ledningsevne sensoren skal være placeret i bundkar til filter 2.
27. Ventilationssystemet skal være dimensioneret til at luftrensningsanlægget behandler 100.000 m³ luft pr. time fra hvert afkast (Rens-1 og Rens-2), hvor 100.000 m³ luft pr. time fra hvert afkast svarer til 50 % af den maksimale dimensionerede ventilationskapacitet fra hvert af de 4 staldafsnit 5, 6, 7 og 8. De første 0 – 50.000 m³ luft pr. time fra de nævnte staldes udsugningsluft skal altid ledes gennem luftrensningsanlægget.
28. Luftrensningsanlægget skal være i drift året rundt med forbehold for mindre driftstop i forbindelse med rengøring, vedligehold og serviceeftersyn.
29. Luftrensningsanlæggets ledningsevne skal være indstillet i henhold til SKOVs anbefalinger og ikke overstige 15 mS/cm i bundkar ved filter 2.
30. Tryktabet over luftrensningsanlægget bør ikke overstige 70 pascal (Pa).
31. Luftrensningsanlægget skal vedligeholdes i overensstemmelse med producentens vejledning. Producentens vejledning skal opbevares på husdyrbruget.

Egenkontrol

32. Der skal føres en logbog for luftrensningsanlægget, hvori følgende registreres:
- Ledningsevnen (som minimum på timebasis).
 - Luftrensningsanlæggets driftstid.
 - Månedlige målinger af vandforbruget og tryktabet.
 - Tidspunkter for rengøring/skiftning af filtre.
 - Enhver form for driftsstop med angivelse af årsag og varighed.
33. Der skal indgås en skriftlig aftale med producenten/leverandøren om serviceeftersyn af luftrensningsanlægget. Luftrensningsanlægget skal kontrolleres af producenten/leverandøren mindst hver fjerde måned.
34. Kalibrering af ledningsevne sensoren skal foretages mindst én gang årligt.
35. Serviceaftalen med producenten skal opbevares på husdyrbruget.
36. Tilsynsmyndigheden skal underrettes, såfremt luftrensningsanlægget er ude af drift i en periode på mere end 2 uger.
37. Logbogen/ den elektroniske registrering af data, kontrolrapporter samt dokumentation for kalibrering af ledningsevne sensoren skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.

Rengøring

38. Staldanlægget skal renholdes og rengøres i et omfang, så der til hver en tid opnås en god staldhygiejne, og de miljømæssige gener begrænses.

Ventilation/lugtreduktion

39. Hyppig udslusning:

Udslusning af gylle i stald 1 og 4 skal foretages hver uge og i tidsrummet mellem kl. 8 og 16. Udslusningen må ikke foretages på lørdage eller søn- og helligdage. Registreringen skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises tilsynsmyndigheden på forlangende.

40. Alle afkast skal placeres som det fremgår af redegørelsen for den gennemførte OML-beregning (vedlagt som bilag 1B)
41. Samtlige ventilationsafkast skal være monteret med miljøkryds. For de nye stalde gælder at miljøkrydsene skal være etableret senest samtidig med, at der indsættes det første dyr i bygningen.
42. Ventilationssystemets afkast skal indrettes på følgende måde:

Stald	Lugtreducerende teknik	Antal afkast	Afkast-ID	Afkasthøjde over terræn (m)	Maksimal ventilationskapacitet pr. afkast m ³ /time	Indre diameter (m)	Ydre diameter (m)*
1	Miljøkryds Hyppig udslusning	12	1-1, 1-2, 1-3, 1-4, 1-5, 1-6, 1-7, 1-8, 1-9, 1-10, 1-11, 1-12	8,5 m	14.250	0,60	0,61
2	Miljøkryds	4	2a-1, 2b-2, 2, 2c-1	9,0 8,0	15.000	0,60	0,61
3	Miljøkryds	2	6-1, 3-2	9,0	18.000 24.000	0,80	0,81
4	Miljøkryds Hyppig udslusning Gyllekøling	8	4-1, 4-2, 4-3, 4-4, 4-5, 4-6, 4-7, 4-8	8,5	14.500	0,60	0,61
5, 6, 7 og 8 – fælles-afkast	Miljøkryds	4	5-fælles, 6-fælles, 7 fælles, 8-fælles	10,0	50.000	1,10	1,13
Rens 1 Rens 2	Miljøkryds Luftrensning	2	rens 1 rens 2	10,0	100.000	1,60	1,61

43. Der må ikke anvendes koniske ventilationsafkast eller ”kineserhat”.

44. Ventilationsafkast renholdes ved vask i forbindelse med vask af staldafsnittene. Hvis der ikke vaskes ventilationsafkast efter tømning af staldafsnittet og inden nyt hold grise sættes ind, noteres det i logbog. Logbogen gemmes i 2 år og fremvises på tilsynsmyndighedens forlangende (straks).

Støj

45. Husdyrbrugets samlede bidrag til det ækvivalente, korrigerede støjniveau målt i dB(A) og målt i ethvert punkt ved naboer eller deres opholdsarealer må ikke overstige følgende værdier:

Område	Mandag-fredag kl. 7-18 (8 timer) Lørdag kl. 7-14 (7 timer)	Alle dage kl. 18-22 (1 time) Lørdag kl. 14-18 (4 timer) Søn- og helligdag kl. 7-18 (8 timer)	Alle dage kl. 22-7 (½ time)	Alle dage kl. 22-7 Maksimal værdi
Enkeltbolig i det åbne land	55 dB(A)	45 dB(A)	40 dB(A)	55 dB(A)
Byzone	45 dB(A)	40 dB(A)	35 dB(A)	50 dB(A)

Støjbidraget (bortset fra maksimalværdien) måles som det ækvivalente, konstante, korrigerede støjniveau i dB(A) (referencelydtrykket 20 µPa) i punkter 1,5 m over terræn. Tallene i parenteserne angiver midlingstiden inden for den pågældende periode. Støjgrænsen er gældende 15 m fra bolig ved nærmeste opholdsareal. Er boligen nærmeste punkt gælder støjgrænsen her.

- 46.** Alle blæsere til korntørring må være i drift alle dage i perioden fra kl. 07.00-22.00, under forudsætning af, at der anvendes afskærmning i form af skærm.
- 47.** Blæsere til korntørringsanlægget må alle dage i perioden fra 22.00-07.00 være i drift på én af følgende måder:
- Drift af afskærmet blæser mod vest – ingen drift af blæsere mod nord indenfor samme referenceperiode.
 - Drift af afskærmet blæser mod nord – ingen drift af blæser mod vest indenfor samme referenceperiode.
- 48.** Etablering af en skærm i form af f.eks. halmballer skal placeres maksimalt 1 m fra blæseren, og skal være minimum ½ m højere og bredere end selve blæseren (hele kassen)
- 49.** Hvis tilsynsmyndigheden anser det for nødvendigt, skal den ansvarlige for husdyrbruget dokumentere, at de fastsatte støjgrænser kan overholdes. Denne dokumentation kan dog kun kræves én gang årligt. Første gang dokumentationen af driften i natperioden foretages skal resultatet betragtes uden hensyntagen til usikkerheden. Dokumentationen skal foretages i form af målinger eller beregninger efter Miljøstyrelsens retningslinjer. Målingerne/beregningerne skal udføres af en person eller et firma, der er at finde på Miljøstyrelsens sidst reviderede liste over firmaer/personer, der er godkendte til at udføre Miljømåling – ekstern støj. Målinger/beregninger skal udføres efter Miljøstyrelsens vejledninger om beregning og målinger af ekstern støj fra virksomheder (Vejledning nr. 5/1984 – Ekstern støj virksomheder, Vejledning nr. 6/1984 – Måling af ekstern støj fra virksomheder, Vejledning nr. 5/1993 – vejledning om beregning af ekstern støj fra virksomheder), og skal desuden være i overensstemmelse med Miljøstyrelsens gældende bekendtgørelse om kvalitetskrav til miljømålinger udført af akkrediterede laboratorier, certificerede personer.
- Hvis det kan konstateres, at de fastsatte støjgrænser ikke kan overholdes, skal der senest 2 mdr. efter at resultatet foreligger sendes en redegørelse for, hvordan støjen kan reduceres, så de fastsatte støjgrænser kan overholdes.
- Redegørelsen skal indeholde en tidsplan for gennemførelse af eventuelle støjdæmpende foranstaltninger, og et økonomisk overslag over de foreslåede ændringer.
- 50.** Dyreholdet må ikke give anledning til støjgener ved de omkringliggende boliger, som er væsentlige efter tilsynsmyndighedens vurdering.
- 51.** Hvis der efter tilsynsmyndighedens vurdering opstår væsentlige støjgener fra dyreholdet, skal der foretages støjreducerende tiltag. Inden etablering skal tiltag accepteres af tilsynsmyndigheden.

Egenkontrol:

52. Der skal føres journal for driften af blæsere til korntørringsanlægget i perioden 22.00-07.00. Journalen skal indeholde oplysning om, hvilke blæsere, der har været i drift på hvilke dage. Journalen skal kunne fremvises ved tilsyn og skal opbevares for de seneste 5 år.

Støv

53. Driften må ikke give anledning til støvgener udenfor ejendommens areal, der efter tilsynsmyndighedens vurdering er væsentlige.
54. Hvis der efter tilsynsmyndighedens vurdering opstår væsentlige støvgener, skal der foretages støvreducerende tiltag. Inden etablering, skal tiltag accepteres af tilsynsmyndigheden.

Lys

55. Udenfor ejendommens areal må der ikke forekomme lysgener, der er væsentlige efter tilsynsmyndighedens vurdering.
56. Hvis der opstår væsentlige lysgener, skal der foretages lysregulerende tiltag. Inden etablering, skal tiltag accepteres af tilsynsmyndigheden.
57. Nuværende beplantning mod vest skal løbende vedligeholdes, og ved nedskæring skal det sikres, at der er tilbageværende planter, der fortsat kan afskærme effektivt.

Skadedyr og fluer

58. Der skal foretages en effektiv forebyggelse og bekæmpelse af skadedyr (fluer, rotter mv.) på ejendommen. Bekæmpelsen skal være i overensstemmelse med de nyeste retningslinjer fra Agro, Institut for Agroøkologi, Aarhus Universitet, tidligere Statens Skadedyrlaboratorium.
59. Hvor foder opbevares og håndteres, skal der renholdes og vedligeholdes, så der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter m.v.).

Gødning – opbevaring og håndtering

60. Påfyldning af gylle skal ske således, at der ikke kan ske spild uden for gyllebeholderen.
61. Hvis der etableres fast pumpe på den nye gyllebeholder, skal der etableres en tankplads, som indrettes med fast bund og afløb til gyllesystemet. Afløbet skal være dimensioneret således, at større spild kan opsamles.

Opbevaring og håndtering af olieholdige produkter og kemikalier

62. Indretning af tanke og tankplads skal følge Langeland Kommunes "Retningslinjer for indretning af tankpladser – Diesel- og benzintanke, hvor der ikke foregår salg" jf. bilag 6.
63. Ved ændringer af tanke og tankpladser skal Langeland kommunes retningslinjer for indretning af tanke og tankpladser, der er gældende på ændringstidspunktet, følges.
64. Opbevaring og håndtering af beholdere, der indeholder spildolie og andre olieholdige produkter skal:
- opbevares i et kar/beholder, der som minimum kan rumme indholdet af den største beholder eller tilsvarende indretning.

- være overdækket
- placeres på belægning, der er tæt overfor olieholdige produkter og uden afløb.

65. Der hvor spildolie og andre olieholdige produkter opbevares og håndteres skal der forefindes opsugningsmateriale – og et eventuelt spild skal straks opsamles, og bortskaffes som farligt affald.

Vaskeplads

66. Der må ikke vaskes maskiner på ejendommen medmindre der etableres en vaskeplads med en for vaskevandet ugennemtrængelig bund og med fald til afløb. Afløb skal føres til tæt opsamlingsbeholder.

Overfladevand

67. Senest ved påbegyndt byggeri, skal der indsendes en plan for håndtering af overfladevand/regnvand fra de 2 nye staldbygninger samt ansøgning om enten nedsivnings- eller udlednings-tilladelse såfremt der etableres tagrender på bygningerne. Planen og ansøgning skal sendes til Langelands Kommune.

Affald

68. Både ikke farligt og farligt affald skal opbevares sådan, at der ikke er risiko for spredning af affaldsfraktioner på ejendommen og sådan, at der ikke kan ske forurening af jord, grundvand og overfladevand.

Generelle forhold

Miljøgodkendelsen gælder kun for det ansøgte. Der må ikke ske udvidelse eller ændringer, der kan medføre forøget forurening eller andre virkninger på miljøet, før Svendborg Kommune har meddelt godkendelse hertil. Det gælder blandt andet ændring eller udvidelse af produktionsarealet, herunder staldafsnit og dyreholdets sammensætning, gødningsopbevaringsanlæg, siloanlæg, faste pladser med afløb samt fortanke og opsamlingsbeholdere til restvand m.v. eller forhold omkring støj, transport m.v.

Svendborg Kommune skal desuden hurtigst muligt orienteres om ændringer i ejerforhold eller overdragelse af ansvaret for driften til andre.

Husdyrbruget skal til enhver tid leve op til gældende regler i love og bekendtgørelser – også selvom disse regler eventuelt måtte være skærpede i forhold til denne miljøgodkendelse.

Svendborg Kommune gør endvidere opmærksom på, at en afgørelse efter § 16 a i husdyrbrugloven ikke fritager for krav om tilladelse, godkendelse, dispensation m.v. efter anden lovgivning. Herunder kan det nævnes, at en eventuel byggetilladelse, ændring af bygningsanvendelse, nedrivningstilladelse, afledning af tagvand m.v. skal søges separat hos Langeland Kommune.

Retsbeskyttelse

Vilkårene i denne godkendelse er omfattet af 8 års retsbeskyttelse, jf. § 40, stk. 1 i husdyrbrugloven. Det betyder, at det som hovedregel ikke vil være muligt at stille nye krav til husdyrbruget indenfor de første 8 år efter meddelelsen af godkendelsen, medmindre,

- Der er fremkommet nye oplysninger om forureningens skadelige virkning,
- Forureningen medfører miljømæssige skadevirkninger, der ikke kunne forudses ved godkendelsens meddelelse,

- Forureningen i øvrigt går ud over det, som blev lagt til grund ved godkendelsens meddelelse,
- Væsentlige ændringer i den bedste tilgængelige teknik skaber mulighed for en betydelig nedbringelse af emissionerne, eller
- Det af hensyn til driftssikkerheden i forbindelse med processen eller aktiviteten er påkrævet, at der anvendes andre teknikker.

Husdyrbrugets egenkontrol er undtaget for retsbeskyttelsen, og tilsynsmyndigheden kan revidere denne for at forbedre husdyrbrugets kontrol med egen forurening eller for at opnå et mere hensigtsmæssigt tilsyn, jf. § 53, stk. 2 i husdyrbrugloven.

Retsbeskyttelsesperioden regnes fra datoen for meddelelsen af denne godkendelse. Påklages godkendelsen, regnes perioden fra den dato, hvor Miljø- og Fødevareklagenævnet træffer afgørelse vedrørende klagen.

Revurdering af godkendelse

Miljøgodkendelsen skal, jf. § 44 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, regelmæssigt, og mindst hvert 10. år, tages op til revurdering. Den første regelmæssige revurdering skal dog foretages senest, når der er forløbet otte år. Uanset disse frister skal godkendelsen dog revurderes ved offentliggørelse af en ny BAT-konklusion.

Klagevejledning

Denne afgørelse kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klageberettigede er ansøger, enhver med en individuel, væsentlig interesse i sagen samt forskellige myndigheder, foreninger og organisationer (jf. kapitel 7 i husdyrbrugloven). Klagenævnet afgør, om du er klageberettiget.

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Du klager via klageportalen, der kan tilgås via følgende link: <https://kpo.naevneneshus.dk>. Klagen sendes gennem klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i klageportalen.

Når du klager, skal du betale et gebyr. Gebyret er som udgangspunkt 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer. Du betaler gebyret med betalingskort i klageportalen. Gebyret tilbagebetales, hvis klageren får helt eller delvist medhold i klagen og i visse andre tilfælde. For mere information, se Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside: <https://naevneneshus.dk/start-din-klage/miljoe-og-foedevareklagenaevnet/>.

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Svendborg Kommune. Vi videresender herefter din anmodning til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som afgør, om anmodningen kan imødekommes.

Klagen skal være indgivet senest 4 uger efter, at afgørelsen er blevet offentliggjort. Da godkendelsen er annonceret på Svendborg og Langeland Kommuners hjemmesider den 28. februar 2024, er klagefristen den 27. marts 2024.

Hvis afgørelsen påklages, vil Svendborg Kommune senest tre uger efter klagefristens udløb videresende klagen til behandling i Miljø- og Fødevareklagenævnet sammen med vores bemærkninger til sagen og klagepunkterne. Bemærkningerne sendes også til klagesagens parter.

En klage har som udgangspunkt ikke opsættende virkning. Hvis afgørelsen udnyttes i klageperioden, eller mens en eventuel klage behandles af Miljø- og Fødevareklagenævnet, sker dette på ansøgers egen regning og risiko.

Følgende er orienteret om afgørelsen og er eller kan være klageberettigede:

Ansøger og ejer:

- Jesper Bendix Drost, Harnbjergvej 12, 5932 Humble

Naboer indenfor lugtkonsekvenszone og matrikulære naboer:

- Naboer, dvs. ejere af ejendomme, der matrikulært grænser op til matrikel 13a Tryggelev By, Tryggelev, hvor anlægget er beliggende,
- Ejere og lejere af boliger beliggende indenfor den korrigerede geneafstand til byzone (idet den er længere end lugtkonsekvenszonen) på 1066 m:

Myndigheder

- Styrelsen for Patientsikkerhed (stps@stps.dk)

Foreninger og organisationer:

- Danmarks Naturfredningsforening, dn@dn.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, natur@dof.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, post@sportsfiskerforbundet.dk
- Det Økologiske Råd, husdyr@ecocouncil.dk
- Danmarks Fiskeriforening, mail@dkfisk.dk
- Ferskvandsfiskeriforeningen, nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
- Greenpeace Danmark, Njalsgade 21G, 2.sal, 2300 København S, info.dk@greenpeace.org
- Langeland Miljøforeningen, v. Carl Erik Sander, ces@post3.tele.dk

Lokalforeningen af Dansk Ornitologisk Forening (langeland@dof.dk) er ligeledes blevet informeret.

Orientering om denne afgørelse er desuden sendt til ansøgers konsulent Jan Brochstedt Olsen, Velas I/S, Trigevej 20, 8382 Hinnerup, jbr@velas.dk og Langeland Kommune.

Søgsmål

Hvis afgørelsen om godkendelse ønskes prøvet ved domstolene, skal søgsmål være anlagt senest 6 måneder efter, at afgørelsen er meddelt og offentligt bekendtgjort.

Fristen for at anlægge søgsmål er den 28. august 2024.

Miljøteknisk redegørelse

Denne miljøreddegørelse danner grundlag for de vilkår, der meddeles i godkendelsen. Udgangspunktet for redegørelsen er den indsendte ansøgning om miljøgodkendelse af husdyrbruget.

I den indsendte digitale ansøgning (skema nr.: 225988, version 4 i ansøgningssystemet husdyrgodkendelse.dk) er der gennemført beregninger for det ansøgte husdyrbrugs påvirkning af de omkringboende og nærliggende naturområder. Endvidere er der redegjort for, hvordan husdyrbruget anvender den bedste tilgængelige teknik (BAT).

Vurdering af miljøkonsekvensrapport

Svendborg Kommune har gennemgået ansøgningen og vurderer, at oplysningskravet vedrørende miljøkonsekvensrapporten er opfyldt, idet den indeholder:

- 1) En beskrivelse af det ansøgte med oplysninger om:
 - a) det ansøgtes placering, udformning, dimensioner og andre relevante særkender,
 - b) det ansøgtes forventede væsentlige og eventuelle kumulative indvirkninger på miljøet,
 - c) det ansøgtes særkender eller de foranstaltninger, der påtænkes truffet for at undgå, forebygge eller begrænse og om muligt neutralisere forventede væsentlige skadelige indvirkninger på miljøet,
 - d) den eller de rimelige alternative løsninger, som ansøger har undersøgt, og som er relevante for det ansøgte og dets særlige karakteristika, og hovedårsagerne til den eller de valgte løsninger under hensyn til det ansøgtes indvirkninger på miljøet.
- 2) Et samlet, ikke-teknisk resumé af oplysningerne i pkt. 1 og påtænkte foranstaltninger ved IE-husdyrbrugets ophør.
- 3) Oplysning om den kompetente ekspert, der har udarbejdet miljøkonsekvensrapporten.

Svendborg Kommune vurderer, at:

Punkt 1a, 1b, 1c fremgår af den digitale ansøgning, der er indsendt via husdyrgodkendelse.dk

Punkt 1d er beskrevet fyldestgørende

Punkt 2 er beskrevet fyldestgørende

Punkt 3 er beskrevet fyldestgørende

Miljøkonsekvensrapporten er vedlagt som bilag 1. Svendborg Kommune har taget udgangspunkt i miljøkonsekvensrapportens beskrivelser af det ansøgte og beregningerne i det digitale ansøgningssystem husdyrgodkendelse.dk samt supplerende oplysninger fra ejer og konsulent i forhold til de vurderinger og konklusioner, der er gennemført i de efterfølgende afsnit.

Ejendomsforhold

Ansøger og ejerforhold

Godkendelsen meddeles til husdyrbruget Vesterlund på Nørreballevej 13, 5932 Humble, herefter benævnt Nørreballevej 13. Ansøger og ejer pt. er ifølge tingbogen Jesper Bendix Drost, Harnbjergvej 12, 5932 Humble, der også er ejer af dyreholdet ifølge det Centrale Husdyrbrugsregister (CHR).

Jesper Bendix Drost er dermed ansvarlig for, at husdyrproduktionen placeres, indrettes og drives i overensstemmelse med denne godkendelse, samt at de ansatte på ejendommen er bekendt med godkendelsens vilkår.

Godkendelsen følger husdyrbruget ved ejerskifte.

Vurdering af samdrift med andre husdyrbrug.

Se miljøkonsekvensrapportens afsnit 2.3.

Ansøger ejer to andre landbrugsejendomme med husdyrproduktion. På ansøgers bopælsejendom, Harnbjergvej 12, 5932 Humble er der produktion af smågrise og på Ristingevej 34, 5932 Humble produceres der slagtesvin. Afstanden fra Nørreballevej 13 til disse staldanlæg er henholdsvis ca. 2 og 2,5 km i luftlinje.

Produktionen af slagtesvin på Nørreballevej 13 er pt. baseret på smågrise fra Harnbjergvej 12. Der transporteres desuden foderstoffer og korn mellem ejendommene og medarbejderne deltager i arbejdet på alle ejendommene. Derudover drives produktionerne adskilt.

Da der er tale om flere anlæg, skal kommunen lave en vurdering, af om der er tale om separate anlæg eller om de skal behandles samlet, jf. husdyrbrugloven.

Der er en fastlagt en præcis definition på samdrift jf. husdyrbrugloven (§ 16c) og klagenævnsafgørelser (MFKN klagenævnsafgørelse 20/11190 samt 21/12752), der siger at nedenstående 3 kriterier alle skal være opfyldt:

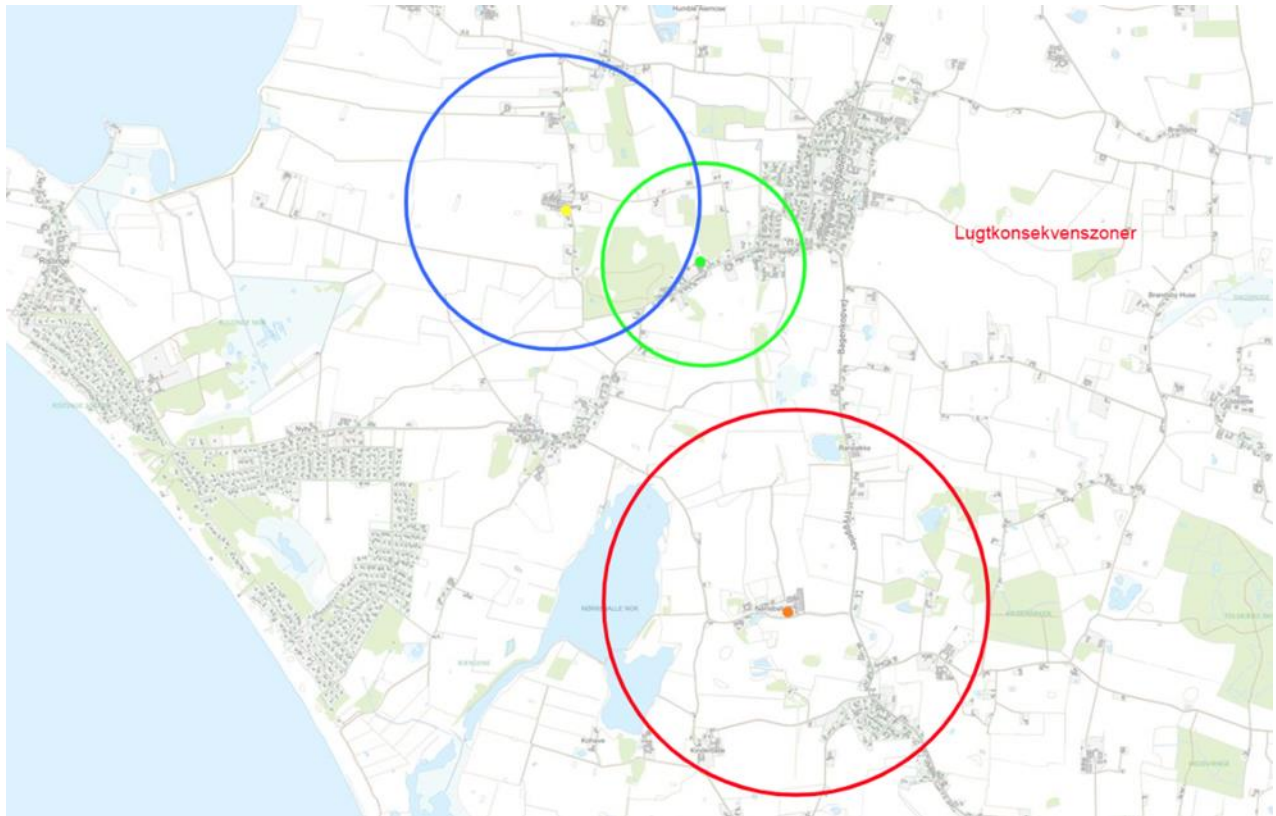
- Teknisk forbundet
- Forureningsmæssigt forbundet
- Driftsmæssigt forbundet (hvis de 2 ovenstående kriterier er opfyldt)

Vedr. Teknisk forbundet:

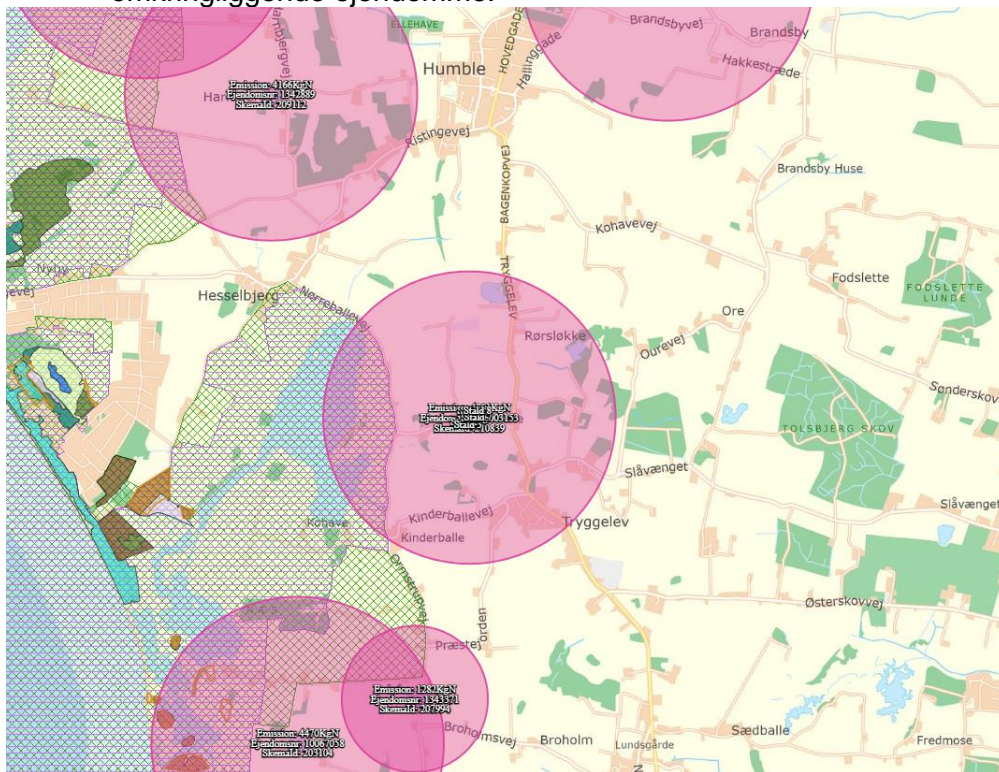
- Det ansøgte husdyrbrug har egen opbevaring af tilskudsfoder og korn der blandes på stedet, og dermed ikke teknisk er afhængig af de andre anlæg
- Der er eget anlæg til opbevaring af husdyrgødning, og husdyrgødningsproduktionen (gylle) kan afsættes til andre bedrifter, hvis det ikke kan bruges på egne bedrifter
- At smågrise til slagtesvineproduktionen eventuelt kan indkøbes fra anden besætning, og besætningen/anlægget ikke er afhængigt, af at skulle aftage smågrise fra andre dele af produktionen

Vedr. Forureningsmæssigt forbundet:

- Mht lugtpåvirkning, så overlapper lugtkonsekvenszonerne for de 2 andre anlæg ikke lugtkonsekvenszonen for Nørreballevej 13:

- Mht ammoniakpåvirkning: I husdyrgodkendelse.dk er der vist kumulation med omkringliggende ejendomme:

- Der er ikke overlap med cirklene for ammoniak ift. og kategori 1 natur. Dette er beskrevet nærmere i afsnittet om naturvurderinger.

Svendborg Kommune konkluderer at anlæggene under driftsherre ikke er teknisk forbundet. Mht lugt og ammoniakpåvirkning viser beregningerne, at anlæggene ikke er forureningsmæssigt forbundne med baggrund i at husdyrbruglovens grænseværdier ikke er overskredet.

Svendborg Kommune vurderer, at husdyrbruget ikke er teknisk eller forureningsmæssigt forbundet med andre husdyrbrug under samme driftsherre, og der skal dermed ikke vurderes på flere ejendomme i samme godkendelse.

Svendborg Kommune vurderer, at det er korrekt, at husdyrbruget på Nørreballevej 13 er en selvstændig enhed, og at godkendelsen skal derfor kun omfatte Nørreballevej 13.

Vurdering af sammatrifulering

Nørreballevej 13 er noteret i Geodatastyrelsens matrikelregister som landbrugsejendom med et jordtilliggende på 93,5441 ha fordelt på 8 matrikelnumre. Husdyranlægget til slagtesvin og smågrise ligger samlet på hovedmatriklen 13a Tryggelev By, Tryggelev. Der ligger ikke husdyranlæg eller andre driftsbygninger til brug for husdyrholdet på ejendommens øvrige matrikler.

Svendborg Kommune vurderer derfor, at alle ejendommens anlæg er indeholdt i det ansøgte.

Biaktiviteter

Ansøger har oplyst, at der ikke er andre aktiviteter på husdyrbruget, der er omfattet af krav om godkendelse eller tilladelse efter miljøbeskyttelsesloven eller regler udstedt i medfør af miljøbeskyttelsesloven. Ansøger har i forbindelse med eksisterende miljøgodkendelse oplyst, at overskudsvarme fra gyllekølingsanlægget anvendes til opvarmning af klimastald og stuehus. Der sker ingen ændringer i forholdene omkring anvendelse af varmen fra gyllekølingsanlægget til opvarmning af stuehuset i forbindelse med denne ansøgning.

Kommunens vurdering

Det er Svendborg Kommunes vurdering at anvendelsen af overskudsvarmen fra gyllekølingsanlægget til opvarmning af stuehuset på ejendommen ikke giver risiko for at stoffer, produkter og materialer, kan forurene jord og grundvandet, med de opstillede vilkår. Svendborg Kommune vurderer derfor at anvendelse af overskudsvarmen fra gyllekølingsanlægget til opvarmning af stuehuset ikke kræve en tilladelse efter miljøbeskyttelseslovens § 19.

Svendborg Kommune har ikke oplysninger som indikerer, at der skulle være tale om andre biaktiviteter og vurderer derfor, at det ikke er tilfældet.

Placering

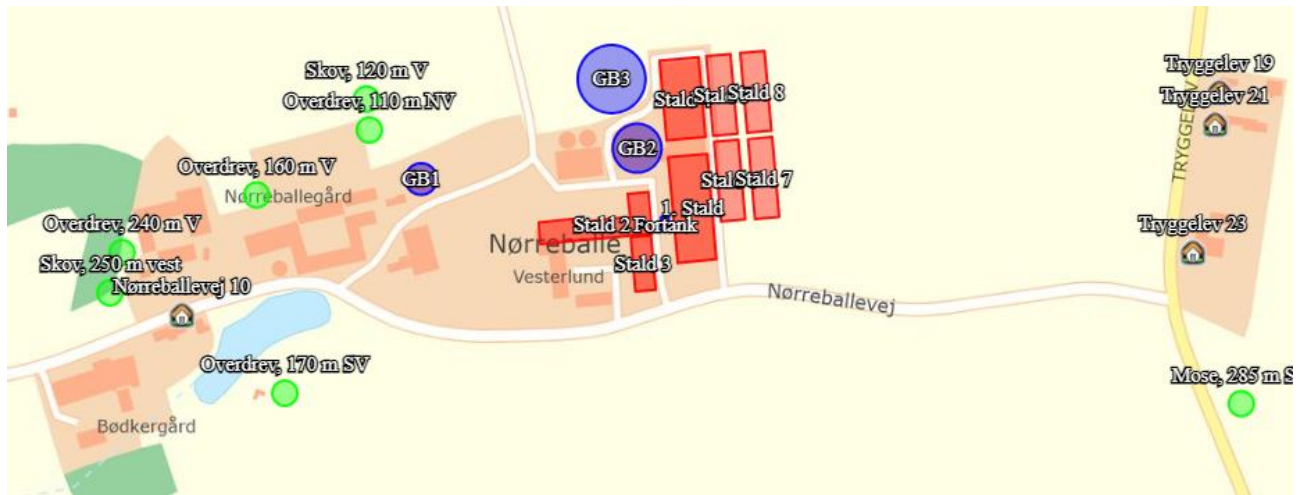
Husdyrbrugets beliggenhed, afstandskrav og planmæssige forhold

Se miljøkonsekvensrapportens afsnit 1.1 og 3.1. Der er et eksisterende staldareal på 3.649 m², og der søges om et øget staldareal på 2.576 m². Dermed er der et samlet bebygget staldareal på 6.225 m².

Husdyrbruget på Nørreballevej 13 er beliggende i landzone mellem Humble og Tryggelev på Sydlangeland.

De eksisterende driftsbygninger på ejendommen består af et ældre staldanlæg ved stuehuset, en staldbygning fra 2003 øst herfor, som er forlænget med en staldbygning placeret mod nord i 2020, to gyllebeholdere, en fortank, en foderlade og to stålsiloer til korn.

Beliggenheden af de eksisterende staldbygninger, gødningsopbevaringsanlæg, øvrige driftsbygninger og planlagte stalde og gødningsopbevaringsanlæg ses på nedenstående kortudsnit, hvor nærmeste naboer også fremgår. På bilag 2, fremgår ligeledes til- og fra-kørselsveje fra ejendommen.

Kommunens vurdering

De efterfølgende vurderinger af placering og miljøpåvirkningerne fra husdyrbruget tager udgangspunkt i det beskrevne anlæg. Der er på baggrund af disse vurderinger ikke fundet anledning til at ændre på placering og udformning af det nye byggeri, og der stilles derfor følgende vilkår:

Fastsættelse af vilkår:

- De to nye staldbygninger indeholdende staldafsnit nr. 5, 6, 7 og 8, samt ny gyllebeholder skal placeres som ansøgt. Placeringen fremgår af bilag 2.
- Nyt byggeri må maksimalt etableres med følgende dimensioner:

Bygning	Grundplan	Højde	taghældning
Stald 5 og 6	14,4 x 96 m = 1.362 m ²	5	15 grader
Stald 7 og 8	14,4 x 96 m = 1.362 m ²	5	15 grader
Ny gyllebeholder	1.200 m ²	9	(med fast overdækning)

- Gavlen af stald 6 og 7 skal placeres minimum 30 m fra offentlig vej (Nørreballevej).
- Der må etableres en ny gyllebeholder med et overfladeareal på 1.200 m². Beholderen skal placeres som ansøgt. Placeringen fremgår af bilag 2. Beholderen skal fjernes, når den ikke længere er nødvendig for driften.

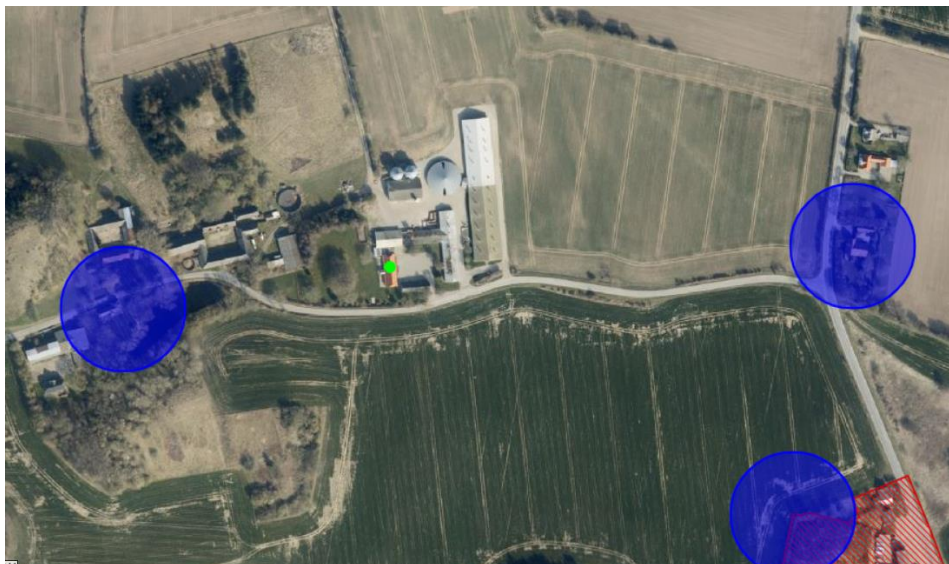
Afstandskrav og beskyttelseslinjer

Se miljøkonsekvensrapportens afsnit 3.1.

Afstandskravene i husdyrbruglovens § 6-8 gælder ved etablering af nye stalde og gødningsopbevaringsanlæg samt ved udvidelse eller ændring af eksisterende anlæg på en måde, der medfører forøget forurening. I forbindelse med denne ansøgning gælder afstandskravene for de to nye stalde og for den nye gyllebeholder. I forbindelse med miljøgodkendelsen af 28. februar 2020 er der givet dispensation for afstandskrav fra eksisterende stald med ændret drift i forhold til beboelse på samme ejendom. Denne dispensation er fortsat gældende og kan ikke påklages i forbindelse med denne godkendelse.

§6

Etablering, udvidelse og ændringer af husdyranlæg samt gødnings- og ensilageopbevaringsanlæg, der medfører forøget forurening er ikke tilladt indenfor 50 m fra nedenstående boliger og områder. Placering, afstand og krav fremgår af det efterfølgende oversigtskort og tabel:

Område	Afstandskrav	Afstand målt fra nybyggeri
Eksisterende eller kommuneplanlagt byzone eller sommerhusområde	50 m	290 m (byzone ved Tryggelev)
Område i landzone der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig- og erhvervsformål eller offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lignende.	50 m	700 m (lokalplan 3.01, område til offentlige formål, øst for Tryggelev by)
Nabobeboelse	50 m	230 m (Tryggelev 23)

Kommunens vurdering

Svendborg Kommune vurderer, at de valgte udpegninger og afstande er korrekte, og at det ansøgte projekt overholder de fastsatte afstandskrav i husdyrbruglovens § 6.

§7

Der er desuden forbud mod at etablere, udvide eller ændre stalde og gødningsopbevaringsanlæg i eller inden for 10 m af nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper, jf. § 7 i Husdyrbrugloven. Ifølge husdyrbruglovens § 7 må der ikke etableres, udvides eller ændres husdyranlæg eller gødningsopbevaringsanlæg inden for 10 m fra ammoniakfølsomme naturtyper.

Kommunens vurdering

Der ligger ingen naturområder indenfor 10 m fra det ansøgte anlæg.

§8

Etablering, udvidelse og ændring af husdyranlæg og gødnings- og ensilageopbevaringsanlæg, der medfører forøget forurening skal overholde en række afstandskrav til f.eks. vandindvindingsanlæg, dræn mv. Afstandskravene og afstanden til de konkrete anlæg/områder fremgår af den efterfølgende tabel.

Anlægstype	Afstandskrav	Afstand målt fra nybyggeri/anlæg med forøget forurening
1) Enkelt vandindvindingsanlæg	25 m	> 25 m
2) Fælles vandindvindingsanlæg	50 m	400 m
3) Vandløb (herunder dræn) og søer	15 m	> 15* m
4) Offentlig vej, privat fællesvej	15 m	> 15* m
5) Levnedsmiddelvirksomhed	25 m	> 25 m
6) Beboelse samme ejendom	15 m	90 m
7) Naboskel	30 m	> 30* m

* Afstandskravene skal overholdes i forbindelse af opførslen af de ansøgte anlæg.

Kommunens vurdering

Svendborg Kommune vurderer, at det ansøgte projekt overholder de fastsatte afstandskrav i husdyrbruglovens § 8.

Dræn

Ifølge husdyrbrugloven må der ikke være permeable rør/dræn indenfor 15 meter af projektet. Ansøger har ikke redegjort for drænføringen i forbindelse med miljøansøgningen.

Kommunens vurdering

Svendborg Kommune har ikke konkret viden om placering af dræn i området, hvor projektet gennemføres. Ejer af husdyrbruget er til hver en tid forpligtet til at sikre, at afstandskravet til dræn overholdes i forhold til etableringer, udvidelser eller ændringer, hvor forureningen øges. Der skal

derfor senest 1 måned før byggeriet sættes i gang sendes en redegørelse til Svendborg Kommune, der bekræfter, at afstandskravet til dræn er overholdt. Svendborg Kommune gør opmærksom på, at omlægning i faste rør, fjernelse af dræn i faste rør samt ændret placering kræver, at der udarbejdes en tilladelse efter vandløbsloven – reguleringen af dræn må ikke gennemføres før Langeland Kommune har meddelt tilladelse efter vandløbsloven.

Fastsættelse af vilkår:

- *Der skal senest 1 måned før igangsætning af byggeriet sendes en redegørelse til Svendborg Kommune om, at afstandskravet til dræn er overholdt.*

Beskyttelseslinjer og planmæssige forhold

Svendborg Kommune vurderer at de ansøgte nye bygninger, ikke er placeret indenfor eller i nærheden af:

- Fredede fortidsminder
- Sø og å beskyttelseslinjer
- Skovbyggelinjer (300 meter)
- Kirkebyggelinjer / kirkezoner indenfor 300 meter fra anlægsgdelen
- Beskyttede diger
- Fredede områder / Fredninger
- Kulturmiljø / særligt værdifulde kulturmiljøer
- Større uforstyrrede landskaber
- Landskabelige interesseområder

Udpegning i Langeland Kommunes Kommuneplan

Husdyranlægget er placeret i landzonen i det åbne land jf. Langeland kommunes kommuneplan 2021-2033. Området er landbrugsområde. Det gælder for området at der som udgangspunkt kun må etableres nye bygninger, hvis bygningerne er nødvendige for driften af landbrugsejendommen. Husdyrbruglovens regler skal til hver en tid overholdes også indenfor det udpegede områder.

Erhvervsmæssig nødvendighed

De fleste driftsbygninger på en landbrugsejendom må anses for at være erhvervsmæssige nødvendige. Meget store landbrugsbygninger med industriel karakter (produktionsarealet større end 20.000 m²) eller fællesanlæg, der knytter sig til driften på flere ejendomme vil dog ikke anses for at være erhvervsmæssigt nødvendige. I vurderingen af den erhvervsmæssige nødvendighed er det også relevant at vurdere, om der på ejendommen forefindes en eksisterende bygningsmasse, der kan erstatte et nyt byggeri.

Kommunens vurdering

Det er Miljøstyrelsens vurdering, at der på husdyrbrug ikke opføres "ikke nødvendigt byggeri". Denne ejendom er ifølge Bygge- og Bolig-Registret (BBR) noteret som en landbrugsejendom. Det første kriterie, der skal være opfyldt for, at der kan være tale om erhvervsmæssig nødvendighed. På ejendommen er der ikke andre bygninger, der ikke er i anvendelse i forbindelse med driften. Der er dermed ingen overflødige bygninger, som kan anvendes i stedet

for at bygge nyt. Med etablering af to nye stalde, er det nødvendigt at opføre en ny gyllebeholder for at overholde kravene om tilstrækkelig opbevaringskapacitet af husdyrgødning.

På denne baggrund vurderer Svendborg Kommune, at de ansøgte to staldbygninger og gyllebeholderen på adressen Nørreballevej 13 er erhvervsmæssige nødvendige for driften.

Placering i tilknytning til eksisterende byggeri

I henhold til husdyrbrugloven med tilhørende vejledning skal ny bebyggelse placeres i tilknytning til ejendommens hidtidige bebyggelsesarealer, medmindre der foreligger en særlig begrundelse for en anden beliggenhed.

Kommunens vurdering

Det ansøgte byggeri placeres maksimalt 6 m fra det eksisterende anlæg. Der etableres forbindelsesgange mellem de nye stalde og mellem de nye stalde og eksisterende staldanlæg. Den ansøgte gyllebeholder placeres nord for den eksisterende gyllebeholder i en afstand af ca. 10 m og med ca. 10 m til eksisterende stald 4.

Når hele husdyranlægget betragtes, vil det visuelt fremstå samlet og som en helhed.

Samlet er det Svendborg Kommunes vurdering, at det nye byggeri placeres i tilknytning til det eksisterende produktionsanlæg.

Varetagelse af landskab, kulturhistorie, rekreative og geologiske værdier mv.

Det fremgår af husdyrbrugloven, at loven særligt tilsigter, at bevare landskabet, kultur- og bymiljøer, værdifulde bebyggelser og at de åbne kyster fortsat skal udgøre en væsentlig natur- og landskabsressource. Kulturhistoriske og rekreative værdier samt geologiske interesser betragtes oftest som en del af de landskabelige værdier. I det efterfølgende redegøres der for de parametre, der er relevante for det konkrete projekt.

Landskab

Det ansøgte byggeri placeres indenfor rammeområde 10 – Humble Bakkelandskab jf. Langeland Kommunes kommuneplan 2021-2033 – Langeland Landskabskarakteranalyse. Ejendommen er beliggende udenfor de kommuneplanlagte områder i rammeområdet/landskabsområdet.

Ejendommen er placeret indenfor et geologisk beskyttelsesområde og indenfor kystnærhedszonen, men udenfor områder udpeget som værdifulde landskaber og større sammenhængende landskaber. De nye bygninger placeres indenfor det udpegede område til særligt værdifulde landbrugsområder. Ejendommen er ligeledes placeret i "Det øvrige åbne land". Ejendommen er ikke placeret inden for rekreative områder, særligt kulturhistoriske beskyttelsesområder eller indenfor historiske by- eller landsbymiljøer.

Geologisk beskyttelsesområde

I geologiske beskyttelsesområder må karakteristiske og oplevelsesrige landskaber og geologiske landskabstræk og deres indbyrdes overgange og sammenhæng ikke sløres eller ødelægges af bebyggelse, tekniske anlæg, gravning, skovtilplantninger, terrænændringer eller kystsikring.

Det øvrige åbne land

I områder kategoriseret som "Det øvrige åbne land" skal landskabets karakter vedligeholdes. Kommuneplanens afsnit 8.2.2 beskriver at der kan etableres bebyggelse og anlæg samt at al bebyggelse og anlæg skal tilpasses områdets lokale landskabskarakter og bebyggelsesstruktur, herunder bebyggelsens typiske placering i landskabet og skala. Kommuneplanens afsnit 5.1 beskriver at byggeri i det åbne land som udgangspunkt skal ske i tilknytning til eksisterende lovligt byggeri.

Kystnærhedszonen

Kystnærhedszonen er en 3 km bred zone langs kysten. Formålet med zonen er at beskytte kystlandskabet. Byggeri indenfor zonen skal som udgangspunkt ske i tilknytning til eksisterende byggeri og byggeri må ikke indskrænke offentlighedens adgang til kysten.

I MFKN's afgørelse (sagsnummer 21/12752 og 21/12753) beskrives der, at kystnærhedszonen ikke er en forbudszone, men et område, hvori der stilles særlige krav til planlægningen. Hensynet sikres ved administration af landzonetilladelserne, hvilket er indbygget i en miljøgodkendelse på et husdyrbrug. MFKN'et konkluderer, at der kan opføres nyt byggeri indenfor en kystnærhedszone, der er erhvervsmæssigt nødvendigt for driften af den pågældende landbrugsejendom, og som opføres i tilknytning til ejendommens eksisterende bebyggelsesarealer.

Særligt værdifulde landbrugsområder

Den nye stald placeres i et område, der i Langeland Kommunes kommuneplan 2021-2033 er udpeget som særligt værdifuldt landbrugsområde. Hovedhensynet i disse områder er, at landbrugsinteresserne skal prioriteres højt. Nye driftsbygninger til landbrug skal dog placeres og udformes under hensyntagen til de landskabelige, naturmæssige, miljømæssige og kulturhistoriske værdier og som hovedregel opføres i tilknytning til ejendommens eksisterende bygninger. Den miljømæssige regulering af landbruget er den samme indenfor og udenfor de særligt værdifulde landbrugsområder.

Landskabskarakteren

Ejendommen er placeret i et område der er karakteriseret som middel tilstand, karakteristisk karakterstyrke hvor det strategiske mål er at vedligeholde. Ejendommen ligger udenfor særligt sårbare delområder eller sårbare udsigter.

Landskabsområdet er karakteriseret ved et storbakked terræn præget af tætliggende hatbakker og sammensat landskabskarakter præget af opdyrkede marker, små søer, moser og overdrev samt spredt bevoksning. Jordtypen domineres af moræneler, men ferskvandssand forekommer punktvis i små lavbundsområder.

I landskabskarakteranalysen er det strategiske mål for området at vedligeholdet, hvilket er beskrevet som: *"at der ved ændringer i arealanvendelsen eller ved andre aktiviteter bør lægges vægt på at tilpasse disse den eksisterende landskabskarakter"*.

Området er generelt robust over for ændringer, når de sker med respekt for landskabets karakter. Anbefalingen lyder, at *"nyt landbrugsbyggeri bør placeres i tilknytning til eksisterende byggeri, lavt i terræn og have en lav karakter og sikre den samlede bygningsmasse et harmonisk udtryk"*.

Kommunens vurdering

Ansøger har beskrevet i miljøkonsekvensrapporten det nye byggeris proportioner i forhold til det eksisterende.

Det eksisterende byggeri syner på følgende måde i området på nuværende tidspunkt:

Skråfoto med indkig til ejendommen fra øst mod vest.

Foto fra Google Maps med udsyn fra landevejen foran Tryggelev 21.

Kommuneplanens generelle rammebestemmelser har fastsat at der i det åbne land må opføres bygninger, der er erhvervsmæssige nødvendige for driften af landbrugsejendomme.

Det ansøgte byggeri er erhvervsmæssigt nødvendigt for landbrugsejendommen. De nye bygninger etableres i tilknytning til det eksisterende byggeri og opføres i samme bygningsstil. Der er ikke søgt om væsentligt højt byggeri (max 9 m), så det samlede udtryk af ejendommen, efter etablering af de nye staldbygninger, vil fremstå som en samlet enhed.

I forbindelse med opførelsen af de nye staldbygninger og gyllebeholder, vil der ikke blive ændret på geologiske landskabstræk. Placeringen af stalde og gyllebeholder er relativ jævn – terrænhøjden svinger med omkring 1 meter. Der nedlægges ikke levende hegn ligesom der ikke ændres i landskabstrækkene i forhold til skov eller kystbeskyttelse.

Det ansøgte byggeri placeres på eksisterende dyrket landbrugsareal. Der nedlægges ikke markveje eller trampestier. Det ansøgte hindrer derfor ikke offentlighedens adgang til kysten eller til andre rekreative områder.

Med den ansøgte placering ændres ikke på landskabskarakterer i området, da det ansøgte som nævnt, etableres på eksisterende dyrkede areal og i tilknytning til det eksisterende bygnings sæt.

Det visuelle udtryk af ejendommen vil ændre sig, idet der bygges 2.576 m² nye staldbygninger foruden en ny gyllebeholder.

For de nærmeste naboer på Nørreballevej, vil de nye staldbygninger blive skærmet af det eksisterende staldanlæg og beplantning.

For nærmeste naboer på Tryggelev (19, 21, 23) vil der være direkte indkig til staldanlægget. Terrænet mellem staldanlægget og husene er stort set fladt (se ovenstående foto). Indkigget, efter etablering af de nye stalde, vil dog ikke være væsentligt ændret, i forhold til det nuværende, idet de nye bygninger vil ligne de eksisterende samt vil være lavere. Hele staldanlægget vil dog blive cirka dobbelt så stort og dermed blive et markant større anlæg. Desuden vil den nye stalde formindske afstanden til husene med cirka 40 m, og dermed ligge i en afstand af 240-250 m. Der er på nuværende tidspunkt ikke etableret afskærmende beplantning langs eksisterende stald 1 og 4. Svendborg Kommune vurderer, at der skal stilles vilkår omkring beplantning langs med det nye staldanlæg mod øst for at skærme for indblikket til bygningsmassen, som det er vist på bilag 7.

Tryggelev by ligger sydøst for husdyrbruget. Terrænet mod Tryggelev by er bakket, hvorfor det bakkede terræn afskærmer byen for indkig til husdyrbruget. Der ændres ikke på dette forhold, med det ansøgte idet det ansøgte opføres i tilknytning til det eksisterende staldanlæg.

Det vurderes, at oplevelsen af bl.a. hatbakkerne vest og syd for ejendommen ikke vil blive ændret væsentligt.

Med udgangspunkt i den gennemførte vurdering og de fastsatte vilkår er det Svendborg Kommunes vurdering, at hensynet til landskabets skala, visuelle sammenhæng, terræn, eksisterende bevoksning og karaktergivende strukturer er varetaget, og at det ansøgte anlæg ikke vil medføre væsentlig påvirkning af landskabet, med det stillede vilkår omkring beplantning.

Svendborg Kommune vurderer, at med ansøgers vurdering i miljøkonsekvensrapporten og ovenstående supplerende vurdering, samt fastsættelse af de efterfølgende vilkår vil det ansøgte byggeri ikke påvirke bymiljøer, værdifulde bygninger, de landskabelige, kulturhistoriske, rekreative samt geologiske værdier væsentligt.

Fastsættelse af vilkår:

- *Nyt byggeri skal etableres i samme eller tilsvarende materialer og farver som de eksisterende driftsbygninger.*
- *Der skal etableres afskærmende beplantning omkring de nye stalde som angivet på bilag 7. Beplantningen skal etableres senest samtidig med at stalden tages i brug (første dyr indsættes). Beplantningen skal bestå af minimum tre rækker af egstypiske arter, som i løbet af 5 år giver en effektiv afskærmning. Der skal inden etablering sendes en beplantningsplan til Svendborg Kommunes accept.*

Bepplantningen skal løbende vedligeholdes, og ved nedskæring skal det sikres, at der er tilbageværende planter, der fortsat kan afskærme effektivt.

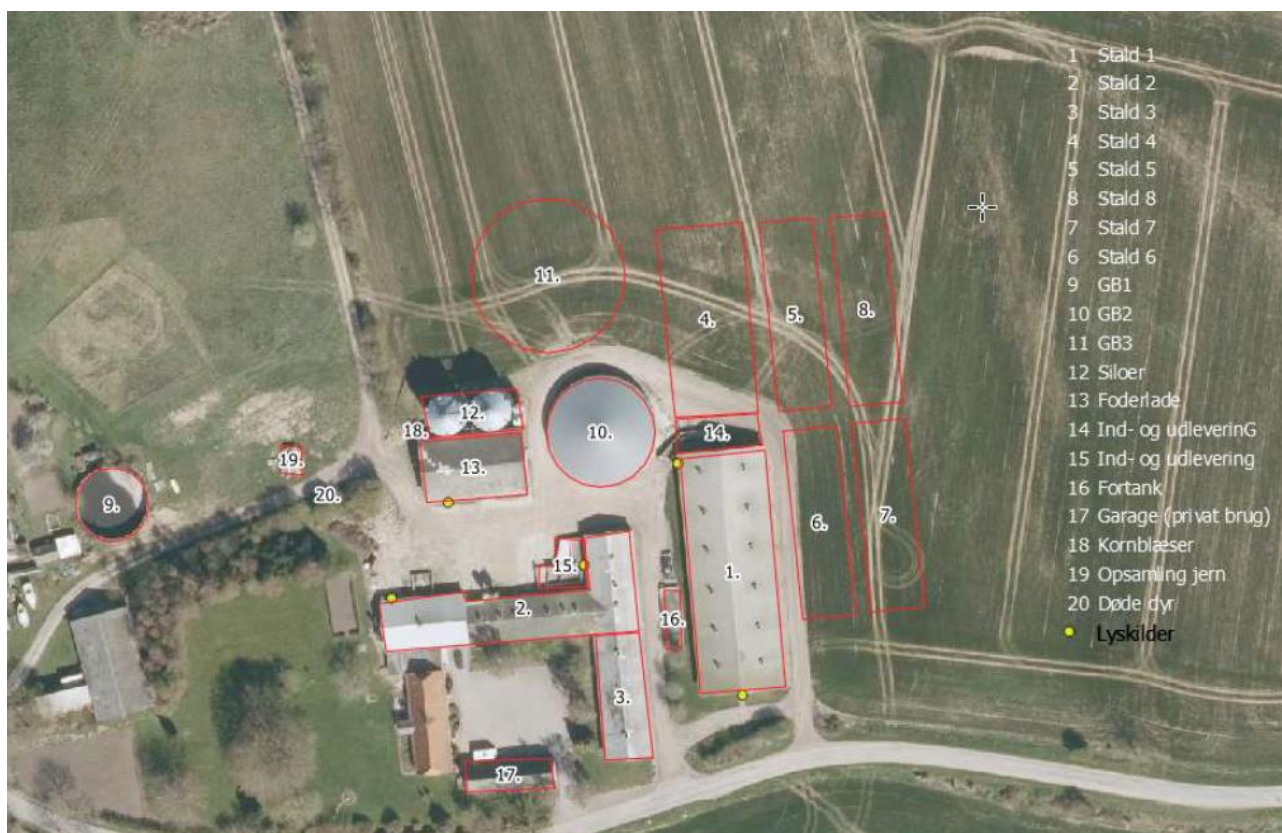
Husdyrbrugets anlæg og drift

Produktionsareal

Se miljøkonsekvensrapportens afsnit 1.1 og 2.1.

De eksisterende stalde er indrettet til produktion af smågrise og slagtesvin. Denne produktion fortsætter uden ændringer af staldindretning eller dyretyper. Der er et produktionsareal på 2.655 m².

De eksisterende og ansøgte staldanlæg og gødningsopbevaringsanlæg fremgår af nedenstående kortudsnit, hvor der er søgt til et øget produktionsareal på 2.184 m².

Kortudsnit. Placeringen af de eksisterende og nye staldafsnit og gylleopbevaringsanlæg.

I husdyrgodkendelse.dk beregnes lugt- og ammoniakemission til omgivelserne ud fra et emissionspunkt med centrum i hvert staldafsnit. Inddelingen af staldanlægget har derfor betydning for den efterfølgende vurdering af påvirkningen af naboer og natur.

Ansøger har indtegnet staldanlægget og gennemført beregningerne i husdyrgodkendelse.dk som 8 staldafsnit, selvom stald 2 og 3 efter det oplyste begge består af to adskilte afdelinger. Disse burde være indtegnet særskilt. I henhold til husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens definition er et staldafsnit en enhed, der er adskilt fra andre dele af anlægget, således at lugt- og ammoniakemissionen ikke umiddelbart kan spredes til andre dele af anlægget inden emissionen til omgivelserne. Resultatet af den valgte indtegning er et lidt forskudt udgangspunkt for beregningen af lugt- og ammoniakpåvirkningen af omgivelserne. Svendborg Kommune har derfor

i et scenarieskema beregnet, om en mere retvisende indtegnning, ville ændre på kommunens konklusioner angående ammoniakpåvirkning af nærliggende naturområder og overholdelse af lugtgeneafstandene til nabobeboelser. Det er ikke tilfældet.

Ansøgningen om miljøgodkendelse omfatter i alt 2.655 m² produktionsareal i de eksisterende stalde og 2.184 m² nyt produktionsareal. Oplysninger om placeringen af produktionsarealet i de enkelte staldafsnit, staldindretning og dyretyper i nudrift/8-års drift og ansøgt drift er vist i et skema i ansøgers miljøansøgning. Se miljøkonsekvensrapportens afsnit 1.1.

Ansøger har i miljøansøgningen og på skitserne på Bilag 3. Staldtegninger – opmåling af produktionsarealer og redegjort nærmere for de angivne mål for produktionsarealerne. For alle staldafsnittene gælder, at der i opførelsen af produktionsarealer ikke indgår gangarealer, hvor dyrene kun opholder sig kortvarigt i forbindelse med flytning.

De efterfølgende vurderinger af placering og miljøpåvirkningerne tager udgangspunkt i det beskrevne anlæg. Der er på baggrund af disse vurderinger ikke fundet anledning til at ændre på placering og udformning af det nye byggeri, og der stilles derfor følgende vilkår:

Fastsættelse af vilkår:

- Der må etableres et staldanlæg med et samlet produktionsareal 4.839 m². Produktionsarealet skal placeres og indrettes med de staldsystemer, som er angivet i den efterfølgende tabel, og med de angivne dyretyper:

Stald-afsnit	Staldareal (m²)	Staldsystem	Dyretype	Produktionsareal (m²)
Stald 1	1.371	Drænet gulv + spalter 33%/67%	Slagtesvin	890
Stald 2a	257	Delvis spaltegulv, 50-75 % fast gulv	Slagtesvin	220
Stald 2b	330	Delvis spaltegulv, 50-75 % fast gulv	Slagtesvin	255
Stald 2c	291	Delvis spaltegulv, 25-49 % fast gulv	Slagtesvin	80
		Delvis spaltegulv, 50-75 % fast gulv	Slagtesvin	130
Stald 3	365	To-klimastald, delvis spaltegulv	Smågrise	325
Stald 4	1.035	Drænet gulv + spalter 33%/67%	Slagtesvin	755
Stald 5	644	Delvis spaltegulv, 25-49 % fast gulv	Slagtesvin	546
Stald 6	644	Delvis spaltegulv, 25-49 % fast gulv	Slagtesvin	546
Stald 7	644	Delvis spaltegulv, 25-49 % fast gulv	Slagtesvin	546
Stald 8	644	Delvis spaltegulv, 25-49 % fast gulv	Slagtesvin	546

Svendborg Kommune vurderer, at indtegningen af staldbygningerne og det oplyste produktionsareal er realistisk i forhold til oplysningerne om staldbygningernes bruttoareal i Bygnings- og Boligregistret (BBR) og i overensstemmelse med indretningen af staldafsnittene, som det er dokumenteret ved staldtegninger og opmåling.

Drift af staldanlæg

Ifølge husdyrbrugloven skal der for husdyrbrug, som har en ammoniakemission på mere end 750 kg NH₃-N/år, fastsættes vilkår, der sikrer reduktion af ammoniakemissionen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT).

Ansøger skal anvende det elektroniske ansøgningssystem udarbejdet af Miljøstyrelsen. Ansøgningssystemet beregner husdyrbrugets faktiske ammoniakemission samt tilhørende krav til BAT på baggrund af det ansøgte produktionsareal, overfladeareal af gødningsopbevaringsanlæg og anvendelse af miljøteknologier.

Hvis kravet til BAT ikke er overholdt, skal kommunen inddrage proportionalitetsprincippet i forbindelse med de stillede vilkår til ammoniakreduktion.

Ansøger har beskrevet hvilke BAT-teknikker husdyrbruget anvender. Se miljøkonsekvensrapportens afsnit 6.1 og 6.2.

Miljøteknologier

Gyllekøling

I den nuværende miljøgodkendelse blev der stillet krav om at der anvendes gyllekøling i stald 4 med en ammoniakreducerende teknik på 22,5 %. Der er sidenhen udarbejdet en ny forbedret formel, der dokumenterer at ammoniakreduktionen skal indregnes med en procent på 19,4, for at opnå den samme ammoniakreducerende effekt som efter den tidligere beregningsmetode. Denne korrektion er indarbejdet i ansøgningsmaterialet. Gyllekøling fortsætter i stald 4 som hidtil. Foruden den ammoniakreducerende effekt, er der indregnet lugtreducerende effekt af teknologien. Se mere i afsnittet om lugt.

For gyllekøling gælder at der skal være et bestemt areal ilagt køleslanger som skal være tilsluttet en varmepumpe. Der er krav til varmepumpens størrelse i forhold til at opnå den ammoniakreducerende effekt. Vilkårene gælder allerede for ejendomme i dag jf. den nuværende miljøgodkendelse og videreføres i denne godkendelse.

Hyppig gylleudslusning

Der er i nuværende miljøgodkendelse anvendt hyppig gylleudslusning i stald 1. Hyppig gylleudslusning har ikke en ammoniakreducerende effekt, men reducerer lugt. Teknologien vil fortsat blive anvendt. Vilkår til denne teknologi fremgår af afsnittet om lugt.

Fast overdækning af gyllebeholder

I nuværende miljøansøgning er der krav om, at der er fast overdækning på den største af de eksisterende gyllebeholderne. Fast overdækning reducerer ammoniakfordampningen fra gyllebeholdere med 50 %. Den eksisterende fortank skal også fremover have fast overdækning. Der stilles vilkår om, at der fortsat er fast overdækning på den samme gyllebeholder (617 m² overflade) og fortanken fremover. Der sættes ligeledes vilkår om, at den nye gyllebeholder (1.200 m²) etableres med fast overdækning.

I den eksisterende miljøgodkendelse er der vilkår om fast overdækning af den ene gyllebeholder. Vilkårene videreføres og omfatter fremover også den nye gyllebeholder.

Luftrensning

Der etableres luftrensning i de nye stalde. Den valgte teknik til luftrensning er godkendt med en effekt på både ammoniakemissionen og lugtemissionen.

I stald 5, 6, 7 og 8 er der tilkoblet et luftrensningsanlæg. Der er regnet med en effekt på ammoniak på 18,5 %. I ansøgningsmaterialet er det beskrevet at der etableres et SKOV A/S Bio Flex 3-luftrensningsanlæg. Luftrenseren er godkendt på Miljøstyrelsens Teknologiliste med en ammoniakreducerende effekt på maksimalt 87 %. Anlægget er ligeledes godkendt til en luftreducerende effekt på op til 81 % - se mere i afsnittet om lugt.

For at opnå den ammoniakreducerende effekt skal der stilles vilkår om driften af luftrensningsanlægget. Luftrensningsanlægget kobles på 2 fællesafkast. De to fællesafkast samler hver ventilationsluft fra to staldafsnit. Det ene fællesafkast samler ventilationsluft fra stald 5 og 6, og det andet fællesafkast samler ventilationsluft fra stald 7 og 8. De to fællesafkast placeret mellem staldbygninger 5/6 og 7/8.

De to fællesafkast dimensioneres til at ventilere 50 % af luftbehovet for staldbygningerne. Det vil sige at 50 % af luften, der ventileres gennem staldene, ledes gennem luftrenseren. Den reelle effekt af luftrensningsanlægget er 43,5 % reduktion af ammoniak idet, kravene til at fjerne lugt er større i forhold til driften af luftrensningsanlægget. Det er kun nødvendigt at fjerne 18,5 % af ammoniakken for at overholde kravene til ammoniakreduktion (BAT). Husdyrbruget bliver derfor bundet til at anvende luftrensningsanlægget tilstrækkeligt for at overholde lugtkravene og fjerner dermed mere ammoniak end loven kræver. Den ekstra ammoniakreduktion kommer naturen til gode og kan anvendes af husdyrbruget ved senere ændringer, som kræver fjernelse af yderligere ammoniak.

Resultat af BAT-ammoniak beregningen

Krav til BAT er i ansøgningsystemet beregnet ud fra dyretyper og staldsystemer og, om staldafsnittene betragtes som nye/renoverede eller eksisterende. BAT-krav sat i forbindelse med tidligere miljøgodkendelse indregnes ligeledes.

For eksisterende svinestalde fastsættes BAT-kravet til den beregnede, faktiske emission, hvis der ikke er stillet BAT-krav i tidligere godkendelse. For nye/renoverede stalde er BAT-kravet progressivt og afhænger af det samlede areal for dyretypen i nye staldafsnit. For gødningsopbevaringsanlæg er BAT-kravet det samme som emissionsfaktorerne. Beregningerne i ansøgningsystemet viser følgende resultat for den samlede udledning af ammoniak fra husdyrbruget:

Samlet ammoniakemission fra husdyrbruget (stald og lager)

Driftstype:	Ammoniakemission fra staldafsnit (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra lagre (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra husdyrbruget (kg NH ₃ -N/år)
Ansøgt drift	8009,5	474,0	8483,6
Nudrift	4573,8	234,0	4807,7
8 års-drift	2956,3	357,4	3313,7

Det tilhørende krav til BAT er i ansøgningsystemet beregnet til:

Samlet BAT beregning 			
	Stalde	Lagre	Total
Samlet BAT krav (kg NH ₃ -N /år)	7774	714	8488
Faktisk emission (kg NH ₃ -N /år)	8010	474	8484
Forskel (kg NH ₃ -N /år)	-	-	5
Vejledende BAT Overholdt?	-	-	Ja

Det fremgår af beregningerne, at husdyrbrugets samlede ammoniakemission ikke er større end det fastsatte krav til BAT.

Ansøger har, i miljøkonsekvensrapporten beskrevet, at ammoniakemissionen reduceres ved anvendelse af følgende teknologier:

1. Delvis fast gulv
2. Anvendelse af gyllekøling i stald 4
3. Fast overdækning af to gyllebeholdere
4. Luftrensning i stald 5, 6, 7 og 8.

Kommunens vurdering

Svendborg kommune vurderer, at ejendommen, med de beskrevne tiltag, lever op til husdyrbruglovens krav om anvendelse af BAT, og der stilles vilkår i forhold til driften af de anvendte teknologier. Det anvendte staldsystem bidrager også til, at BAT-kravet overholdes, og der stilles derfor også vilkår til det anvendte staldsystem – vilkåret er fastsat i afsnittet om produktionsareal.

Fastsættelse af vilkår

Gyllekøling:

- Gyllekanalerne i staldafsnit 4 - i alt 582 m² - skal fortsat være forsynes med køleslanger, der forbindes med en varmepumpe.
- Varmepumpen skal levere en årlig køleydelse på mindst 26 W/m².
- Varmepumpen skal være forsynet med en timetæller til dokumentation af årlig driftstid.
- Den årlige driftstid skal være mindst 8760 timer.
- Gyllekølingsanlægget skal være forsynet med et trykovervågningssystem, en alarm samt en sikkerhedsanordning, der i tilfælde af lækage stopper gyllekølingsanlægget. Gyllekølingsanlægget må ikke kunne genstarte automatisk.
- Vedligeholdelse af gyllekølingsanlægget skal ske i overensstemmelse med producentens vejledning. Vejledningen skal opbevares på husdyrbruget.
- Ved udskiftning af varmepumpen, skal dokumentation for køleeffekt på gyllekøleanlæg indsendes til tilsynsmyndigheden før anlægget tages i drift.

Egenkontrol

- Der skal indgås en skriftlig aftale med en godkendt montør med VPO certifikat eller tilsvarende certificering om kontrol og service af gyllekølingsanlægget mindst én gang årligt. Den årlige kontrol skal som minimum bestå af følgende:
 - afprøvning og funktionssikring af trykovervågningssystemet, -alarmen samt sikkerhedsanordningen,

- kontrol af kølekredsens ydelse,
- aflæsning og registrering af driftstimer.
- Enhver form for driftsstop skal noteres i logbog med angivelse af årsag og varighed. Tilsynsmyndigheden skal underrettes ved driftsstop, der har en varighed på mere end 2 uger.
- Registreringen fra logbogen, den skriftlige kontrolaftale, de årlige kontrolrapporter samt øvrige servicereporter, skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.

Fast overdækning af 2 gyllebeholdere

- Gyllebeholder på 617 m² og 1.200 m² skal forsynes med fast overdækning i form af teltoverdækning eller tilsvarende.
- Åbning af teltdugen må kun ske i forbindelse med omrøring, tømning og udbringning af gylle.
- Skader på teltoverdækningen skal repareres inden for en uge efter skadens opståen.
- Såfremt en skade ikke kan repareres inden for en uge, skal der indgås aftale om reparation inden to hverdage efter skadens opståen. Tilsynsmyndigheden underrettes straks herom.

Egenkontrol

- Der skal føres en logbog for gyllebeholderne, hvori eventuelle skader på teltoverdækningen noteres med angivelse af dato for skaden samt dato for reparation.
- Logbogen skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.

Luftrensning

- De to fællesafkast fra henholdsvis stald 5, 6, 7 og 8 skal tilsluttes et biologisk luftrensningsanlæg (SKOV A/S Bio Flex 3).
- Luftrensningsanlægget skal forsynes med differenstrykmåler, vandmåler samt ledningsevne sensor. Ledningsevne sensoren skal være placeret i bundkar til filter 2.
- Ventilationssystemet skal være dimensioneret til at luftrensningsanlægget behandler 100.000 m³ luft pr. time fra hvert afkast (Rens-1 og Rens-2), hvor 100.000 m³ luft pr. time fra hvert afkast svarer til 50 % af den maksimale dimensionerede ventilationskapacitet fra hvert af de 4 staldafsnit 5, 6, 7 og 8. De første 0 – 50.000 m³ luft pr. time fra de nævnte staldes udsugningsluft skal altid ledes gennem luftrensningsanlægget.
- Luftrensningsanlægget skal være i drift året rundt med forbehold for mindre driftsstop i forbindelse med rengøring, vedligehold og serviceeftersyn.
- Luftrensningsanlæggets ledningsevne skal være indstillet i henhold til SKOVs anbefalinger og ikke overstige 15 mS/cm i bundkar ved filter 2.
- Tryktabet over luftrensningsanlægget bør ikke overstige 70 pascal (Pa).
- Luftrensningsanlægget skal vedligeholdes i overensstemmelse med producentens vejledning. Producentens vejledning skal opbevares på husdyrbruget.

Egenkontrol

- Der skal føres en logbog for luftrensningsanlægget, hvori følgende registreres:
 - Ledningsevnen (som minimum på timebasis).
 - Luftrensningsanlæggets driftstid.
 - Månedlige målinger af vandforbruget og tryktabet.
 - Tidspunkter for rengøring/skiftning af filtre.
 - Enhver form for driftsstop med angivelse af årsag og varighed.
- Der skal indgås en skriftlig aftale med producenten/leverandøren om serviceeftersyn af luftrensningsanlægget. Luftrensningsanlægget skal kontrolleres af producenten/leverandøren mindst hver fjerde måned.

- *Kalibrering af ledningsevne sensoren skal foretages mindst én gang årligt.*
- *Serviceaftalen med producenten skal opbevares på husdyrbruget.*
- *Tilsynsmyndigheden skal underrettes, såfremt luftrensningsanlægget er ude af drift i en periode på mere end 2 uger.*
- *Logbogen/ den elektroniske registrering af data, kontrolrapporter samt dokumentation for kalibrering af ledningsevne sensoren skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.*

Ventilation

De eksisterende stalde har ventilationsafkastene jævnt fordelt over tagpladerne – se miljøkonsekvensrapportens bilag omkring OML-beregning. De nye stalde har ventilationsafkastene samlet, hvoraf nogle afkastene er tilsluttet et luftrensningsanlæg. Miljømæssigt har ventilationssystemet betydning for lugtbelastningen i omgivelserne og ejendommens energiforbrug.

Svendborg Kommune vurderer, at der løbende bør være fokus på driften af ventilatorerne sådan, at der sikres en optimal effekt og begrænset energiforbrug. Ansøger har oplyst, at det er almindelig praksis, at ventilationsanlæg rengøres og vedligeholdes løbende - og oftest ved skift af dyr i et staldafsnit. Det er Svendborg Kommunes vurdering, at den almindelige praksis, om rengøring og vedligehold vil sikre, at ventilationsanlægget fungerer optimalt. Der stilles derfor ikke særlige vilkår i forhold til rengøring og vedligehold. I forhold til lugt fra ventilationsanlægget, stilles der krav om ventilationsafkastenes placering, udformning og drift. Se afsnit om lugt.

Rengøring

Formålet med rengøring af stalde er at nedsætte smittetrykket i besætningen, men også at reducere eventuelle miljømæssige gener i form af f.eks. lugt, støv og fluer.

Kommunens vurdering

For at begrænse de miljømæssige gener er det Svendborg Kommunes vurdering, at staldanlægget til hver en tid skal renholdes og rengøres, så den miljømæssige påvirkning begrænses og der opnås en god staldhygiejne. Renholdelsen er desuden en forudsætning for, at de gennemførte beregninger af ammoniak- og lugtemission er retvisende.

Der stilles derfor vilkår herom. Dette vil bl.a. indebære, at stier holdes tørre, samt at stalde og fodringsanlæg holdes rene og tørre.

Fastsættelse af vilkår

- *Staldanlægget skal renholdes og rengøres i et omfang, så der til hver en tid opnås en god staldhygiejne, og de miljømæssige gener begrænses.*

Miljøpåvirkning fra husdyrbrugets anlæg

Miljøpåvirkningen fra husdyrbrugets anlæg vurderes i forhold til den faktiske emission fra produktionsarealet. Hvor det er relevant eller, hvor loven fastlægger det i en metode, vurderes miljøpåvirkningen i forhold til henholdsvis nudrift og 8 års drift.

Svendborg Kommune vurderer, at oplysningerne for nudriften og 8 års driften, der er opgivet i den digitale ansøgning, er korrekte, og at disse kan danne grundlag for de efterfølgende vurderinger.

Ammoniakdeposition til naturområder

Det fremgår af ansøgningen, at ammoniakemissionen er 3314 kg N/år i 8-årsdrift og 4808 i nudrift. Emissionen fra det ansøgte anlæg er 8484 kg N/år.

Samlet resultat af ammoniakberegninger

Samlet emission: **8483,6** (kg NH₃-N/år)

Meremission (8 års-drift): **5169,9** (kg NH₃-N/år)

Meremission (nudrift): **3675,8** (kg NH₃-N/år)

Ansøger har udpeget en række naturområder, og husdyrbrugets ammoniakdeposition er beregnet hertil. De valgte naturområder fremgår af miljøkonsekvensrapporten i bilag 1, og af kort under de enkelte beskrivelser af natur-kategoriene.

Svendborg Kommune vurderer, at der derudover ligger seks beskyttede søer og en beskyttet eng indenfor ca. 500 meter fra husdyrbruget, som er beskyttet af naturbeskyttelseslovens § 3. Søerne og engen er ikke omfattet af Husdyrbruglovens kategori 1, 2 og 3-naturområder. Det er Svendborg Kommunes vurdering, at der skal gennemføres en vurdering af husdyrbrugets eventuelle påvirkning af søerne og engen, og der er derfor gennemført en beregning af ammoniakdepositionen til disse naturområder med udgangspunkt i ansøgers oplysninger.

I forhold til de gennemførte beregninger af ammoniakdepositionerne vurderer Svendborg Kommune, at oplysninger om kildehøjder, ruhed og kumulation, er korrekte.

Resultatet af de gennemførte beregninger fremgår af den efterfølgende tabel.

Oversigt af naturpunkter ? 1

Navn:	Kategori:	Opretter:	Kumulation:	Ruhed natur:	Merdeposition (kg N/ha/år):		Totaldeposition (kg N/ha/år):
					8-års drift	Nudrift:	
Beskyttet sø sydøst § 3	Kategori 3	Sagsbehandler	0	Bn	0,8	0,6	1,4
Beskyttet sø øst § 3	Kategori 3	Sagsbehandler	0	Bn	1,0	0,8	1,7
Beskyttet sø nordøst (2) § 3	Kategori 3	Sagsbehandler	0	Bn	2,1	1,5	3,0
Beskyttet sø nordøst § 3	Kategori 3	Sagsbehandler	0	Bn	4,9	3,6	6,9
Beskyttet sø vest § 3	Kategori 3	Sagsbehandler	0	Bn	1,6	1,1	3,6
Beskyttet sø nordvest § 3	Kategori 3	Sagsbehandler	0	Bn	1,8	1,3	2,8
Beskyttet eng § 3	Kategori 3	Sagsbehandler	0	Bn	1,7	1,2	3,4
Skov, 800 m Ø	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,7	0,5	1,1
Skov, 680 m NØ	Kategori 3	Ansøger	0	S	1,0	0,7	1,5
Skov, 250 m vest	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,9	0,7	1,9
Skov, 120 m V	Kategori 3	Ansøger	0	Mk	4,3	2,9	7,8
Overdrev, 160 m V	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	2,0	1,3	3,9
Mose, 600 m Ø	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,7	0,5	1,1
Mose, 285 m SV	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,5	0,4	1,0
Mose, 285 m SØ	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	1,3	1,0	2,1
Ovedrev > 2,5 ha, 5 km SØ	Kategori 2	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,0

Habitatnatur - Overdrev, 1837 m SV	Kategori 1	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,1
Overdrev, 170 m SV	Kategori 3	Ansøger	0	Mk	1,5	1,0	2,9
Overdrev, 240 m V	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	1,1	0,8	2,2
Overdrev, 110 m NV	Kategori 3	Ansøger	0	Mk	4,4	2,9	9,2

Resultatet opnås med udgangspunkt i, at der er indregnet en ammoniak-reducerende effekt for så vidt angår:

- Delvis fast gulv
- Anvendelse af gyllekøling i stald 4
- Fast overdækning af to gyllebeholdere
- Luftrensning i stald 5, 6, 7 og 8.

Der er i afsnittet om *Produktionsareal og Drift af anlæg* fastsat vilkår herom.

Kategori 1-natur

Kategori 1-natur er de Natura 2000-naturtyper, som er omfattet af husdyrbruglovens § 7, stk. 1, nr. 1. Det er de ammoniakfølsomme naturområder, der er udpegningsgrundlag for det internationale naturområde, og som Naturstyrelsen har kortlagt i forbindelse med Natura 2000-planlægningen.

Ifølge husdyrbrugloven må den totale kvælstofdeposition maksimalt udgøre 0,7 kg N/ha/år, dog 0,4 eller 0,2 kg N/ha/år, hvis der findes 1, eller mere end 1 husdyrbrug i nærheden.

Ansøger har udpeget følgende kategori 1-naturpunkt (lyseblå prik viser ejendommens placering):

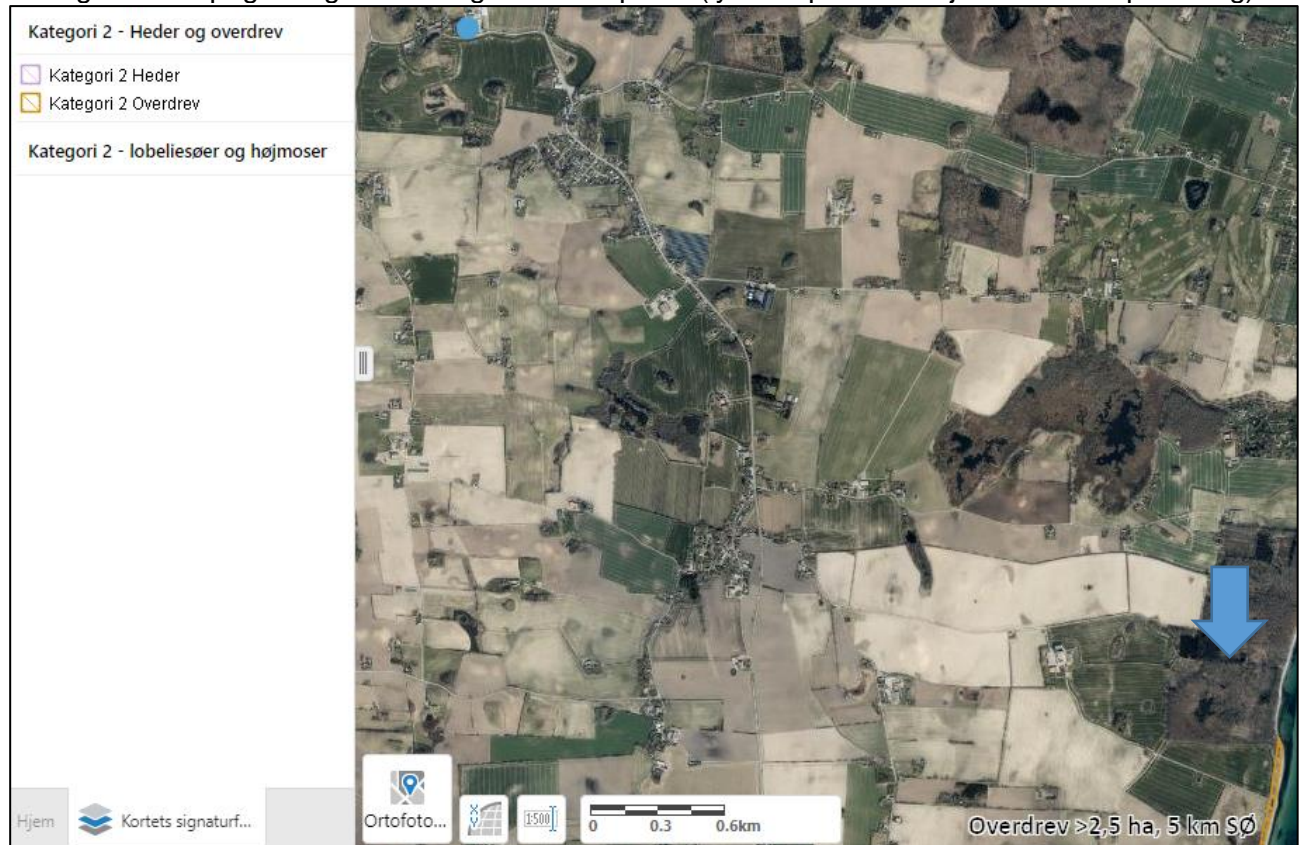
Der er ikke regnet med kumulativ effekt fra andre husdyrbrugsejendomme.

Naturområde 'Habitatnatur – Overdrev 1837 m SV' er beskrevet i miljøkonsekvensrapporten. Totaldepositionen til naturområdet er 0,1 kg/ha/år. Dermed overholdes husdyrbruglovens grænseværdi på 0,7 kg N/ha/år i husdyrbrugloven.

Kategori 2-natur

Kategori 2-natur er ammoniakfølsom natur beskyttet af Naturbeskyttelseslovens § 3 og beliggende udenfor Natura 2000-områder f.eks. højmoser og lobeliesøer, § 3 beskyttede heder større end 10 ha og § 3 beskyttede overdrev større end 2,5 ha. Husdyrbruglovens krav til kategori 2-natur er en maksimal totaldeposition på 1,0 kg N/ha/år.

Ansøger har udpeget følgende kategori 2-naturpunkt (lyseblå prik viser ejendommens placering):

Nærmeste kategori 2 natur er et overdrev (Overdrev >2,5 ha, 5 km SØ) der ligger cirka 5 km sydøst for staldanlægget.

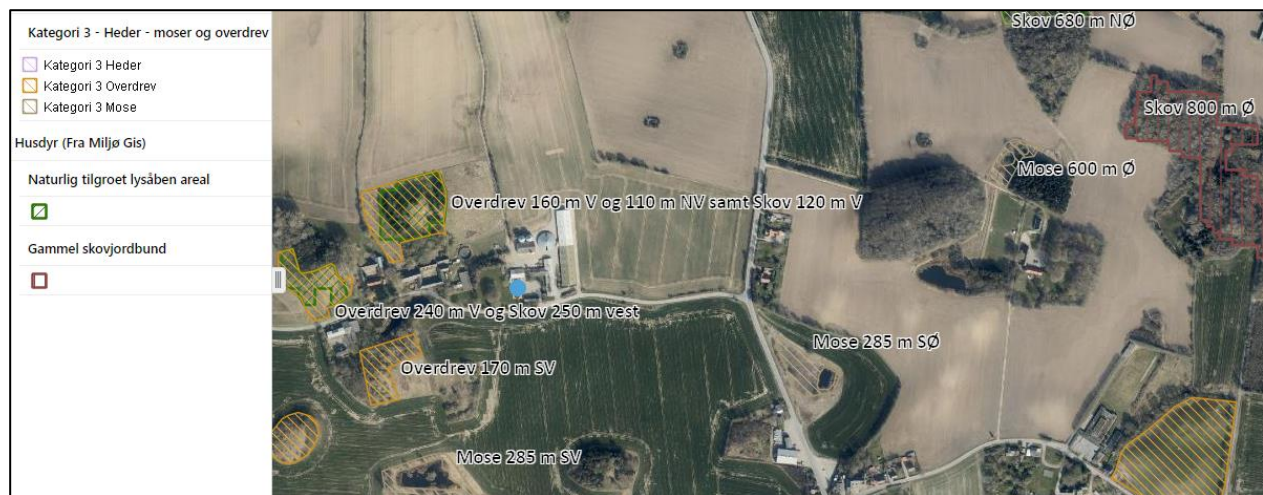
Overdrevet er beskrevet i miljøkonsekvensrapporten. Totaldepositionen og merdeposition til naturområdet er 0,0 kg N/ha/år, og dermed overholdes husdyrbruglovens krav til kategori 2-natur.

Kategori 3-natur

Kategori 3-natur er ammoniakfølsomme naturtyper udenfor Natura 2000-områder, som ikke allerede er omfattet af kategori 1 og 2. Det vil sige § 3-beskyttede heder, moser og overdrev, og derudover også ammoniakfølsomme skove. Enge og strandenge regnes ikke for ammoniakfølsom natur, og er derfor ikke omfattet af Kategori 3.

I henhold til Husdyrbrugloven kan kommunen stille krav om maksimal merdeposition til denne type af naturområder, dog ikke under 1,0 kg N/ha/år.

Ansøger har udpeget følgende Kategori 3-naturpunkter (lyseblå prik viser ejendommens placering):

De nævnte naturområder er kort beskrevet i miljøkonsekvensrapporten.

Overdrev 160 m V og Overdrev 110 m NV

Disse overdrevs navne dækker over to målepunkter til det samme overdrev.

Overdrevet blev besøgt i 2019, hvor det blev vurderet, at der ikke var tale om et beskyttet overdrev. En nærmere vurdering af dette areal, vurderes derfor ikke at være relevant.

Overdrev 170 m SV

Overdrevet blev besøgt i 2019, hvor det blev vurderet, at der ikke var tale om et beskyttet overdrev. En nærmere vurdering af dette areal, vurderes derfor ikke at være relevant.

Overdrev 240 m V og Skov 250 m vest

En stor del af overdrevet er også udpeget som potentiel ammoniakfølsom skov af typen 'Naturlig tilgroet lysåben areal'. Skovdelen modtager en merdeposition på mindre end 1 kg N/ha/år, og vurderes derfor ikke nærmere.

Overdrevet modtager følgende:

Merdeposition: 1,1 kg N/ha/år

Totaldeposition: 2,2 kg N/ha/år.

Baggrundsbelastning (snit 3 år, 2019-21): 11,2 kg N/ha/år

Totaldeposition og baggrundsbelastning i alt: 13,4 Kg N/ha/år

Overdrevs generelle tålegrænse: 10-25 kg N/ha/år (tålegrænsen for surt overdrev er 10-15 kg N/ha/år og tålegrænsen for kalkholdige overdrev er 15-25 Kg N/ha/år)

Overdrevet blev besøgt i 2019, hvor der blev fundet i alt 54 arter. Heraf 36 typiske arter fra overdrev. Der blev fundet 4 arter tilhørende kalkholdig bund og 5 arter tilhørende sur bund. Der var 10 problemarter og 10 værdifulde arter heraf 4 N-følsomme arter. Overdrevets naturtilstand blev vurderet som værende høj. På baggrund af besøgtelsen vurderes overdrevets tålegrænse at være omkring 15 kg N/ha/år.

Da den samlede ammoniakdeposition til overdrevet er under den konkret vurderede tålegrænse, vurderer Svendborg Kommune, at overdrevets tilstand ikke vil ændre sig som følge af det ansøgte projekt.

Mose 285 m SØ

Merdeposition: 1,3 kg N/ha/år

Totaldeposition: 2,1 kg N/ha/år

Baggrundsbelastning (snit 3 år, 2019-21): 11,2 kg N/ha/år

Totaldeposition og baggrundsbelastning i alt: 13,3 Kg N/ha/år

Moses generelle tålegrænse: 5-30 kg N/ha/år

Mosen blev besigtiget i 2018. Det blev vurderet at der var tale om en højstaude/rørsump med moderat naturtilstand. Mosen var under tilgroning med dunhammer.

Der blev fundet 24 arter. Heraf 16 typiske arter fra mose. Der var 5 problemarter og ingen værdifulde arter. Der blev fundet 5 arter tilhørende kalkholdig bund.

Kalkrige moser har en generel tålegrænse på 15-30 kg N/ha/år.

På baggrund af besigtigelsen vurderes mosens tålegrænse at være omkring 20-25 kg N/ha/år.

Da den samlede ammoniakdeposition til mosen er under den konkret vurderede tålegrænse, vurderer vi, at mosens tilstand ikke vil ændre sig som følge af det ansøgte projekt.

De øvrige udpegede kategori 3-naturområder (Mose 285 m SV, Mose 600 m Ø, Skov 680 m NØ og Skov 800 m Ø)

Disse modtager alle mindre end 1 kg N/ha/år og vurderes derfor ikke nærmere.

Svendborg Kommune vurderer samlet, at det ansøgte projekt overholder husdyrbruglovens krav til kategori 3-natur.

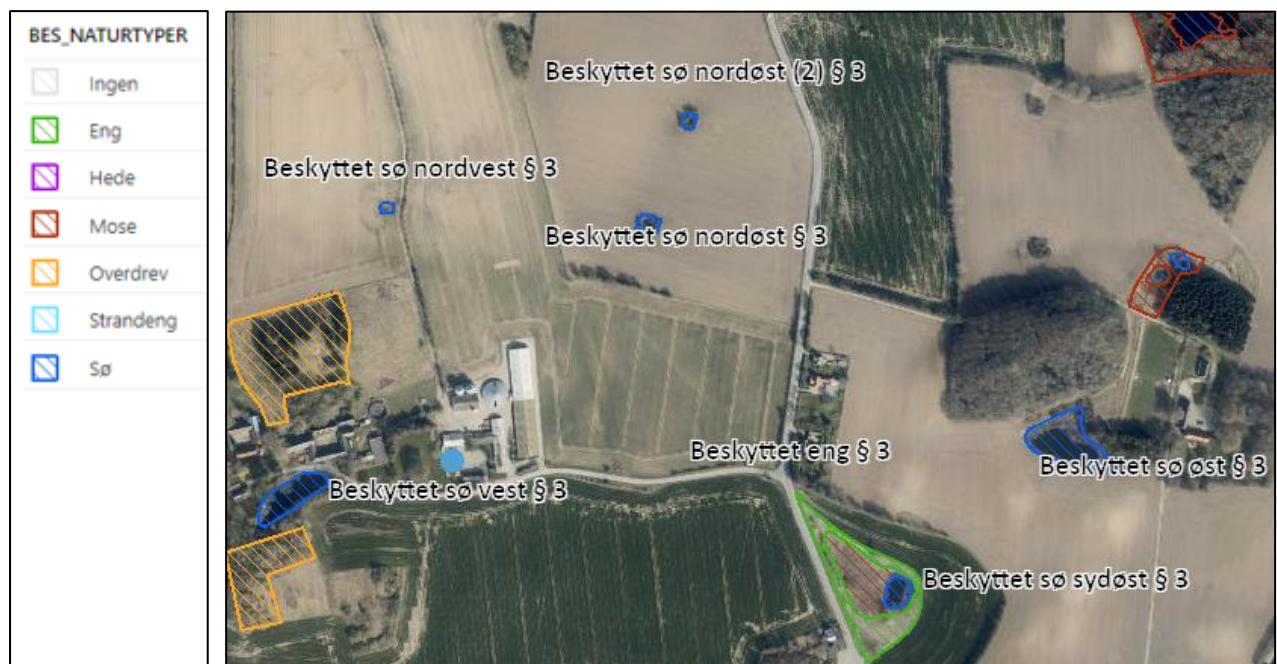
Øvrig natur - §3-beskyttede naturområder

Søer, enge og strandenge er ikke omfattet af husdyrbruglovens kategori 1-,2-, eller 3-natur, men de er beskyttede efter naturbeskyttelseslovens § 3, og deres tilstand må derfor ikke ændres. I følge husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 39 skal kommunen i sin vurdering varetage hensynet til natur, der er beskyttet mod tilstandsændringer.

Der er ingen målbar ændring af § 3 natur ved en afsætning af ammoniak på mindre end ca. 1 kg N/ha/år ifølge DMU-notat af 26/06 2005⁹.

⁹ DMU-appendiks praksisnotat af 26/06 2005 https://mst.dk/media/95275/DMU-appendiks_praksisnotat_080310.pdf

Svendborg Kommune har udpeget følgende § 3-natur punkter (lyseblå prik viser ejendommens placering):

De nærmeste § 3 beskyttede naturområder er en eng og seks søer.

Beskyttet sø øst § 3 og Beskyttet sø sydøst § 3 modtager ikke en merdeposition fra staldanlægget på mere end 1 kg N/ha/år. Se ovenstående tabel og ovenstående kort. Det vurderes på den baggrund, at deres tilstand ikke vil ændre sig som følge af det ansøgte projekt.

Engen og fire af søerne modtager en merdeposition fra staldanlægget på mere end 1 kg N/ha/år. Der laves derfor en nærmere vurdering af naturområderne herunder:

Beskyttet eng § 3

Merdeposition: 1,7 kg N/ha/år

Totaldeposition: 3,4 kg N/ha/år

Baggrundsbelastning (snit 3 år, 2019-21): 11,2 kg N/ha/år

Totaldeposition og baggrundsbelastning i alt: 14,6 Kg N/ha/år

Fersk engs generelle tålegrænse: 15-25 kg N/ha/år

Da den samlede ammoniakdeposition til engen er under den laveste tålegrænse for eng, vurderer Svendborg Kommune, at engens tilstand ikke vil ændre sig som følge af det ansøgte projekt.

De øvrige fire søer (Beskyttet sø vest § 3, Beskyttet sø nordvest § 3, Beskyttet sø nordøst § 3, Beskyttet sø nordøst (2) § 3)

Disse søer modtager en totaldeposition mellem 3,8 og 6,9 kg N/ha/år.

Baggrundsbelastning (snit 3 år, 2019-21): 11,2 kg N/ha/år

Totaldeposition og baggrundsbelastning i alt: 15-18,1 Kg N/ha/år

Svendborg Kommune vurderer, at søerne er næringsrige, da de ligger i landbrugsland tæt på landbrug og omgivet af marker i omdrift. Det vurderes på den baggrund, at ammoniakdepositionen er indenfor søernes tålegrænse og ikke vil medføre en ændring af søernes tilstand.

Svendborg Kommune vurderer samlet, at det ansøgte projekt ikke vil ændre tilstanden af de § 3 beskyttede naturområder i området.

Øvrig natur - udpegningsgrundlag for Natura 2000-område

Nærmeste naturområde indenfor Natura 2000-området Sydfynske Øhav nr. 127, som ikke er omfattet af husdyrbruglovens natur-kategorier er Nørreballe Nor. Nørreballe Nor er placeret ca. 640 meter vest for husdyrbruget. Ammoniakdepositionen til dette område er 0 kg N/ha/år. Det ansøgte projekt vil ikke medføre nogen fysiske ændringer af naturområdet.

På den baggrund vurderer Svendborg Kommune, at det ansøgte projekt hverken i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter kan påvirke Natura 2000-området væsentligt.

Se desuden tidligere afsnit med vurdering af kategori 1-natur.

Øvrig natur - Fuglebeskyttelse

Fuglebeskyttelsesdirektivet fastlægger en generel beskyttelse af alle vilde fugle og deres levesteder i og udenfor Natura 2000.

Nærmeste fuglebeskyttelsesområde er nr. 72 'Marstal Bugt og den sydlige del af Langeland', som er en del af Natura 2000-område nr. 127 'Sydfynske Øhav'. Fuglebeskyttelsesområdet findes ca. 430 meter vest for staldanlægget.

Vilde fugle og deres levesteder, varetages ved at der i husdyrgodkendelsen vurderes, om ammoniakdepositionen fra det ansøgte projekt vil medføre en ændring af naturområder i nærheden. Da tålegrænsen for naturområderne i nærheden af staldanlægget ikke overskrides i forbindelse med det ansøgte projekt, vurderer vi, at naturområdernes tilstand ikke vil ændre sig.

På grund af det ansøgte projekts karakter og den uændrede tilstand af nærliggende naturområder, vurderes det samlet, at det ansøgte projekt, hverken i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter, kan påvirke fugle på udpegningsgrundlaget i fuglebeskyttelsesområde nr. 72 eller andre vilde fugle og deres levesteder væsentligt.

Samlet vurdering

Svendborg Kommune vurderer, at

- Kravene om maksimalt tilladt totaldeposition for kategori 1- og kategori 2-natur er overholdt.
- Merbelastningen fra husdyrbrugets ammoniakdeposition ikke medfører en tilstandsændring af de nærmeste omkringliggende naturområder, og der fastsættes derfor ikke krav til maksimal merdeposition i forhold til kategori 3-natur og § 3 natur.
- Der ikke er nogen påvirkning af internationale naturområder.
- Der er ikke nogen påvirkning af vilde fugle og deres levesteder.

Der stilles derfor ikke yderligere vilkår med henblik på at begrænse ammoniak-emissionen fra driften af husdyrbruget.

Påvirkning af arter med særligt strenge beskyttelseskrav (bilag IV-arter)

I Danmark findes der 76 dyre- og plantearter, der er omfattet af EF-Habitatdirektivets¹⁰ Bilag IV. Disse Bilag IV-arter er særlig strengt beskyttet i deres naturlige udbredelsesområde. Beskyttelsen indebærer forbud mod beskadigelse eller ødelæggelse af arternes levesteder, yngle- og rasteområder, både indenfor og udenfor Natura 2000-områderne. Beskyttelsen skal sikre, at arterne kan opnå "gunstig bevaringsstatus".

Før kommunen kan træffe afgørelse om godkendelse skal der foretages en konkret vurdering af, om det ansøgte projekt kan beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for Bilag IV-arter, jf. gældende habitatbekendtgørelse¹¹.

Svendborg Kommune har kendskab til flere konkrete fund af følgende bilag IV-arter i lokalområdet:

Stor vandsalamander	Spidssnudet frø	Springfrø
---------------------	-----------------	-----------

Padder

Stor vandsalamander, Springfrø og Spidssnudet frø yngler i vandhuller af forskellig størrelse. De skal helst være solbeskinnede, med rent vand og uden fisk. Dybe, kolde eller forurenede vandhuller kan dog være sommerlevested, selv om de ikke egner sig som ynglested. Spidssnudet frø yngler også ved bredden af store søer og i overskyggede ellesumpe.

Padderne forlader vandhullerne efter yngletiden, og opholder sig og overvintrer i områdets småskove, levende hegn og sten- og jorddiger.

Svendborg Kommune har beregnet ammoniakdepositionen til søerne i nærheden af ejendommen. Se ovenstående afsnit om § 3 natur. Det vurderes at tilstanden af søerne ikke vil ændre sig som følge af det ansøgte projekt. Det ansøgte projekt påvirker desuden ikke småskove, levende hegn eller sten- og jorddiger. På den baggrund vurderes det, at det ansøgte projekt ikke kan beskadige eller ødelægge bilag IV-padders yngle- eller rasteområder.

Plantearter

Der er ikke registreret plantearter i Svendborg Kommune, som er optaget i habitatdirektivets bilag IV, litra b, i nærheden af det ansøgte projekt. Det vurderes derfor, at det ansøgte projekt ikke kan ødelægge disse plantearter.

Samlet vurdering

Samlet set vurderes det, at ammoniakdeposition eller øvrige ansøgte ændringer ikke kan beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter der er optaget i habitatdirektivets bilag IV, litra a eller ødelægge de plantearter, der er optaget i habitatdirektivets bilag IV, litra b.

Påvirkningen fra anlæggets ammoniakdeposition er dermed i overensstemmelse med habitatbekendtgørelsens § 10, stk. 1 og stk. 2.

¹⁰ Rådets direktiv 92/43/EØF af 21. maj 1992 om bevaring af naturtyper samt vilde dyr og planter med senere ændringer.

¹¹ Bekendtgørelse nr. 1595 af 6. december 2018 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter.

Lugt

Se miljøkonsekvensrapportens afsnit 3.2 samt bilag 1B for OML-beregning og bilag 4.

Den primære kilde til lugt fra dyrehold er lugtemission fra stalde. Der vil også kunne forekomme lugt fra gødningsopbevaringsanlæg og ved udbringning. Der foreligger dog kun data og modeller, der kan beregne lugtbelastningen fra stalde til omgivelserne. Det betyder, at lugtgener fra gødningsopbevaringsanlæg og udbringning primært reguleres ved generelle regler jf. husdyrgødningsbekendtgørelsen, samt om tidspunkter, arealer og udbringningsmetoder, jf. gødningsanvendelsesbekendtgørelsen¹².

Lugtbelastningen fra stalde angives ved en række beregnede geneafstande og tilhørende genekriterier. Afstanden til naboer skal være længere end de beregnede geneafstande for, at genekriterierne kan overholdes. Husdyrbruglovens genekriterier er fastlagt i forhold til enkeltboliger, samlet bebyggelse¹³ og lokalplanlagt boligområde m.v.¹⁴ i landzone og byzone/sommerhusområde.

Ifølge husdyrbrugloven reduceres de modelberegne geneafstande, hvis husdyrbruget er placeret nord for de omkringboende. Omvendt forøges geneafstanden, hvis der ligger andre husdyrbrug med en ammoniakemission på mere end 750 kg NH₃-N pr. år indenfor 300 m fra byzone og lign. eller samlet bebyggelse eller indenfor 100 m fra enkeltliggende boliger.

Beregningen af geneafstandene foretages både med NY model¹⁵ og FMK-modellen¹⁶. Den model, der beregner den længste geneafstand anvendes. Der er for hver beregningsmodel fastsat tilhørende genekriterier.

Ansøger har beskrevet og vurderet hvor nærmeste enkeltliggende boliger, samlede bebyggelse, byzone er beliggende. Det efterfølgende oversigtskort viser placeringen af de udpegede boliger og områder.

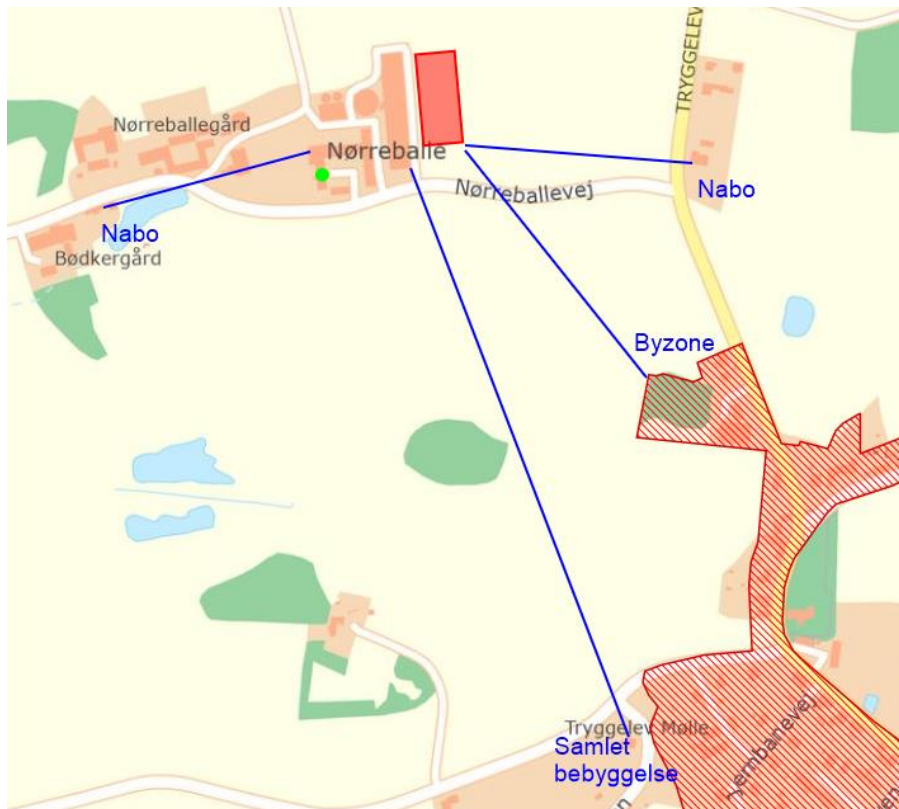
¹² Bekendtgørelse om anvendelse af gødning, BEK nr. 1142 af 10. juli 2022

¹³ Beboelsesbygninger på ejendomme uden landbrugspligt, som ikke ejes af den ansvarlige for driften, hvor der inden for en afstand af 200 m ligger flere end 6 beboelsesbygninger på hver sin ejendom uden landbrugspligt, som ikke ejes af den ansvarlige for driften.

¹⁴ Lokalplan i landzone, der er udlagt til boligformål, blandet bolig- og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign.

¹⁵ Tager udgangspunkt i ny lugtvejledning og OML-Operationelle Multi Luftforureningsmodel

¹⁶ Vejledende retningslinjer for vurdering af lugt og begrænsning af gener fra stalde, FMK 2. udgave maj 2002.

Kortudsnit viser placering af nærmeste naboer i landzonen, samlet bebyggelse og byzone.

Svendborg Kommune har vurderet, at de valgte udpegninger er korrekte.

Ansøger har i ansøgningssystemet gennemført en beregning af lugtbelastningen ved ovenstående beregningspunkter. Svendborg Kommune har suppleret beregningerne med udpegnings af to enkeltboliger i landzonen og et punkt for samlet bebyggelse, for at afklare om lugt er overholdt til hertil. Resultatet fremgår af den efterfølgende tabel:

Samlet resultat af lugtberegning ? i

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand (m)	Korrigeret geneafstand (m)	Vægtet gennemsnitsafstand (m)	Genekriterie overholdt
 Nørreballevej 10	0	NY	402,7	402,7	304,9	Nej
 Tryggelev 19	0	NY	402,7	402,7	310,7	Nej
 Tryggelev 21	0	NY	402,7	402,7	306	Nej
 Tryggelev 23	0	NY	402,7	402,7	296,4	Nej
 Ourevej 9	1	NY	778,1	790	614,9	Nej
 Præstejorden 2	0	NY	778,1	700,3	654,9	Nej
 Tryggelev 37	0	NY	778,1	700,3	882,4	Ja
 10.B.1	0	NY	1007,7	957,3	602,5	Nej
 10.C.1	0	NY	1007,7	957,3	359,7	Nej
 10.C.1 øst	0	NY	1007,7	968,9	411,4	Nej
 Tryggelev m. kumulation	1	NY	1007,7	1065,8	589	Nej

Det fremgår af beregningerne, at husdyrbruglovens lugtkriterier ikke kan overholdes i forhold til de boliger og områder, der er markeret med rødt i den foregående tabel. Lugtemissionen øges samtidig i forhold til nudrift.

Når husdyrbruglovens genekriterier ikke kan overholdes, og lugtemissionen samtidig øges i forhold til nudrift, vil der ifølge Miljøstyrelsens vejledning være tale om, at husdyrproduktionen som udgangspunkt medfører en væsentlig påvirkning af omgivelserne, og der bør derfor meddeles afslag på ansøgningen om udvidelse af husdyrproduktionen.

Ansøger har dog mulighed for at lade ansøgningssystemets lugtberegninger erstatte af en konkret OML-beregning (- Operationelle Meteorologiske luftkvalitetsmodel). Udgangspunktet er, at det kun er ansøgningssystemets beregninger efter den "Ny model", der direkte kan erstattes af en OML-beregning. Kun ved markante ændringer af ventilationsforholdene f.eks. ved etablering af centrale afkast – kan en beregning efter FMK-modellen erstattes af en konkret OML-beregning.

Kommunens vurdering

Som det fremgår, er alle de beregnede lugtgeneafstanden beregnet efter "Ny"-model. Som udgangspunkt kan ansøgningssystemets lugtberegning derfor umiddelbart erstattes af en OML-beregning. Hvis OML-beregningen viser at lugtgenekriterierne er overholdt, er det afstandskravene jf. FMK-beregningen der gælder.

Ansøgningssystemets beregningsdetaljer for lugtemissionen viser dog, at lugtgenegrænsen til byzonen heller ikke er overholdt i forhold til genekriterierne beregnet med FMK-modellen:

10.B.1	0	NY	1007,7	957,3	602,5	Nej
Staldnavn: Stald 3	NY (ansøgt)	87,4	83	565,8	Ja	
	NY (nudrift)	87,4	83	-	-	
	FMK (ansøgt)	197,5	197,5	565,8	Ja	
	FMK (nudrift)	197,5	197,5	-	-	
+ Staldnavn: 1. Stald	NY (ansøgt)	393,7	374	578,4	Ja	
	NY (nudrift)	393,7	374	-	-	
	FMK (ansøgt)	372,4	372,4	576,9	Ja	
	FMK (nudrift)	372,4	372,4	-	-	
+ Staldnavn: Stald 7	NY (ansøgt)	476,6	452,7	579	Ja	
	NY (nudrift)	393,7	374	-	-	
	FMK (ansøgt)	429,1	429,1	578	Ja	
	FMK (nudrift)	372,4	372,4	-	-	
+ Staldnavn: Stald 6	NY (ansøgt)	557	529,1	580,4	Ja	
	NY (nudrift)	393,7	374	-	-	
	FMK (ansøgt)	479,2	479,2	579,9	Ja	
	FMK (nudrift)	372,4	372,4	-	-	
+ Staldnavn: Stald 2	NY (ansøgt)	718,1	682,2	584,7	Nej	
	NY (nudrift)	565,5	537,2	-	-	
	FMK (ansøgt)	570,6	570,6	584,8	Ja	
	FMK (nudrift)	484,3	484,3	-	-	
+ Staldnavn: Stald 8	NY (ansøgt)	790,9	751,4	589,6	Nej	
	NY (nudrift)	565,5	537,2	-	-	
	FMK (ansøgt)	609,1	609,1	590,3	Nej	
	FMK (nudrift)	484,3	484,3	-	-	
+ Staldnavn: Stald 5	NY (ansøgt)	861	818	594,1	Nej	
	NY (nudrift)	565,5	537,2	-	-	
	FMK (ansøgt)	645,4	645,4	595,2	Nej	
	FMK (nudrift)	484,3	484,3	-	-	
+ Staldnavn: Stald 4	NY (ansøgt)	1007,7	957,3	602,5	Nej	
	NY (nudrift)	773,5	734,8	-	-	
	FMK (ansøgt)	695,8	695,8	601,6	Nej	
	FMK (nudrift)	564,9	564,9	-	-	

Det samme gælder for de øvrige udpegede punkter inden for samme byzone.

Det betyder derfor, at selvom den korteste geneafstand beregnes efter "NY" model, så skal der være tale om væsentligt ændrede ventilationsforhold i forhold til normale ventilationsforhold for at lugtberegningen i ansøgningssystemet kan erstattes af en OML-beregning.

Markant afvigende ventilationsforhold

Den konkrete OML-beregning kan kun erstatte en beregning efter FMK -modellen, hvis der er tale om markant afvigende ventilationsforhold. Det betyder, at ventilationsforholdene i det ansøgte projekt skal medføre en betydelig mindre spredning end almindelige ventilationsforhold, og sådan, at der åbenlyst vil kunne opnås en kortere geneafstand end beregnet ud fra FMK-modellen.

Se bilag 4 i miljøkonsekvensrapporten for ansøgers redegørelse for meget afvigende ventilationsforhold.

Kommunens vurdering af afvigende ventilationsforhold

Svendborg Kommune har vurderet, om der er tale om markante afvigende ventilationsforhold. Se den detaljerede vurdering i bilag 4A.

På det ansøgte husdyrbrug er der:

- I forhold til 8 års-driften er afkast forøget med 1,5-2,5 m
- Der er isat miljøkryds i alle ventilationsafkast
- Der er lavet to samlet afkast på de 4 nye staldafsnit, som dog kun ventilerer halvdelen af ventilationsbehovet, men resten af luften ventileres ud af kun 1 afkast pr. staldafsnit, også svarende til princippet for centrale (samlet) afkast.
- Byzonen er placeret syd/sydpøst for staldanlægget

Svendborg Kommune vurderer at ovenstående parametre er afgørende for, at der er tale om markant afvigende ventilationsforhold i forhold til grundlaget for FMK-modellen. FMK-modellen er en simpel beregning, og i dette tilfælde ikke retvisende for lugtspredningsbilledet.

På baggrund af den detaljerede vurdering i bilag 4A, er det Svendborg Kommunes vurdering at lugtberegningen efter FMK-modellen kan erstattes af en konkret OML-beregning.

Validering af OML-beregningen

Svendborg Kommune har gennemgået grundlaget for OML-beregningen. Se den detaljerede vurdering i bilag 4B.

Svendborg Kommune har gennemgået samtlige parametre som danner grundlag for OML-beregningen og vurderer at forudsætningerne er korrekte.

Lovgivningen stiller krav om, at der ikke må ske ændringer på husdyrbrug, der medfører forøgede forurening. Ændringer af ventilationsafkastenes placeringer, ydelser eller øvrige forudsætninger for OML-beregningen er derfor godkendelsespligtige, hvis de ændres.

Resultat af OML-beregningen

I bilag 1B er vist ansøgers forudsætninger for og resultater af OML-beregningerne.

Svendborg Kommune har i vedlagte bilag 4A, 4B og 4C foretaget en vurdering af grundlaget for OML-beregningen, om der er tale om markant afvigende ventilationsforhold og om resultatet af OML-beregningen vil kunne opnås i praksis. På baggrund af ovenstående har Svendborg Kommune vurderet at ansøgningssystemets lugtberegning kan erstattes af en OML-beregning.

Lugtgenkravet til enkeltboliger i landzonen er 15 OUs, 7 OUs til samlet bebyggelse og 5 OUs til byzone. Resultatet af OML-beregningen viser at lugtemissionen til Nørreballevej 10 er 7-8 OUs og ved Tryggelev 21 og 23 er lugtemissionen på 7 OUs. Til samlet bebyggelse er resultatet 3 OUs og til byzonen er resultatet 5 OUs på det mest kritiske punkt på byzonen.

Husdyrbruglovens genekriterier er overholdt ved de udpegede boliger og områder.

Det er Svendborg Kommunes vurdering, at OML-beregningens resultater kan opnås i praksis under forudsætning af, at der stilles vilkår om indre og ydre diameter på ventilationsafkastene, isætning af miljøkryds, højde på afkast, antal afkast, anvendelse af luftrensingsanlæg, husdyrbrugets drift, dyretyper og produktionsareal. Vilkår til husdyrbruget drift, dyretyper og produktionsareal er stillet i de respektive afsnit af denne miljøgodkendelse.

Hyppig gylleudslusning

På ansøgningstidspunktet var der ikke krav om, at gylle blev udsluset hver uge fra slagtesvinestalde. Teknikken "hyppig gylleudslusning" er optaget på Miljøstyrelsens Teknologiliste over teknikker, som er lugtreducerende i stalde til slagtesvin på drænet gulv og spalter. Hyppig gylleudslusning er godkendt med en effekt på 20 % på lugtemissionen. På nuværende tidspunkt er der krav om, at slagtesvinestalde sluser gylle ud når der er mere end 10 cm gylle i kummerne, dog oftest hver 7. dag. Da teknikken anvendes til reduktion af luft, stilles der vilkår om, at der sluses gylle ud hver uge samt at registreringen opbevares og kan fremvises på tilsynsmyndighedens forlangende f.eks. i forbindelse med tilsyn. Øvrige krav er fastsat i lovgivningen.

Fastsættelse af vilkår

Hyppig Udslusning:

- Udslusning af gylle i stald 1 og 4 skal foretages hver uge og i tidsrummet mellem kl. 8 og 16. Udslusningen må ikke foretages på lørdage eller søn- og helligdage. Registreringen skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises tilsynsmyndigheden på forlangende.
- Alle afkast skal placeres, som det fremgår af redegørelsen for den gennemførte OML-beregning (vedlagt som bilag 1B).
- Samtlige ventilationsafkast skal være monteret med miljøkryds. For de nye stalde gælder at miljøkrydsene skal være etableret senest samtidig med, at der indsættes det første dyr i bygningen.
- Ventilationssystemets afkast skal indrettes på følgende måde:

Stald	Lugtreducerende teknik	Antal afkast	Afkast-ID	Afkasthøjde over terræn (m)	Maksimal ventilationskapacitet pr. afkast m ³ /time	Indre diameter (m)	Ydre diameter (m)*
1	Miljøkryds Hyppig udslusning	12	1-1, 1-2, 1-3, 1-4, 1-5, 1-6, 1-7, 1-8, 1-9, 1-10, 1-11, 1-12	8,5 m	14.250	0,60	0,61
2	Miljøkryds	4	2a-1, 2b-2, 2, 2c-1	9,0 8,0	15.000	0,60	0,61
3	Miljøkryds	2	6-1, 3-2	9,0	18.000 24.000	0,80	0,81
4	Miljøkryds Hyppig udslusning Gyllekøling	8	4-1, 4-2, 4-3, 4-4, 4-5, 4-6, 4-7, 4-8	8,5	14.500	0,60	0,61
5, 6, 7 og 8 – fælles-afkast	Miljøkryds	4	5-fælles, 6-fælles, 7 fælles, 8-fælles	10,0	50.000	1,10	1,13
Rens 1 Rens 2	Miljøkryds Luftrensning	2	rens 1 rens 2	10,0	100.000	1,60	1,61

- Der må ikke anvendes koniske ventilationsafkast eller "kineserhat".
- Ventilationsafkast renholdes ved vask i forbindelse med vask af staldafsnittene. Hvis der ikke vaskes ventilationsafkast efter tømning af staldafsnittet og inden nyt hold grise sættes ind, noteres det i logbog. Logbogen gemmes i 2 år og fremvises på tilsynsmyndighedens forlangende (straks).

Støj

Det er Svendborg Kommunes vurdering, at støj fra husdyrbrug skal håndteres og vurderes i henhold til Miljøstyrelsens gældende vejledninger om "Ekstern støj". Det betyder bla., at der i miljøgodkendelsen skal fastsættes støjgrænser, der sikrer, at omgivelserne ikke belastes med støj, der er større end støjgrænserne. Samtidig skal der gennemføres en vurdering af, om de fastsatte støjgrænser kan overholdes. Denne vurdering tager udgangspunkt i ansøgers oplysninger om *støjemissionen*, og Svendborg Kommunes orienterende beregning af *støjimmissionen* (støjbelastning) i de nærmeste omgivelser.

Emissionen bestemmes med udgangspunkt i oplysninger om de væsentligste støjkloder herunder placering, kildestyrke, driftstid, afskærmning mv. Immissionen bestemmes ved beregning med udgangspunkt i emission, afskærmning, afstandsdæmpning mv.

Støj fra husdyrbrug forekommer dels fra selve driften og dels fra transport til og fra ejendommen. Det betyder, at driftsstøjen inkluderer støj fra stationære støjkloder og fra den interne transport på ejendommen.

I vedlagte bilag 5 fremgår oplysninger om emission og beregning af immissionen.

Støjgrænser

Husdyrbruget på Nørreballevej 13 er placeret i det åbne land. Nærmeste byzone-område og lokalplanområde ligger henholdsvis ca. 300 m sydøst for og 400 m nord for staldanlægget. Byzonen omfatter boliger mv. i Tryggelev. Lokalplanområdet er omfattet af lokalplan 116, der er udlagt til område for solceller. Da solcelleanlægget ikke betragtes som støjfølsomt er det Svendborg Kommunes vurdering, at der i forhold til husdyrbrugets drift udelukkende skal fastsættes støjgrænser for byzone og enkeltboliger i det åbne land.

Ifølge Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1984, bør støj fra landbrugsdrift ikke være større ved boliger i det åbne land og ved byzone end de grænseværdier, der er vist i den efterfølgende tabel:

Område	Mandag-fredag kl. 7-18 (8 timer) Lørdag kl. 7-14 (7 timer)	Alle dage kl. 18-22 (1 time) Lørdag kl. 14-18 (4 timer) Søn- og helligdag kl. 07-18 (8 timer)	Alle dage kl. 22-07 (½ time)	Alle dage kl. 22-07 Maksimalværdi
Enkeltbolig i det åbne land	55 dB(A)	45 dB(A)	40 dB(A)	55 dB(A)
Byzone	45 dB(A)	40 dB(A)	35 dB(A)	50 dB(A)

Støjbidraget (bortset fra maksimalværdien) måles som det ækvivalente, konstante, korrigerede støjniveau i dB(A) (referencelydtrykket 20 µPa). Tallene i parenteserne angiver midlingstiden inden for den pågældende periode.

Svendborg Kommune vurderer, at der skal stilles vilkår om, at Miljøstyrelsens vejledende støjgrænser skal overholdes.

Støjmission

Ansøger har i miljøkonsekvensrapporten redegjort for støjmissionen ved at oplyse om de primære støjkloder og kildernes driftstid og placering. Der er tale om følgende kilder:

- Ventilationsanlæg
- Korntørringsanlæg
- Gyllepumpning (fra stald til lager, fra lager til lager, fra lager til marker)
- Indblæsning af foder
- Aflæsning af foder, lastbil
- Frikøler
- Ind- og udlevering af grise (2 gange pr. uge)

Svendborg kommune er enig i fastlæggelsen af de primære støjkloder.

Ansøger oplyser desuden at der ved energioptimering blev der indført EC-ventilatorer, der støjer mindre. Kornblæsere kan undtagelsesvist i høst køre om natten og i weekend, hvor der er behov (tørvejr, lav fugtighed).

Indendørs og eldrevne kilder

Derudover er der blanding og udfodring af foder.

Det er Svendborg Kommunes vurdering, at støjkloder, der er placeret indendørs i lukkede rum, ikke udgør væsentlige kilder, og at disse derfor kan udelades fra vurderingen af den eksterne støjbelastning. Foderblanding/mølleri foregår i foderladen (bygning 13), som er indrettet med en port, der normalt er lukket.

Det er Svendborg Kommunes vurdering, at støj fra foderladen mht foderhåndtering ikke udgør en væsentlig støjkilde, og denne udelades derfor i den videre vurdering af husdyrbrugets støjpåvirkning af omgivelserne. Dog vurderes aftipning af foder i laden som støjkilde, da porten er åben, og det medregnes i støjberegningerne. Udfodring foregår i de lukkede staldanlæg og udelades derfor også af den videre vurdering.

Blæsere til kornetørring er placeret nord for kornsiloerne og mod vest i forhold til kornlageret i foderladen. Det er supplerende oplyst, at gyllepumpen fra fortank til gyllebeholder er placeret i fortanken og er eldrevet. Det er Svendborg Kommunes vurdering, at der ikke er tale om en væsentlig støjkilde, og denne udelades derfor af den efterfølgende vurdering.

Placeringen af kilderne fremgår af oversigterne i bilag 5.

Støj fra intern transport

Den interne transport består af transporter, der kører til og fra ejendommen. Transporterne kan opdeles i lastbiltransporter med foder, dyr, gylle og affald og traktortransporter med korn i høst samt levering af smågrise. Som gennemsnit over et år har ansøger oplyst, at der kan forventes i alt ca. 751 transporter (én transport omfatter både til- og frakørsel). I hverdagene kan der i gennemsnit forventes ca. 2,1 transport pr. dag. Udbringning af gylle vil foregå i koncentrerede perioder forår og efterår. Korn høstes i sensommer/efterår over en kortere periode, hvor der leveres cirka 100 læs i en koncentreret periode. Det er Svendborg Kommunes vurdering, at dette typisk foregår over 1-2 uger. Ved høst over én uge vil det svare til ca. 14 korntransporter pr. dag.

Det er Svendborg Kommunes vurdering, at det begrænsede antal kørsler til og fra ejendommen i hverdagen vil være uden betydning for den samlede støjbelastning fra husdyrbruget. Ved flytning af gylle og høst kan den interne transport sandsynligvis give anledning til et mindre støjbidrag. Der

er dog tale om en forholdsvis begrænset periode, og Svendborg Kommune vurderer derfor, at støjbidraget fra intern transport kan udelades af den samlede vurdering af støjbelastningen i omgivelserne.

Støj fra dyrehold

Klagenævnet¹⁷ har redegjort for, at der med henvisning til Miljøstyrelsens vejledninger ikke er vejledende støjgrænser for dyrehold, og at støj fra dyr mest hensigtsmæssigt reguleres i forhold til placering og afstand til de omkringboende eller ved at begrænse tidspunktet for støjpåvirkningen. For husdyrbruget på Nørreballevej 13 er udleveringsramperne markeret med hhv. punkt 14 og 15 på oversigtskortet i bilag 2 og 5. Udleveringsramperne er placeret centralt i bygningsmassen, og er omgivet af bygninger. Ift. omkringliggende naboer vil bygningsmassen dække for eventuelle støj fra dyrene ved af- og pålæsning. Der er Svendborg Kommunes vurdering, at placeringen af udleveringsramperne sikrer, at der ikke opstår væsentlige støjgener i forbindelse med ind- og udlevering af dyr, og der stilles derfor ikke særlige vilkår til begrænsning af støj fra dyreholdet. Støj fra de opstaldede dyr vurderes som minimalt, da produktionen foregår i lukkede stalde med lukkede vinduer. Svendborg Kommune vurderer dog, at der skal fastsættes et generelt vilkår om, at dyreholdet ikke må give anledning til gener i omgivelserne, som efter tilsynsmyndighedens vurdering er væsentlige.

Støj-immission

Med udgangspunkt i de væsentligste støjkilder, placeringen og driften af disse har Svendborg Kommune gennemført en orienterende beregning af støjbelastningen i de punkter, der fremgår af det efterfølgende oversigtskort.

Med udgangspunkt i de væsentligste støjkilder, placeringen og driften af disse har Svendborg Kommune gennemført en orienterende beregning af støjbelastningen i de punkter, der fremgår af det efterfølgende oversigtskort:

¹⁷ Sag 19/05023 af 25. januar 2021, [Afgørelse \(naevneneshus.dk\)](#)

Beregningspunkter. R1:Nørreballevej 11A, R2:Nørreballevej 10, R3:Tryggelev (byzone), R4:Tryggelev 21.

Beregningspunkt R1 er en landbrugsejendom, som i støjmæssig sammenhæng skal inddrages.

Beregningen er gennemført med Svendborg Kommunes støjberegningsværktøj, der er udarbejdet af det tidligere Grontmij/Carl Bro, som akkrediteret støjrådgiver.

Svendborg Kommune gør opmærksom på, at den gennemførte beregning af anlæggets støjbelastning i omgivelserne kan sidestilles med en orienterende støjmåling. Beregningen kan derfor udelukkende anvendes til at vurdere, om der er behov for en egentlig støjdokumentation "Miljømåling – ekstern støj" efter gældende bekendtgørelser og vejledninger. En sådan dokumentation kan udelades, hvis det med stor sandsynlighed kan fastslås, at de fastsatte støjgrænser overholdes. Beregningsforudsætninger fremgår af vedlagte bilag 5, og resultatet af den gennemførte beregning fremgår af den efterfølgende tabel:

	Beregningspunkt	Mandag-fredag kl. 7-18 (8 timer) Lørdag kl. 7-14 (7 timer)	Alle dage kl. 18-22 (1 time) Lørdag kl. 14-18 (4 timer) Søn- og helligdag kl. 7-18 (8 timer)	Alle dage kl. 22-7 (½ time)
	Støjgrænser	55 dB(A)	45 dB(A)	40 dB(A)
R1	Nørreballevej 11A	47 (52)	47 (52)	47 (52)
R2	Nørreballevej 10	32 (37)	32 (37)	32 (37)
R4	Tryggelev 21	29 (34)	29 (34)	29 (34)
	Støjgrænser	45 dB(A)	40 dB(A)	35 dB(A)
R3	Tryggelev (byzone)	26 (31)	26 (31)	26 (31)

Beregningsresultat uden støjreducerende tiltag

Beregningerne er foretaget ud fra Worst Case hvor alle støjklender er i brug. Ansøger nævner, at:

1. Pumpning af gylle foretages ikke samtidigt på de 3 beholdere, men ved én af gangen
2. Kornblæser mod vest kører ikke samtidigt med kornblæser mod nord.
3. Foder tippes indendørs i foderladen. Foregår ikke samtidigt med indblæsning af foder i siloerne.
4. Ved energioptimering blev der indført EC-ventilatorer, der støjer mindre.
5. Kornblæsere kan undtagelsesvist i høst køre om natten og i weekend, hvor der er behov (tørvejr, lav fugtighed).

Ovenstående er ikke inddraget direkte i beregningerne.

Det skønnes, at beregningerne er behæftet med en usikkerhed på +/- 5 dB(A). Såfremt det med rimelig sikkerhed skal kunne fastslås, at de fastsatte støjgrænser kan overholdes – og at en egentlig støjdokumentation kan undlades - skal resultatet plus usikkerheden være mindre end eller lig med de fastsatte støjgrænser. Tal i parentes angiver beregningsresultatet plus usikkerheden

Tal fremhævet med rødt i ovenstående skema angiver, at de fastsatte støjgrænser med stor sandsynlighed ikke kan overholdes. Beregningerne er gennemført ud fra forudsætningen om, at alle kilder er i drift indenfor samme referenceperiode. De mest betydende kilder er blæsere til korntørring og ventilation.

Under hensyntagen til usikkerheden på beregningerne fremgår det, at de fastsatte støjgrænser overholdes i de fleste af beregningerne. I aften- og natteperioden overholdes de fastsatte støjgrænser ikke ved boligen på Nørreballevej 11A.

Støjdæmpning og resultat

Det fremgår af Miljøstyrelsens vejledning¹⁸, at korntørringsanlæg kan give betydelige støjulemper, og at det kan komme på tale at stille krav om, at støj fra visse tekniske installationer på landbrugsejendomme holdes på et rimeligt lavt niveau. Det fremgår desuden af vejledningen, at hvis der er tale om aktiviteter, der er stærkt sæsonbetonede kan det overvejes, hvorvidt det vil være rimeligt, at fastsætte støjgrænser, der er højere end Miljøstyrelsens vejledende støjgrænser. I vurderingen heraf vil det bla. være relevant at inddrage tidspunktet på døgnet og årstiden for aktiviteten, nærheden og omfanget af boliger, der påvirkes med støj, samt om udgifterne til støjdæmpning står i rimeligt forhold til den periode, hvor kilden er i drift.

Miljø- og Fødevarerklagenævnet har i marts 2019¹⁹ udtalt, at det forhold, at korntørring er en sæsonbetinget aktivitet ikke betyder, at virksomhedens støjforhold ikke kan reguleres.

På baggrund af Miljøstyrelsens vejledning og klagenævnets praksis er det Svendborg Kommunes vurdering, at det skal undersøges, hvorvidt støjen fra husdyrbruget på Nørreballevej 13 kan reduceres sådan, at de fastsatte støjgrænser kan overholdes.

¹⁸ Vejledning nr. 5/1984. Ekstern støj fra virksomheder

¹⁹ Sag nr. 18/05161 tidligere NMK-10-01332. Stadfæstelse af påbud i sag om støj fra korntørringsanlæg i Thisted kommune

På baggrund af den gennemførte orienterende støjberegning har Svendborg Kommune foretaget en vurdering af effekten af en række støjdæmpende foranstaltninger som angivet i den efterfølgende tabel:

Støjkilde	Støjdæmpende foranstaltning
Korntørring	Etablering af afskærmning/bulderhus foran alle kornblæsere.
Korntørring	Drift af blæser mod vest må ikke forekomme indenfor samme referenceperiode, som de to blæsere mod nord – og omvendt.

Støjdæmpende foranstaltninger

Resultatet af ovenstående støjdæmpende foranstaltninger er beregnet for Nørreballevej 11A, hvor de beregnede støjgrænser ikke var overholdt, og fremgår af de efterfølgende skemaer, og beregningsforudsætningerne fremgår af bilag 5.

Driftssituation nr. 1.

Blæsere mod nord er afskærmet og i drift. Blæser mod vest er ikke medregnet.

	Beregningspunkt	Mandag-fredag kl. 7-18 (8 timer) Lørdag kl. 7-14 (7 timer)	Alle dage kl. 18-22 (1 time) Lørdag kl. 14-18 (4 timer) Søn- og helligdag kl. 7-18 (8 timer)	Alle dage kl. 22-7 (½ time)
	Støjgrænser	55 dB(A)	45 dB(A)	40 dB(A)
R1	Nørreballevej 11A	36 (41)	36 (41)	36 (41)

Driftssituation 1

Driftssituation nr. 2

Blæser mod vest er afskærmet og i drift. Blæsere mod nord er ikke i drift.

	Beregningspunkt	Mandag-fredag kl. 7-18 (8 timer) Lørdag kl. 7-14 (7 timer)	Alle dage kl. 18-22 (1 time) Lørdag kl. 14-18 (4 timer) Søn- og helligdag kl. 7-18 (8 timer)	Alle dage kl. 22-7 (½ time)
	Støjgrænser	55 dB(A)	45 dB(A)	40 dB(A)
R1	Nørreballevej 11A	37 (42)	37 (42)	37 (42)

Driftssituation 2

Når beregningsresultatet plus usikkerheden på 5 dB(A) betragtes i de 2 driftssituationer fremgår det, at støjgrænserne umiddelbart er overholdt ved Nørreballevej 11A, men hvis usikkerheden inddrages, så er støjbelastningen overskredet med 1-2 dB(A) i natperioden.

Det fremgår af beregningerne, at ventilationsanlæggets støjbidrag har betydning for den samlede støjbelastning i nattimerne. Ansøger har oplyst, at ventilationsanlægget er frekvensstyret, er en EC-ventilator der støjer mindre, og at det i perioder med lav temperatur kun kører med begrænset eller ingen aktivitet. Svendborg Kommune vurderer på den baggrund, at den gennemførte beregning overestimerer støjbidraget fra ventilationsanlægget i natperioden. Hvis der ses bort fra ventilationsanlæggets støjbidrag vil støjbelastningen (inkl. usikkerheden) ved boligen på Nørreballevej 11A være overholdt ift støjgrænsen på 40 dB(A), når driftssituation 1 og 2 betragtes (med 35/40 dB(A)).

Svendborg Kommune vurderer, at ovenstående redegørelse viser, at støjbelastningen fra husdyrbruget kan reduceres væsentligt med de beskrevne tiltag i den støjfølsomme periode om natten. Endelig er det muligt at gennemføre flere af de støjdæmpende tiltag uden større omkostninger, idet afskærmning f.eks. kan gennemføres med halmballer

Som beskrevet tidligere er der risiko for, at de fastsatte støjgrænser kan overskrides med ca. 1-2 dB(A) i nattimerne, når driftssituation 1 og 2 anvendes. Det giver anledning til, at det bør overvejes, hvorvidt der skal fastsættes støjgrænser, der er større end Miljøstyrelsens vejledende støjgrænser. Der vil i givet fald være tale om et tillæg til støjgrænserne i størrelsesordenen 1-2 dB(A) i en periode på ca. 14 dage (- under høst).

Det er Svendborg Kommunes vurdering, at korntørringsanlæggets drift i høsten sandsynligvis foregår i sensommeren (aug/sept), hvor det må forventes, at de omkringboende i et vist omfang stadig opholder sig udenfor eller har vinduer åbne. Samtidig er den nærmeste nabo mod vest placeret forholdsvis tæt på én af blæserne. Endelig er det Svendborg Kommunes vurdering, at et tillæg til de vejledende støjgrænser kun bør ske på baggrund af en egentlig støjdokumentation – særligt når der er tale om et muligt tillæg til den mest støjfølsomme periode.

Med udgangspunkt i ovenstående vurderer Svendborg Kommune, at der ikke skal meddeles tillæg til de fastsatte støjgrænser i høstperioden.

Da der er tale om en meget begrænset overskridelse på 1-2 dB(A), som ligger indenfor en skønnet usikkerhed, er det Svendborg Kommunes vurdering, at der er en vis sandsynlighed for, at en egentlig støjdokumentation vil vise, at de fastsatte støjgrænser overholdes. Derfor accepterer Svendborg Kommune den støjdæmpede og reducerede drift af blæserne i natperioden. Dog stilles der vilkår om, at første gang, der gennemføres en akkrediteret kontrol af, om de fastsatte støjgrænser overholdes, skal denne betragtes uden hensyntagen til usikkerheden – så det sikres, at hensynet mellem virksomhed og de omkringboende varetages.

Konklusion

Det er samlet Svendborg Kommunes vurdering, at de fastsatte støjgrænser kan overholdes, når de tiltag, der begrænser støjbelastningen fra husdyrbruget, etableres/iværksættes – og der stilles derfor vilkår i overensstemmelse hermed.

Det er Svendborg Kommunes vurdering, at der derudover skal stilles et generelt vilkår om, at hvis tilsynsmyndigheden anser det for nødvendigt, skal den ansvarlige for husdyrbruget dokumentere,

at de fastsatte støjgrænser kan overholdes. Denne dokumentation kan dog kun kræves én gang årligt.

Fastsættelse af vilkår:

- Husdyrbrugets samlede bidrag til det ækvivalente, korrigerede støjniveau målt i dB(A) og målt i ethvert punkt ved naboer eller deres opholdsarealer må ikke overstige følgende værdier:

Område	Mandag-fredag kl. 7-18 (8 timer) Lørdag kl. 7-14 (7 timer)	Alle dage kl. 18-22 (1 time) Lørdag kl. 14-18 (4 timer) Søn- og helligdag kl. 7-18 (8 timer)	Alle dage kl. 22-7 (½ time)	Alle dage kl. 22-7 Maksimal værdi
Enkeltbolig i det åbne land	55 dB(A)	45 dB(A)	40 dB(A)	55 dB(A)
Byzone	45 dB(A)	40 dB(A)	35 dB(A)	50 dB(A)

Støjbidraget (bortset fra maksimalværdien) måles som det ækvivalente, konstante, korrigerede støjniveau i dB(A) (referencelydtrykket 20 µPa). Tallene i parenteserne angiver midlingstiden inden for den pågældende periode.

- Alle blæsere til korntørring må være i drift alle dage i perioden fra kl. 07.00-22.00, under forudsætning af, at der anvendes afskærmning i form af skærm.
- Blæsere til korntørringsanlægget må alle dage i perioden fra 22.00-07.00 være i drift på én af følgende måder:
 - Drift af afskærmet blæser mod vest – ingen drift af blæsere mod nord indenfor samme referenceperiode.
 - Drift af afskærmet blæser mod nord – ingen drift af blæser mod vest indefor samme referenceperiode.
- Etablering af en skærm i form af f.eks. halmballer skal placeres maksimalt 1 m fra blæseren, og skal være minimum ½ m højere og bredere end selve blæseren (hele kassen)
- Hvis tilsynsmyndigheden anser det for nødvendigt, skal den ansvarlige for husdyrbruget dokumentere, at de fastsatte støjgrænser kan overholdes. Denne dokumentation kan dog kun kræves én gang årligt. Første gang dokumentationen af driften i natperioden foretages skal resultatet betragtes uden hensyntagen til usikkerheden.
- Dokumentationen skal foretages i form af målinger eller beregninger efter Miljøstyrelsens retningslinier.
- Målingerne/beregningerne skal udføres af en person eller et firma, der er at finde på Miljøstyrelsens sidst reviderede liste over firmaer/personer, der er godkendte til at udføre Miljømåling – ekstern støj.
- Målinger/beregninger skal udføres efter Miljøstyrelsens vejledninger om beregning og målinger af ekstern støj fra virksomheder (Vejledning nr. 5/1984 – Ekstern støj virksomheder, Vejledning nr. 6/1984 – Måling af ekstern støj fra virksomheder, Vejledning nr. 5/1993 – vejledning om beregning af ekstern støj fra virksomheder), og skal desuden være i overensstemmelse med

Miljøstyrelsens gældende bekendtgørelse om kvalitetskrav til miljømålinger udført af akkrediterede laboratorier, certificerede personer.

- Hvis det kan konstateres, at de fastsatte støjgrænser ikke kan overholdes, skal der senest 2 mdr. efter at resultatet foreligger sendes en redegørelse for, hvordan støjen kan reduceres, så de fastsatte støjgrænser kan overholdes.
- Redegørelsen skal indeholde en tidsplan for gennemførelse af eventuelle støjdæmpende foranstaltninger, og et økonomisk overslag over de foreslåede ændringer.
- Dyreholdet må ikke give anledning til støjgener ved de omkringliggende boliger, som er væsentlige efter tilsynsmyndighedens vurdering.
- Hvis der efter tilsynsmyndighedens vurdering opstår væsentlige støjgener fra dyreholdet, skal der foretages støjreducerende tiltag. Inden etablering skal tiltag accepteres af tilsynsmyndigheden.

Egenkontrol:

- Der skal føres journal for driften af blæsere til korntørringsanlægget i perioden 22.00-07.00. Journalen skal indeholde oplysning om, hvilke blæsere, der har været i drift på hvilke dage. Journalen skal kunne fremvises ved tilsyn og skal opbevares for de seneste 5 år.

Rystelser

Se miljøkonsekvensrapportens afsnit 5.2. Ansøger har beskrevet, at der ikke gøres brug af maskintyper på husdyrbruget, som frembringer rystelser eller vibrationer med stor udbredelse.

Kommunens vurdering

Landbrug anvender generelt ikke maskiner, der giver anledning til rystelser og vibrationer, som kan give væsentlige gener. Nærmeste omkringboende er beliggende mere end 100 m fra husdyrbruget. Svendborg Kommune vurderer, at husdyrbruget ikke vil give anledning til væsentlige gener i form af rystelser.

Transport

Se miljøkonsekvensrapportens afsnit 5.1.

De miljømæssige gener forbundet med transport vil primært være støj, lugt og støv. Lugtgener vil oftest kun forekomme ved gyllekørsel. Støvgener vil oftest kun være et problem ved kørsel på grus- og markveje, og hvis naboerne ligger tæt ved kørselsvejen. Støjgener vil sandsynligvis opleves som værende mest generende i aften- og i de tidlige morgentimer.

Ansøger har oplyst at antallet og arten samt tidspunkt på dagen for transporter til og fra ejendommen. Antallet af transporter vil stige fra 445 til 751. Der er ligeledes oplyst om brug af til- og fra-kørselsveje samt interne transportruter. Oplysningerne fremgår af miljøkonsekvensrapportens tabel 4 og miljøkonsekvensrapportens bilag "Anlægsoversigt – Nørreballevej 13". Til- og frakørselsveje er markeret på bilag 2.

Kommunens vurdering

Svendborg Kommune vurderer at ansøger har redegjort for det forventede antal transporter til og fra husdyrbruget samt brug af til- og fra-kørselsveje.

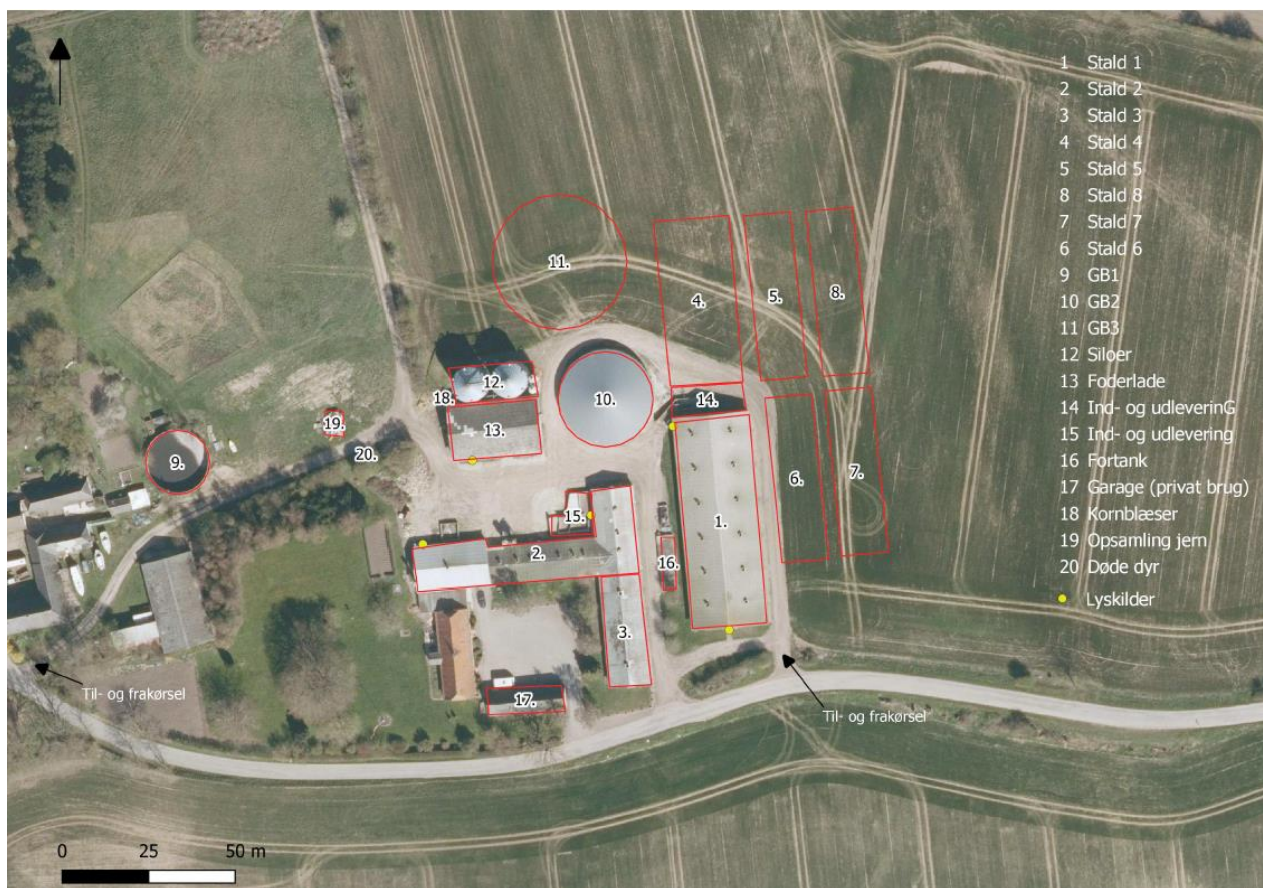
Svendborg Kommune vurderer, at det opgivne antal transporter afspejler de virkelige forhold.

Der sker en udvidelse af antallet af transporter til og fra ejendommen på 306 transporter pr. år hvilket svarer til 68 %. Ansøger har oplyst at 325 af transporterne i ansøgt drift er koncentrerede ved høst og ved udbringning af gylle, og er dermed sæsonbetonede. Dermed foretages de 426 transporter i hverdagen (57 %), hvilket svarer til 2,1 transport pr hverdag.

Der sker ikke ændringer i anvendelse af til- og fra-kørselsveje. Ca. halvdelen af transporterne vil foregå i foråret og efteråret i forbindelse med flytning af gyllen til andre lokaliteter.

En del af gyllen, som produceres på ejendommen, vil blive udlagt via gylleudlægning. Gyllen pumpes i den forbindelse i rør fra gyllebeholder til markarealerne og der er derfor ikke en transport forbundet med udbringning af denne del af husdyrgødningen.

Nedenstående kort viser at til og fra-kørslen til ejendommen foregår direkte til asfalteret ved den østlige udkørsel, hvor der ikke er naboer i tæt på.

Ved den vestlige udkørsel køres der på markvej ud til asfaltvej mellem Nørreballevej 11A og 11b

Nørreballevej 11A er en beboelsesejendom hvor stuehuset er placeret mod nord. De resterende længer til ejendommen er placeret syd for stuehuset, og Svendborg Kommune vurderer umiddelbart at de vil skærme for gener fra trafikken på markvejen fra Nørreballevej 13. Ansøger har desuden oplyst, at vejen kun benyttes til en mindre del af transporterne, vurderer Svendborg Kommune, at der ikke vil være væsentlig gene fra trafikken.

Nørreballevej 11B er ikke en beboelsesbygning, og dermed vil der umiddelbart ikke være bolig der kan blive generet af trafikken fra Nørreballevej 13.

Svendborg Kommune vurderer, at transport til og fra husdyrbruget ikke vil give væsentlige gener for de omkringboende, idet der lægges vægt på:

- at der er et begrænset antal transporter i hverdagen, og at transporterne ikke foregår i aften- og nattetimerne
- at perioden med spidsbelastning af transporter er kort
- at der anvendes rørdlægning til en del af husdyrgødningen
- at den vestlige udkørsel benyttes i mindre grad, og ikke ligger op ad en bolig

Generelt vurderer Svendborg Kommune på baggrund af beliggenheden af husdyrbruget i forhold til omboende samt antallet og karakteren af transporter, at transport til og fra husdyrbruget ikke vil give væsentlige gener for omboende.

Støv

Se miljøkonsekvensrapportens afsnit 5.4.

Der vil kunne forekomme støvgener i forbindelse med intern/ekstern transport på de interne transportveje samt fra håndtering af foder og korn og fra ventilationsanlægget (støv fra dyr).

Kommunens vurdering

Svendborg Kommune vurderer på baggrund af ansøgers oplysninger, herunder at foder blandes og håndteres indendørs, de nuværende fysiske forhold omkring beplantning, samt afstanden til

nærmeste omkringboende i forhold til de interne transportveje, at husdyrbruget ikke vil give anledning til væsentlige støvgener.

Svendborg Kommune stiller følgende vilkår med henblik på håndtering af eventuelle støvgener.

Fastsættelse af vilkår:

- *Driften må ikke give anledning til støvgener uden for ejendommens areal, som er væsentlige efter tilsynsmyndighedens vurdering.*
- *Hvis der efter tilsynsmyndighedens vurdering opstår væsentlige støvgener, skal der foretages støvreducerende tiltag. Inden etablering skal tiltag accepteres af tilsynsmyndigheden*

Lys

Se miljøkonsekvensrapportens afsnit 5.5.

Det er beskrevet at der er begrænset anvendelse af udendørsbelysning. Lys udendørs anvendes efter behov.

Kommunens vurdering

Lys vil primært være i brug i dagtimerne når dyrene tilses. Der er ingen natbelysning med de få undtagelser, hvor der arbejdes i staldene om natten.

Svendborg Kommune vurderer på grundlag af omfanget af udebelysning samt anvendelse af lys i staldene, at der ikke anvendes lys mere end forventeligt for et husdyrbrug af den ansøgte karakter. Der er eksisterende beplantning mellem staldene og naboerne mod vest og der stilles krav om beplantning mod øst. Tillige med afstanden til, og beliggenhed i forhold til de nærmeste nabobeboelser, vurderes det, at husdyrbruget ikke vil give anledning til væsentlige lysgener.

Svendborg Kommune fastsætter følgende vilkår med henblik på håndtering af eventuelle lysgener udover vilkår om beplantning mod øst (se afsnit om landskabelig vurdering).

Fastsættelse af vilkår:

- *Udenfor ejendommens areal må der ikke være lysgener, der er væsentlige efter tilsynsmyndigheden vurdering.*
- *Hvis der opstår væsentlige lysgener, skal der foretages lysregulerende tiltag. Inden etablering skal tiltag accepteres af tilsynsmyndigheden.*
- *Nuværende beplantning mod vest skal løbende vedligeholdes, og ved nedskæring skal det sikres, at der er tilbageværende planter, der fortsat kan afskærme effektivt.*

Skadedyr

Se miljøkonsekvensrapportens afsnit 5.3.

Skadedyr, der kan forekomme i tilknytning til husdyrbrug, vil oftest være flue, rotter og mus. Ansøger har i miljøkonsekvensrapporten beskrevet, at skadedyr forebygges og bekæmpes på følgende måde:

- Daglig oprydning og fjernelse af gødning, halm og foderrester.

Kommunens vurdering

Forebyggelse af fluegener kræver først og fremmest en god gødningshåndtering, og en generel god staldhygiejne med fjernelse af gødnings- og foderrester.

Forebyggelse af rotter og mus sker bl.a. ved at sikre, at der hvor foder håndteres og opbevares skal der renholdes og vedligeholdes. Der stilles vilkår herom. Bekæmpelse af rotter skal ske i henhold til aftale med autoriseret rottebekæmper, f.eks. via den kommunale ordning eller anvendelse af privat sikringsordning.

Det er Svendborg Kommunes vurdering, at forebyggelse og bekæmpelse af skadedyr skal tage udgangspunkt i de nyeste retningslinjer fra Agroøkologi, Aarhus Universitet, tidligere Statens Skadedyrlaboratorium, og der stilles vilkår herom.

Fastsættelse af vilkår:

- *Der skal foretages en effektiv forebyggelse og bekæmpelse af skadedyr (fluer, rotter mv.) på ejendommen. Bekæmpelsen skal være i overensstemmelse med de nyeste retningslinjer fra Agro, Institut for Agroøkologi, Aarhus Universitet, tidligere Statens Skadedyrlaboratorium.*
- *Hvor foder opbevares og håndteres, skal der renholdes og vedligeholdes, så der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter m.v.).*

Påvirkning af jord, grundvand og overfladevand

Ved godkendelse af en husdyrproduktion, skal det sikres, at produktionen ikke vil give anledning til en væsentlig påvirkning af bl.a. jord, grundvand og overfladevand.

I den sammenhæng er det Svendborg Kommunes vurdering, at særligt opbevaring og håndtering af husdyrgødning, olieholdige produkter, kemikalier samt håndtering af spildevand er miljøparametre, der kan have betydning for påvirkningen af jord, grundvand og overfladevand. I det efterfølgende vurderes disse parametre i forhold til mulig påvirkning, og om der skal fastsættes vilkår til driften.

I henhold til drikkevandsinteresser er området ved Nørreballevej 13 udpeget som område med særlige drikkevandsinteresser. Ejendommen ligger udenfor indvindingsopland til almene vandværker og dermed heller ikke i følsomt indvindingsområde eller beskyttelseszone for vandindvinding, det vil sige ikke i et område, hvor særlige restriktioner i forhold til sikring af vandressourcen er påkrævet.

Med henblik på at undgå forurening af grundvand og overfladevand har Svendborg kommune vurderet på husdyrbrugets risiko for forurening af overfladevand og adgangspunkter til forurening af grundvand. Der er mere end 1 km til nærmeste åbne vandløb, men der er flere søer i området. Der er ca. 130 m til en mindre sø vest for staldanlægget, 300 m til sø syd/sydvest for og 700 m Nørreballe Nor vest for. Afstanden til nærmeste drikkevandsboring er minimum 400 m. Husdyranlægger opfylder således de afstandskrav, som gælder ved etablering af nye stalde og gødningsopbevaringsanlæg eller ændring af eksisterende anlæg.

Gødningsproduktion, opbevaring og håndtering

Der er i husdyrgødningsbekendtgørelsen og gødningsanvendelsesbekendtgørelsen fastsat en række krav til opbevaring, håndtering og anvendelse af husdyrgødning.

I forbindelse med denne godkendelse gennemføres der en vurdering af, om gældende regler kan overholdes for så vidt angår opbevaringskapacitet i gyllebeholder og møddingsplads, idet

manglende opbevaringskapacitet kan medføre risiko for uheld og dermed forurening af jord, grundvand mv.

Desuden foretages der en vurdering af risikoen for forurening af jord og grundvand ved håndtering af gylle.

Gødningsproduktion og opbevaringskapacitet

Se miljøkonsekvensrapportens afsnit 2.2 og kapitel 7.

Ansøger har redegjort for gødningsproduktion og opbevaringskapacitet.

Husdyrgødningsbekendtgørelsens krav til opbevaringskapacitet for gylle svarer til 6 måneder – tilstrækkelig opbevaringskapacitet vil dog svare til 9 måneder.

Kommunens vurdering

Med de nuværende godkendelsesregler, gives der ikke tilladelse til et antal dyr, men til antal m² staldareal. Normtal til beregning af gødningsmængder er baseret på antal dyr. Beregningerne er derfor behæftet med en større usikkerhed end tidligere. Ansøger har beregnet at der bliver en gylleproduktion på 14.550 tons/år. Der er regnvand til gyllebeholderne indregnet i denne beregning. Med et overfladeareal på 2.111 m² af gyllelagrene, vil der spares opbevaringskapacitet af 1.480 m³ regnvand om året (0,7 m³ regn / m²). Dermed skal der være opbevaringskapacitet til 13.070 m³. 9 måneders opbevaringskapacitet er dermed 9.800 m³.

Husdyrproduktionen har en samlet opbevaringskapacitet på 8.500 m³, hvor opbevaringskapaciteten i gyllekanaler ikke kan indgå i beregningen. Der er cirka 1.500 m³ i alt i kanalerne. Siden ansøgningen er sendt ind, er der kommet nye regler om hyppig gylleudslusning. Opbevaringskapaciteten svarer derfor direkte til ca. 7,7 måneder. Minimumskravet til opbevaringskapacitet er opfyldt. Øvrig kapacitet kan være på andre lokaliteter. Ansøger beskriver, at der flyttes gylle til andre lokaliteter, så der er taget den fornødne højde for problematikken på nuværende tidspunkt. Reglerne omkring tilstrækkelig opbevaringskapacitet fremgår af husdyrgødningsbekendtgørelsen.

Svendborg Kommune er tilsynsmyndighed på reglerne om tilstrækkelig opbevaringskapacitet og reglerne vil blive kontrolleret i forbindelse med de lovpligtige miljøtilsyn. Svendborg Kommune har ikke fundet anledning til at stille skærpede krav.

Håndtering af gylle

Se miljøkonsekvensrapportens afsnit 4.5.

Gylle håndteres i forbindelse med tømning af gyllekanaler til gyllebeholder, og i forbindelse med tømning af gyllebeholder.

Kommunens vurdering

Ved udbringning af gylle skal husdyrbruget sikre mod spild i forbindelse med læsning/pumpning af gyllen til vogne og lignende. Pumpning af gylle skal ske under overvågning. Det er beskrevet at der ikke anvendes fastmonterede pumper på gyllebeholderne. Der stilles nedenstående vilkår.

Fastsættelse af vilkår

- *Påfyldning af gylle skal ske således, at der ikke kan ske spild uden for gyllebeholderen.*
- *Hvis der etableres fast pumpe på den nye gyllebeholder, skal der etableres en tankplads, som indrettes med fast bund og afløb til gyllesystemet. Afløbet skal være dimensioneret således, at større spild kan opsamles.*

Anvendelse af farlige stoffer

Se miljøkonsekvensrapportens afsnit 4.3.

Opbevaring og håndtering af olie, olieholdige produkter samt kemikalier kan udgøre en risiko for forurening af jord, grundvand mv.

Kommunens vurdering

Ansøger har oplyst, at der ikke forefindes eller håndteres olieprodukter eller kemikalier på ejendommen. Svendborg Kommune fører tilsyn på ejendommen og har deraf kendskab til, at der forefindes en olietank på ejendommen.

Der håndteres veterinærmedicin. Veterinærmedicin vurderes ikke at give anledning til jordforurening idet håndtering sker indenfor stalden vægge, hvor eventuelt spild opsamles i gyllekanalerne og håndteres med husdyrgødningen.

Olie og olieholdige produkter

Langeland Kommune har vedtaget retningslinjer for, hvordan olietanke og tankpladser skal indrettes – se vedlagte bilag 6. Formålet med retningslinjerne er at beskytte jord og grundvand mod forurening med olie. Det fremgår af retningslinjerne, at disse gælder ved nyetablering og udskiftning af tanke og tankpladser. Det er Svendborg Kommunes vurdering, at ved ændringer af tanke og tankpladser f.eks. flytning af en tank, støbning af nyt gulv mv. skal tank og tankpladsen indrettes i overensstemmelse med de retningslinjer, der er gældende på tidspunktet for ændringen. Der stilles vilkår herom.

Fastsættelse af vilkår

- *Indretning af tanke og tankplads skal følge Langeland Kommunes "Retningslinjer for indretning af tankpladser – Diesel- og benzintanke, hvor der ikke foregår salg" jf. bilag 6.*
- *Ved ændringer af tanke og tankpladser skal Langeland kommunes retningslinjer for indretning af tanke og tankpladser, der er gældende på ændringstidspunktet, følges.*
- *Opbevaring og håndtering af beholdere, der indeholder spildolie og andre olieolieholdige produkter skal:*
 - *opbevares i et kar/beholder, der som minimum kan rumme indholdet af den største beholder eller tilsvarende indretning.*
 - *være overdækket*
 - *placeres på belægning, der er tæt overfor olieholdige produkter og uden afløb.*
- *Der hvor spildolie og andre olieholdige produkter opbevares og håndteres skal der forefindes opsugningsmateriale – og et eventuelt spild skal straks opsamles, og bortskaffes som farligt affald sammen med opsugningsmaterialet.*

Spildevand

Se miljøkonsekvensrapportens afsnit 4.4.

Ansøger har redegjort for produktionen, mængden samt bortledning af spildevand.

Kommunens vurdering

Spildevand består primært af vaskevand fra stalden, samt regnvand fra tagflader og befæstede arealer. Det er oplyst, at der ikke vaskes maskiner på ejendommen, da markarbejdet udføres fra anden ejet ejendom. Der sker ingen ændringer i håndtering af sanitært spildevand med det ansøgte.

Med en forøgelse af tagfladerne vil der blive en større mængde regnvand, der skal bortledes. Håndtering på egen grund kræver en nedsivningstilladelse, hvis der etableres tagrender på bygningerne og hvis afledning sker til f.eks. vandløb, kræves en udledningstilladelse.

Der skal derfor indsendes en plan for håndtering af regnvand på egen grund i forbindelse med etableringen af de nye stalde. Planen skal sendes til Svendborg Kommune.

Fastsættelse af vilkår:

- *Der må ikke vaskes maskiner på ejendommen medmindre der etableres en vaskeplads med en for vaskevandet ugennemtrængelig bund og med fald til afløb. Afløb skal føres til tæt opsamlingsbeholder.*
- *Senest ved påbegyndt byggeri, skal der indsendes en plan for håndtering af overfladevand/regnvand fra de 2 nye staldbygninger samt ansøgning om enten nedsivnings- eller udledningstilladelse, såfremt der etableres tagrender på bygningerne. Planen og ansøgningen skal sendes til Langeland Kommune.*

Egenkontrol og Overvågning

Se miljøkonsekvensrapportens afsnit 4.5.

Ansøger har redegjort for egenkontrol i miljøkonsekvensrapporten. Svendborg kommune vurderer, at det er beskrevet fyldestgørende. Der er i denne godkendelse stillet vilkår, der er omfattet af krav om egenkontrol. Egenkontrolvilkårene er fastsat under de relevante afsnit, og omfatter blandt andet:

Gyllekølingsanlægget:

- Årlige kontrol af afprøvning og funktionssikring af trykovervågningssystemet, alarmer samt sikkerhedsanordningen, kontrol af kølekredsens ydelse, aflæsning og registrering af driftstimer.
- Logbog over enhver form for driftsstop angivelse af årsag og varighed.

Luftrensningsanlægget:

- Logbog for luftrensningsanlægget, hvori følgende registreres:
 - Ledningsevnen (som minimum på timebasis).
 - Luftrensningsanlæggets driftstid.
 - Månedlige målinger af vandforbruget og tryktabet.
 - Tidspunkter for rengøring/skiftning af filtre.
 - Enhver form for driftsstop med angivelse af årsag og varighed

- Logbog for kontrol af luftrensningsanlægget samt kalibrering af ledningsevne sensoren.

Fast overdækning af gyllebeholder

- Logbog over skader på teltoverdækningen – der noteres dato for skaden samt dato for reparation

Andet

- Dokumentation for miljøledelse og beredskabs- og vedligeholdelsesplan
- Journal over drift af blæsere til korntørringsanlægget

IE-husdyrbrug

Husdyrbruget på Nørreballevej 13 godkendes efter husdyrbruglovens §16 a, stk. 4, og er dermed omfattet af reglerne for IE-husdyrbrug. Det betyder, at husdyrbruget foruden vilkår i denne godkendelse skal sikre, at de generelle regler for IE-husdyrbrug efterleves.

IE-direktivet og en række BAT-konklusioner er indarbejdet i husdyrreguleringen for fjerkræ- og svinebrug, der er omfattet af husdyrbruglovens §16 a, stk. 4

BAT-konklusionerne omhandler overordnet set emnerne miljøledelse og godt landmandskab samt teknikker indenfor ernæringsmæssig styring, effektiv energiudnyttelse, støj-, støv- og lugtemissioner, emissioner fra hhv. opbevaring, forarbejdning og udbringning af husdyrgødning, emissionsmonitoring og ammoniakemission fra staldanlæg.

Der gøres opmærksom på, at ved vedtagelse af nye BAT-konklusioner, skal husdyrbruget lever op til disse krav indenfor 4 år fra offentliggørelse af BAT-konklusionen.

Følgende særregler er gældende for alle IE-husdyrbrug og fremgår af husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens kap. 17:

- Miljøledelsessystem – *miljøpolitik, mål, handleplan og oplæring af personale*
- Plan for regelmæssig kontrol, reparation, vedligehold og beredskab
- Hændelser og uheld
- Fordringskrav (hhv. kvælstof og fosfor)
- Energieffektiv belysning
- Støvemissioner fra staldanlæg
- Overholdelse af vilkår og krav
- Årlig indberetning til kommunalbestyrelsen
- Ophør af husdyrbrug

Foruden ovenstående særregler, skal kommunen desuden ved vurdering af en ansøgning om godkendelse af et IE-husdyrbrug varetage følgende regel:

§ 40.

Kommunalbestyrelsen skal ved vurderingen af en ansøgning om godkendelse af et IE-husdyrbrug desuden sikre sig, at husdyrbruget indrettes og drives på en sådan måde, at

1. der ud over iagttagelse af kravet i § 25 er truffet de nødvendige foranstaltninger for at forebygge og begrænse forurening ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik,
2. energi- og råvareforbruget udnyttes mest effektivt,
3. mulighederne for at substituere særligt skadelige eller betænkelige stoffer med mindre skadelige eller betænkelige stoffer er udnyttet,
4. produktionsprocesserne er optimeret, i det omfang det er muligt,
5. affaldshierarkiet, jf. § 6 b i lov om miljøbeskyttelse, iagttages, og
6. der, i det omfang forureningen ikke kan undgås, er anvendt bedste tilgængelige rensningsteknik.

I det efterfølgende gennemgås det, om IE-husdyrbruget er indrettet og drevet på en måde, som sikrer, at husdyrgodkendelseslovens krav til IE-husdyrbrug er opfyldt, udover de stillede krav i § 25 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen vedr. BAT krav til ammoniak, der er beskrevet i kapitlet "drift af staldanlæg".

Energi- og Ressourceforbrug

Kommunen skal ved godkendelse af et IE-husdyrbrug sikre, at energi- og råvareforbruget udnyttes mest effektivt.

Det fremgår af Miljøkonsekvensrapporten, at de væsentligste anvendte materialer og naturressourcer er følgende:

- Vand
- Energi (el)

Med udgangspunkt i de anvendte mængder mv. er der i miljøkonsekvensrapporten foretaget en vurdering af, hvilken betydning energi- og ressourceforbruget har for påvirkningen af miljøet. I det efterfølgende fremgår Svendborg Kommunes bemærkninger og vurderinger hertil.

Vandforbrug

Det fremgår af miljøkonsekvensrapportens afsnit 4.2, at det nuværende vandforbrug er på niveau med normtal for dyretyperne på ejendommen. Ansøger har redegjort for de vandbesparende foranstaltninger.

Ansøger har beskrevet at

- Vandspild kontrolleres dagligt i forbindelse med tilsyn af grisene hvormed lækager opdages og reparation hurtigt iværksættes
- Der anvendes højtryksrensere i forbindelse med vask og der anvendes iblødsætning – begge dele reducerer vandforbruget

Det er desuden beskrevet at der foretages en årlig aflæsning af vandforbruget i forbindelse med årsregnskabet.

Kommunens vurdering

Det er Svendborg Kommunes vurdering, at der er anvendt BAT med hensyn til vandforbruget.

Idet anlægget er et IE-brug, vil der jf. § 49 stk. 2 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen fremover skulle udarbejdes og følges en plan for kontrol, reparation og vedligeholdelse af:

1. Punkt 3: forsyningsystem til vand og foder
2. Punkt 7: Udstyr til drikkevand

Det er Svendborg Kommunes vurdering at ansøger har beskrevet de relevante mængder og rutiner omkring vandforbruget, og at vandressourcerne udnyttes effektivt.

Svendborg Kommune vurderer, at der ikke skal stilles vilkår til dokumentation af vandforbruget, idet der anvendes vandværksvand som løbende bliver aflæst og afregnet, foruden den årlige indberetning via regnskabet. Det er desuden vurderet at etablering af de nye stalde ikke vil forøge vandforbruget pr. produceret gris i forhold til den nuværende produktion. Produktionens vandforbrug ligger på niveau med normtal (normtal fra SEGES). Fremover vil der være kontrol med IE-bruget gennem de stillede krav i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen.

Energi

Det fremgår af Miljøkonsekvensrapportens afsnit 4.1, at strømforbruget pr. slagtesvin og smågris i den eksisterende drift, er lavere end normtal for dyretyperne. Ansøger har beskrevet at der primært anvendes strøm til:

- Lys
- Ventilation
- Foderblanding og udfodring

Det er desuden beskrevet at der foretages en årlig aflæsning af elforbruget i forbindelse med årsregnskabet.

Idet anlægget er et IE-brug, vil der jf. § 49 stk. 2 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen fremover skulle udarbejdes og følges en plan for kontrol, reparation og vedligeholdelse af:

1. Punkt 4: varme-, køle- og ventilationssystemer samt temperaturfølere, herunder optimering og optimeret styring heraf
2. Punkt 6: luftrensningssystemer

Der er desuden krav til energieffektiv belysning i § 52 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, som IE-husdyrbruget skal leve op til.

Kommunens vurdering

Det er Svendborg Kommunes vurdering at der er anvendt BAT for strømforbrug. Ansøger har beskrevet at hele produktionen er gennemgået i forhold til energioptimering i 2016-2017.

Det er ligeledes Svendborg Kommunes vurdering, at ansøger har beskrevet de relevante mængder og rutiner omkring energiressource-forbruget, og at energiressourcerne udnyttes effektivt. Produktionens strømforbrug er vurderet i forhold til normtal og niveauet ligger under det beregnede normtal (normtal fra SEGES).

Svendborg Kommune vurderer, at der ikke skal stilles vilkår til dokumentation af energiforbruget, idet der fremover vil der være kontrol med IE-bruget gennem de stillede krav i

husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, og dermed leves der op til BAT-kravet jf. BREFF-dokumentet om aflæsning af elforbrug.

Substitution af skadelige stoffer

Det skal ved godkendelse efter husdyrbruglovens §16a, stk. 4 sikres, at der fastsættes vilkår, der begrænser anvendelse, fremstilling og frigivelse af relevante farlige stoffer med henblik på at undgå forurening af jord og grundvand. Ved farlige stoffer forstås stoffer og blandinger, som defineret i artikel 3 i Europa-Parlamentets og rådets forordning (EF) nr. 1272/2008.

Det skal samtidig sikres, at husdyrbruget har substitueret særligt skadelige eller betænkelige stoffer med mindre skadelige eller betænkelige stoffer er udnyttet.

Miljøministeriets generelle vurdering i bemærkningerne til § 1, nr. 7 i lovforslag nr. 88 af 22. februar 2012 er, at svinebrug ikke vil være omfattet af kravet i IE-direktivet om udarbejdelse af en basistilstandsrapport, da de ikke bruger, fremstiller eller frigiver relevante farlige stoffer. Natur- og Miljøklagenævnet har stadfæstet denne vurdering i nævnsafgørelse NMK-10-00988

Det fremgår af miljøkonsekvensrapporten, at der umiddelbart ikke anvendes farlige stoffer.

Kommunens vurdering

Der kan være en række ikke decideret farlige stoffer, men derimod skadelige stoffer på et husdyrbrug. Ansøger har beskrevet at der ikke opbevares olieprodukter (spildolie, oliefiltre, frist olie osv.) og kemikalier/pesticider på ejendommen.

Svendborg Kommune vurderer, at diesel håndteret fra dieseltank opbevares og håndteres efter reglerne, og der er minimal risiko for forurening af jord og grundvand. Der er stillet vilkår til opbevaring af dieselolie i afsnittet omkring "anvendelse af farlige stoffer".

Svendborg Kommune vurderer, at mulighederne for at substituere særligt skadelige stoffer eller betænkelige stoffer er udnyttet i den grad, det er relevant for produktionen.

Optimering af produktionsprocesser

Det skal ved godkendelse af et IE-husdyrbrug sikres, at produktionsprocesserne er optimeret.

Der er i Miljøkonsekvensrapporten redegjort for at processerne omkring vand og energiforbrug er optimerede.

Det er Svendborg Kommunes vurdering, at ansøger har optimeret relevante processer ud fra det beskrevne i miljøkonsekvensrapporten.

Affald

Se miljøkonsekvensrapportens afsnit 4.3.

Kommunen skal ved godkendelse af et IE-husdyrbrug sikre, at affaldshierakiet iagttages jf. Miljøbeskyttelseslovens regler. Affaldshierakiet er karakteriseret ved følgende:

1. affaldsforebyggelse
2. Forberedelse med henblik på genbrug
3. Genanvendelse
4. Anden nyttiggørelse
5. Bortskaffelse.

Det er i miljøkonsekvensrapporten redegjort for, at affaldshierakiet iagttages idet husdyrbruget bortskaffer affald jf. Langeland Kommunes affaldsregulativ.

Kommunens vurdering

Husdyrproduktionen er omfattet af Affaldsbekendtgørelsen²⁰. Erhvervsaffald fra husdyrbrug skal håndteres i overensstemmelse med Langeland Kommunes affaldsregulativ for erhvervsaffald (<https://langelandkommune.dk/erhverv/miljoe-erhverv-og-landbrug/affald-og-genbrug/erhvervsaffald>).

Erhvervsaffaldsregulativet fastsætter regler for sortering og genanvendelse af affald med henblik på at sikre en miljømæssigt forsvarlig bortskaffelse med størst mulig ressourceudnyttelse.

Håndtering af døde dyr på ejendommen er omfattet af reglerne i bekendtgørelse om opbevaring m.m. af døde produktionsdyr²¹, og det forudsættes, at disse regler bliver fulgt. Reglerne sigter primært mod at undgå smitterisiko fra døde dyr gennem krav vedr. placering og indretning af afhentningspladser.

Husdyrbruget skal til hver en tid efterleve gældende affaldsregulativ og lovgivning.

Medicin

Ansøger har oplyst, at medicinrester og kanyler bortskaffes via kommunal genbrugsplads eller via dyrlægen.

Kommunens vurdering

Svendborg Kommune vurderer, at der ikke er behov for at stille vilkår vedr. opbevaring og håndtering af medicin.

Fastsættelse af vilkår:

- *Både ikke farligt og farligt affald skal opbevares sådan, der ikke er risiko for spredning af affaldsfraktionerne på ejendommen og sådan, at der ikke kan ske forurening af jord, grundvand eller overfladevand.*

Anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT)

Svendborg Kommune skal - ud over kravet om anvendelse af BAT i forhold til ammoniakemission – sikre, at husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger for at forebygge og begrænse forurening ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik.

Det fremgår af miljøkonsekvensrapporten, at

- Der udarbejdes foderplan for grisene i forhold til deres behov
- Der anvendes luftrensning
- Der laves produktionsopgørelse for svineproduktionen så effektiviteten kan følges
- Produktionen er omfattet af egenkontrolprogrammet "DANISH Produktstandard"
- Vand- og strøm- forbrug følges (se ovenfor), der foretages dagligt opsyn og defekter på vandforsyningen repareres hurtigst muligt

²⁰ Bekendtgørelse om affald, BEK nr. 2512 af 10. december 2021 (affaldsbekendtgørelsen).

²¹ Bekendtgørelse om opbevaring m.m. af døde produktionsdyr, BEK nr. 558 af 1. juni 2011.

- Gylle pumpes med overvåget traktorpumpe fra tank til gyllevogn og med traktordrevet læssekran (ligeledes overvåget).
- Der anvendes bedste opbevaringsteknik (gyllebeholdere med flydelag eller fast overdækning).
- Rengøring af stalde og udstyr foregår med iblødsætning og højtryksrensere
- Modstand i ventilationssystemet undgås ved jævnlig inspektion og rengøring
- Der anvendes energibesparende belysning

Det er Svendborg Kommunes vurdering, at ovenstående tiltag lever op til relevante krav i BREFF-dokumentet der beskriver BAT tiltag i svinestalde.

Svendborg Kommune vurderer, at der ikke skal stilles vilkår til dokumentation af de nævnte tiltag, da det er en del af miljøledelse, der indgår i de stillede krav til IE-bruget i kapitel 17 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen.

Der er deri bl.a. kontrol med IE-bruget gennem de stillede krav i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 51 omkring "Fodringskrav", hvor der stilles krav mht. kvælstof (faseforing/fodertilsætningsstoffer) og fosfor (fasefodring/fodertilsætningsstoffer) samt dokumentation deraf og gennem § 49 omkring "Plan for regelmæssig kontrol, reparation, vedligeholdelse og beredskab.

Forebyggelse af uheld

Se miljøkonsekvensrapportens afsnit 9.1.3 samt 10.8.

Det fremgår af husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, at husdyrbruget skal indrettes og drives sådan, at der er truffet de nødvendige foranstaltninger med henblik på at forebygge uheld og begrænse konsekvenserne.

En del af det lovpligtige miljøledelsessystem er, at det skal sikres, at personalet er oplært indenfor relevant lovgivning, planlægning af aktiviteter, beredskabsplanlægning mv. Der er samtidig krav om, at der skal udarbejdes en beredskabsplan, som revideres indenfor fastsatte frister. Dette vil blive kontrolleret løbende i forbindelse med de lovpligtige miljøtilsyn og ved indsendelse af data til kommunen jf. kravene til miljøledelsessystem, vedligeholdelsesplaner og beredskabsplan. Ansøger har beskrevet at der er udarbejdet beredskabsplan for husdyrbruget og der heri er redegjort for foranstaltninger til forebyggelse af uheld.

Kommunens vurdering

Som beskrevet i miljøkonsekvensrapporten vurderes det at de største risikoeer for forurening af omgivelserne er driftsforstyrrelser og uheld ved lækage på pumperør, spild ved overpumpning fra gyllebeholder til gyllevogn og gyllevogn kan vælte. Der kan ske spild af olie og kemikalier og der kan forekomme strømsvigt i staldanlægget.

Idet husdyrproduktionen er omfattet af kravene til IE-husdyrbrug skal der være en beredskabsplan, som løbende opdateres. Planen skal indeholde retningslinjer for håndtering, hvis der skulle ske uheld, der kan få miljømæssige konsekvenser.

Det er beskrevet at der ikke håndteres olieprodukter eller kemikalier på ejendommen. Svendborg Kommune vurderer derfor at husdyrbrugets beskrevne praksis omkring håndtering af øvrige miljøfarlige stoffer sikrer, at der er truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse uheld.

Svendborg Kommune vurderer, at der ikke skal stilles yderligere vilkår til dokumentation omkring beredskabsplan og oplæring af personale indenfor forebyggelse af uheld, da det er en del af

miljøledelsen som indgår i de stillede krav til IE-bruget jf. kapitel 17 § 49 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen.

Husdyrbrugets ophør

Se miljøkonsekvensrapportens afsnit 4.6.

Kommunens vurdering

Ved ophør med driften skal Kommunen orienteres jf. § 56 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen. Virksomheden skal sikre en hensigtsmæssig nedlukning af husdyrholdet, så der ikke efterlades miljøskadelig forurening på grunden. Ved ophør af produktionen skal staldene tømmes og rengøres og foderrester m.v. skal bortskaffes miljømæssigt forsvarligt.

Når Kommunen modtager orientering om ophør af produktionen, vil Kommunen komme på lukketilsyn på ejendommen. Idet det er fastsat ved lov at kommune skal have besked ved ophør, stilles der ikke vilkår om dette i miljøgodkendelsen.

0-alternativet

Se miljøkonsekvensrapportens afsnit 4.7.

Kommunens vurdering

0-alternativet vil være at fortsætte den eksisterende produktion, som ejendommen på nuværende tidspunkt er godkendt til efter de regler som var gældende på daværende tidspunkt. Med en ny godkendelse vil husdyrbruget udvide produktionen og produktionen vil ske på et mere miljøvenligt grundlag. Husdyrbruget vil med en ny miljøgodkendelse i højere grad leve op til de regler der gælder nu og dermed bidrage til en mere bæredygtig produktion.

Alternative løsninger

Se miljøkonsekvensrapportens afsnit 4.7 og kapitel 8.

Kommunens vurdering

Når husdyrbrug udvides, skal alternative løsninger gennemsøges i forhold til de ansøgte udvidelser. Det er Svendborg Kommunes vurdering, at alternative løsninger er vurderet i forhold til udarbejdelsen af det ansøgte projekt. Samtidig er de teknologiske muligheder indarbejdet i projektet. De nye staldbygninger og placeringen af ny gyllebeholder sker i tilknytning til det eksisterende staldanlæg og placeringerne vurderes at være velplaceret i forhold til kommuneplanens rammer, landskabelige forhold og naturområder. De anvendte teknologier er alle godkendte teknologier af Miljøstyrelsen og de valgte teknikker vurderes at være velegnet og effektive i forhold til at opnå den ansøgte miljøeffekt.

Samlet set vurderes den ansøgte placering at være mest velegnet. Det samme gælder valget af miljøteknikker til reduktion af miljøbelastningen fra staldanlægget.

Offentlig høring

Det ansøgte projekt godkendes efter husdyrbruglovens §16 a, stk. 4 og er dermed omfattet af husdyrbruglovens regler om udvidet offentlighed (jf. lovens § 55).

Information om det ansøgte projekt er offentliggjort på Svendborg og Langeland Kommunes hjemmesider i perioden i perioden 29/10 til 15/11 2021 og igen den 13/7 til 28/7 2023, da kommunen vurderede, at der var gået for langt siden forrige annoncering. Materialet er dermed stillet til rådighed for offentligheden og berørte myndigheder. Der var ikke nogen personer eller myndigheder der indsendte bemærkninger eller havde ønsket at få tilsendt udkastet til afgørelse tilsendt.

Et udkast til afgørelse er offentliggjort på Svendborg og Langeland Kommunes hjemmesider i perioden fra 18. januar til 19. februar 2024, og ansøger, parter og andre berørte er direkte orienteret om høringen. Parter er her defineret som værende ejere og lejere af boliger, der ligger indenfor 1.066 m fra husdyranlægget, samt ejere af tilstødende matrikler.

Der er i perioden indkommet 6 høringssvar og 2 runder med spørgsmål. Svendborg Kommunes bemærkninger til høringssvarene fremgår af bilag 8.

Høringssvarene vedrører følgende emner:

- Lugt
- Ammoniak
- Transporter og veje
- Gylleudbringning på marker
- Algevækst
- Fluer
- Sundhed
- Værdiforringelse
- Dyrevelfærd
- Drikkevand
- Samdrift
- Placering

Høringssvarene har ikke givet anledning til ændring af Svendborg Kommunes samlede vurdering af, at godkendelse af husdyrbruget ikke vil medføre en *væsentlig* virkning på miljøet.

Konklusion

Idet de lovpligtige afstandskrav og beskyttelsesniveauer er overholdt, vurderer Svendborg Kommune, at udvidelsen af husdyrbruget kan godkendes.

Udvidelsen vil ikke medføre en væsentlig genepåvirkning af landskabelige værdier, natur med dens bestande af vilde planter og dyr og deres levesteder, herunder områder, der er beskyttet mod tilstandsændringer eller fredet, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde eller udpeget som særlig sårbar over for næringsstofpåvirkning, jord, grundvand og overfladevand, og lugt-, støj-, rystelses-, støv-, flue-, transport- og lysgener, uhygiejniske forhold, affaldsproduktion m.v.

Ansøger har redegjort for at der anvendes bedst tilgængelig teknik (BAT) med udgangspunkt i management, foder, staldindretning, forbrug af vand og energi samt opbevaring, behandling og udbringning af husdyrgødning. På den baggrund konkluderer kommunen, at der anvendes BAT til at forebygge og begrænse eventuel miljøpåvirkning.

Svendborg kommune vurderer ydermere at husdyrbruget lever op til de skærpede krav for IE-husdyrbrug både indenfor miljøbeskyttelse, minimering af uheld, håndtering af eventuelle uheld og indenfor kravene om minimering af forbrug af ressourcer.

Samlet set vurderer Svendborg kommune, at det miljøgodkendte husdyrbrug ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af det omkringliggende miljø.

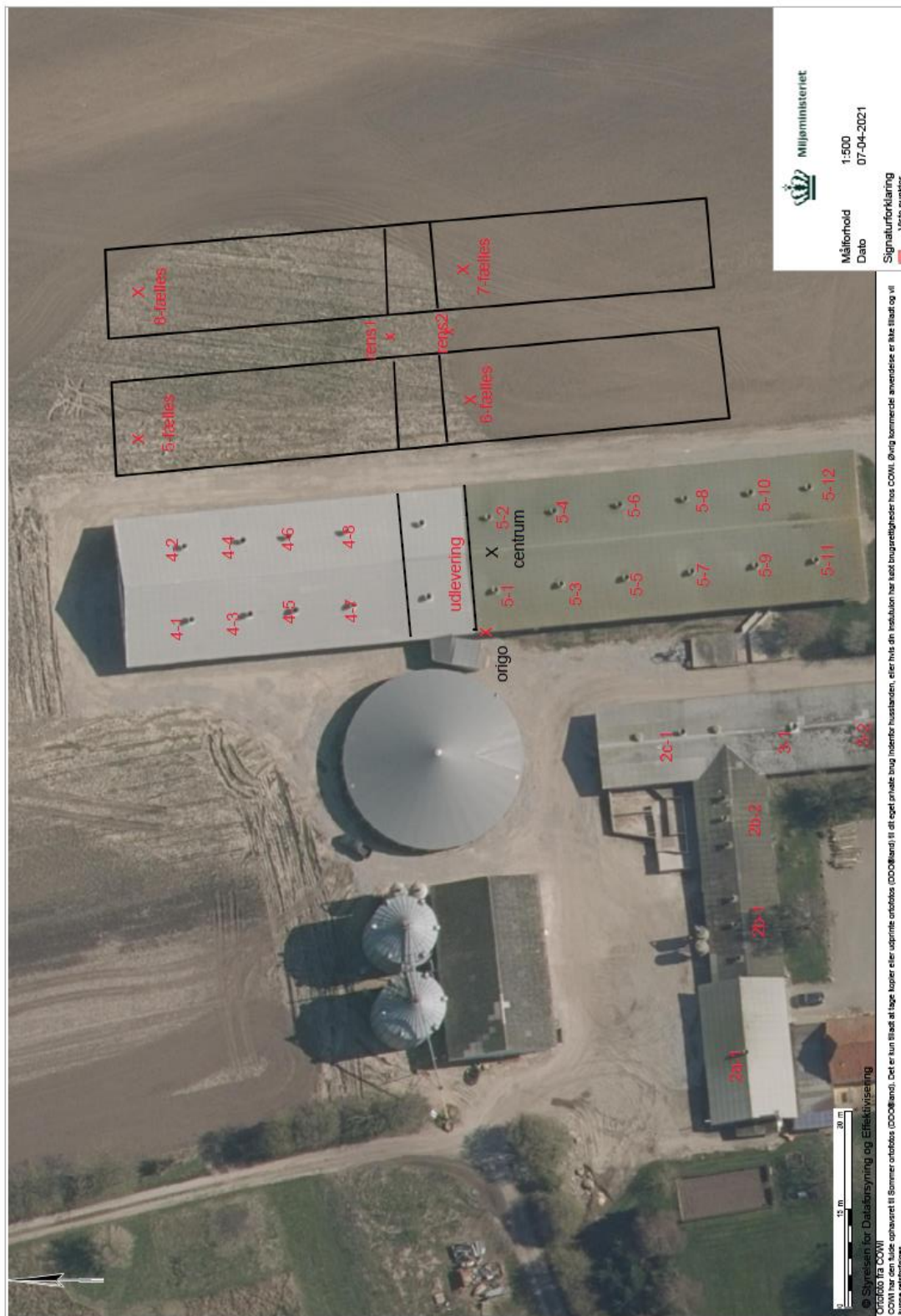
BILAGSOVERSIGT

- Bilag 1A. Ansøgers miljøkonsekvensrapport
- Bilag 1B. OML-beregning med tilhørende bilag
- Bilag 2. Situationsplan
- Bilag 3. Staldtegninger – opmåling af produktionsarealer
- Bilag 4. Kommunens vurdering af OML beregningerne
 - Bilag 4A. Vurdering af markant afvigende ventilation
 - Bilag 4B. Validering af OML-beregningerne
 - Bilag 4C. Vurdering af om OML-beregningens grundlag kan opnås i praksis
 - Bilag 4D. Tabelværdier - luftbehov
- Bilag 5. Støjberegning – forudsætninger og resultat
- Bilag 6. Langeland Kommunes tankplads-retningslinjer
- Bilag 7. Beplantningsplan
- Bilag 8. Svendborg Kommunes behandling af hørings svar

Bilag 1A. Ansøgers miljøkonsekvensrapport

Se vedlagte miljøkonsekvensrapport.

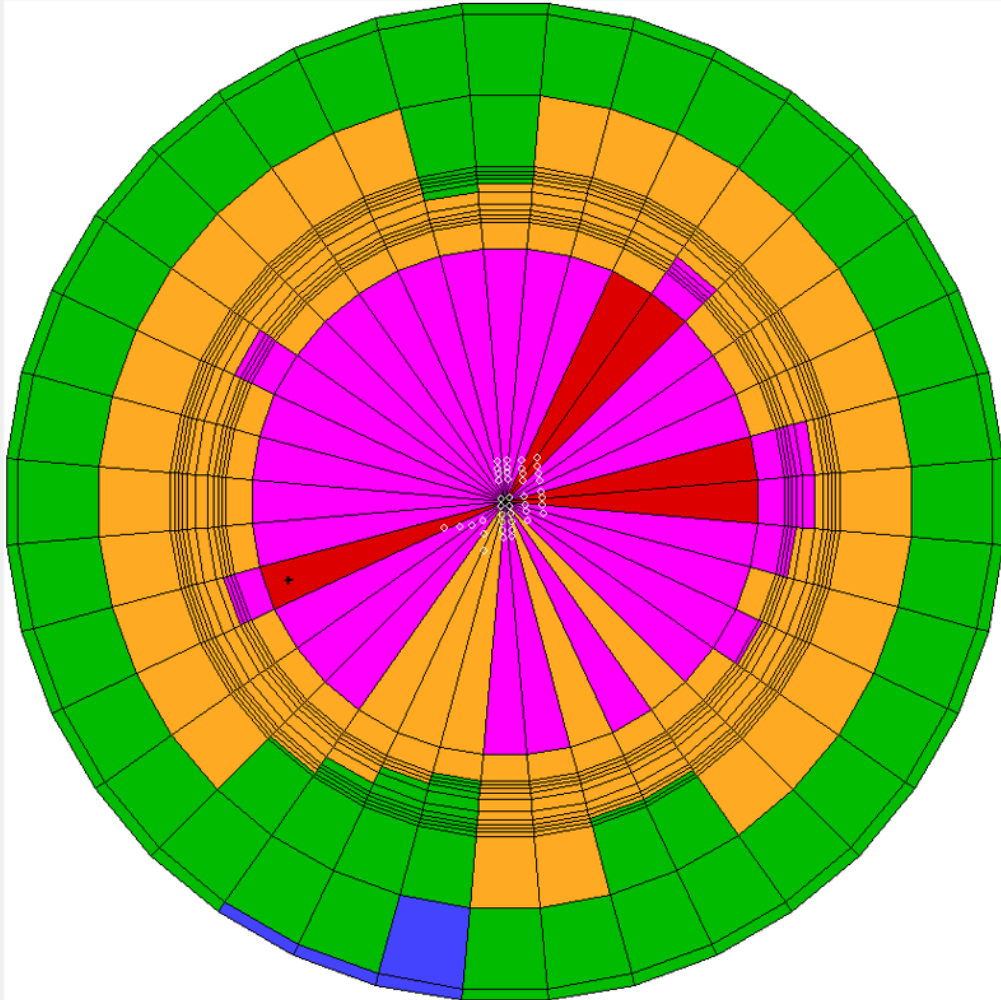
Bilag 1B. OML-beregning med tilhørende bilag

GEO
FYN

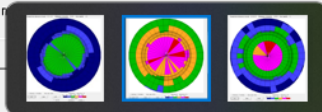
Receptor koor. (m) og rec.nr. (x,y,nr): 604,-113,164 Retning (gr.), afstand (m): 100,600 Konc. (ug/m3): 8.0

+: Maksimum, α: Punktkilde. Maks. radius: 630 m

Luk

Hjælp

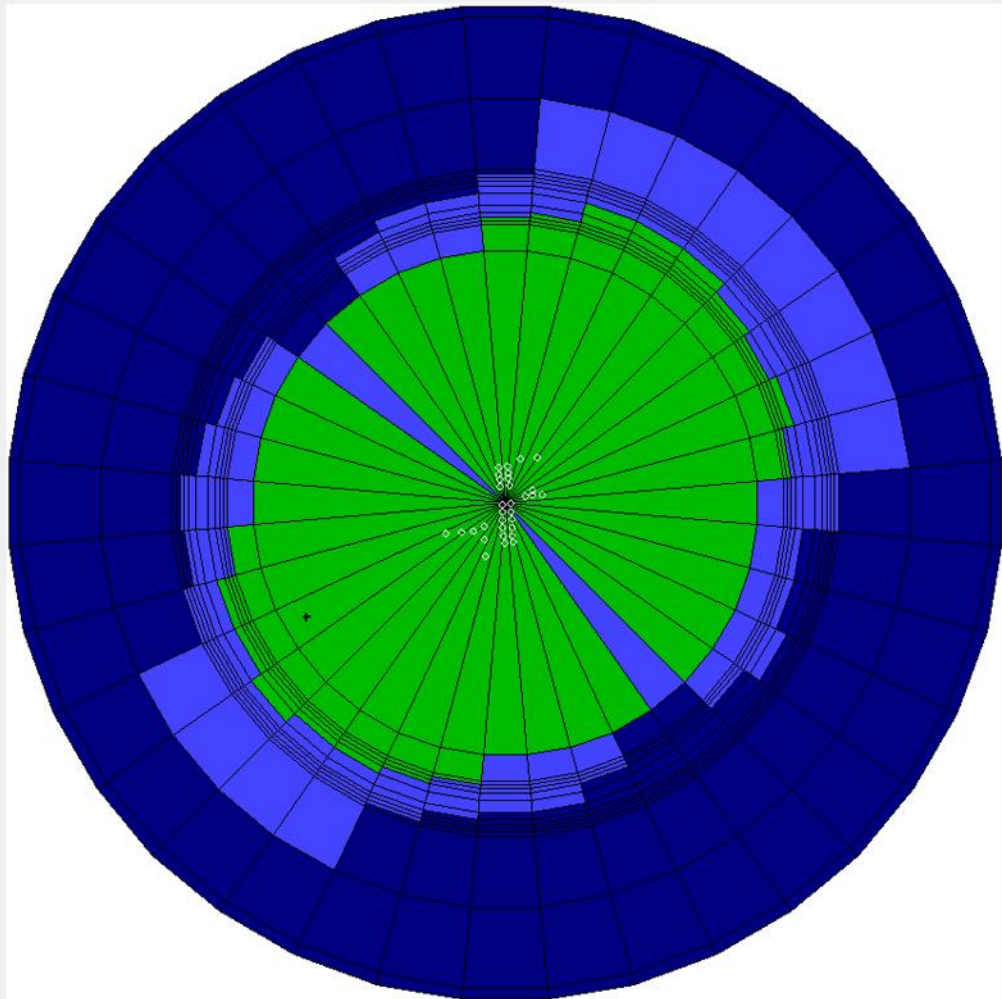
(Maksimum er 15)

12.5 15.0

elt

Manuelt

Receptor koor. (m) og rec.nr. (x,y,nr): 437,-3,148 Retning (gr.), afstand (m): 90,425 Konc. (ug/m3): 5.00

+: Maksimum, o: Punktkilde. Maks. radius: 630 m

Mikrogram/m3 (Maksimum er 9)
0.0 5.00 7.00 10.00 12.50 15.00

Luk

Hjælp

Liniefil...

Tegn linier

Skala: Manuelt
Automatisk

Manuelt

Resultater for beregninger OML i nudriften

Nudrift

Udskrevet: 2019/09/19 kl. 13:26
Date: 2019/09/19 OML-Multi PC-version 20140224/6.01 Side 1
DCE - Nationalt Center for Miljø og Energi, Aarhus Universitet
Licens til Centrovic, Damsbovej 11, 5492 Vissenbjerg
C:\OML_data\OML 2019\Nørreballevej 13, Jesper drost\Nørreballevej13ansøgt\ruhed0,06NT.prj

Kommentarer til beregningen:

Ansøgt 1,5 -2,5 m forhøjet afkast til 7,5 og 8,5 m i stald 1,2,3,4,5 og
ny
stald
+ miljømodul i alle
afkast 365 m 135 grader og 410 m 125 grader til 10.C.1 og 600 m 160
grader til 10. B.1
Ny stald fulddrænet med hyppig udslusning
Ruhed 0,06

Meteorologiske spredningsberegninger er udført for følgende periode (lokal standard tid):

Start af beregningen = 740101 kl. 1
Slut på beregningen (incl.) = 831231 kl. 24

Meteorologiske data er fra: AALBORG

Koordinatsystem.

Der er anvendt et x,y-koordinatsystem med x-akse mod øst (90 grader) og y-akse mod nord (0 grader).
Enheden er meter. Systemet er fælles for receptorer og kilder. Origo kan fastlægges frit, fx. i
skorstensafoden for den mest dominerende kilde eller som i UTM-systemet.

Receptordata.

Ruhedslængde, z0 = 0.060 m

Største terrænhældning = 0 grader

Receptorerne er beliggende med 10 graders interval i 15 koncentriske cirkler
med centrum x,y: -2., -15.
og radierne (m): 150. 350. 355. 360. 365.
383. 400. 405. 410. 415.
420. 425. 430. 600. 630.

Alle terrænhøjder = 0.0 m.

Alle receptorhøjder = 1.5 m.

Alle overflader er typenr. = 2.

Forkortelser benyttet for kildeparametrene:

Nr.....: Internt kilde nummer
 ID.....: Tekst til identificering af kilde
 X.....: X-koordinat for kilde [m]
 Y.....: Y-koordinat for kilde [m]
 Z.....: Terrænkote for skorstensfod [m]
 HS.....: Skorstenshøjde over terræn [m]
 T.....: Temperatur af røggas [Kelvin]/[Celsius]
 VOL.....: Volumennemængde af røggas [normal m³/sek]
 DSO.....: Ydre diameter af skorstenstop [m]
 DSI.....: Indre diameter af skorstenstop [m]
 HB.....: Generel beregningsmæssig bygningshøjde [m]
 Q1.....: Emission af stof nr. '1' [gram/sek]

Punktkilder.

Kilddata:

Nr ID	X	Y	Z	HS	T(C)	VOL	DSI	DSO	HB	Stof		
										1	2	3
										Q1	Q2	Q3
1 1	-64.	-41.	0.0	8.0	20.	3.88	0.51	0.61	5.5	6.18E-03	0.0000	0.0000
2 2	-45.	-40.	0.0	7.5	20.	3.88	0.51	0.61	5.0	3.70E-03	0.0000	0.0000
3 2-2	-29.	-38.	0.0	7.5	20.	3.88	0.51	0.61	5.0	3.70E-03	0.0000	0.0000
4 3-1	-16.	-32.	0.0	8.0	20.	3.88	0.51	0.61	5.5	6.09E-03	0.0000	0.0000
5 4-1	-15.	-49.	0.0	8.0	20.	4.66	0.60	0.81	5.5	2.92E-03	0.0000	0.0000
6 4-2	-14.	-70.	0.0	8.0	20.	6.21	0.60	0.81	5.5	3.91E-03	0.0000	0.0000
7 5-1	7.	-4.	0.0	8.5	20.	2.98	0.51	0.61	7.0	2.55E-03	0.0000	0.0000
8 5-2	18.	-3.	0.0	8.5	20.	2.98	0.51	0.61	7.0	2.55E-03	0.0000	0.0000
9 5-3	7.	-14.	0.0	8.5	20.	2.98	0.51	0.61	7.0	2.55E-03	0.0000	0.0000
10 5-4	18.	-13.	0.0	8.5	20.	2.98	0.51	0.61	7.0	2.55E-03	0.0000	0.0000
11 5-5	8.	-24.	0.0	8.5	20.	2.98	0.51	0.61	7.0	2.55E-03	0.0000	0.0000
12 5-6	19.	-23.	0.0	8.5	20.	2.98	0.51	0.61	7.0	2.55E-03	0.0000	0.0000
13 5-7	8.	-34.	0.0	8.5	20.	2.98	0.51	0.61	7.0	2.55E-03	0.0000	0.0000
14 5-8	20.	-33.	0.0	8.5	20.	2.98	0.51	0.61	7.0	2.55E-03	0.0000	0.0000
15 5-9	9.	-44.	0.0	8.5	20.	2.98	0.51	0.61	7.0	2.55E-03	0.0000	0.0000
16 5-10	20.	-44.	0.0	8.5	20.	2.98	0.51	0.61	7.0	2.55E-03	0.0000	0.0000
17 5-11	10.	-53.	0.0	8.5	20.	2.98	0.51	0.61	7.0	2.55E-03	0.0000	0.0000
18 5-12	21.	-52.	0.0	8.5	20.	2.98	0.51	0.61	7.0	2.55E-03	0.0000	0.0000
19 6-1	3.	46.	0.0	8.5	20.	3.75	0.51	0.61	7.0	3.25E-03	0.0000	0.0000
20 6-2	15.	47.	0.0	8.5	20.	3.75	0.51	0.61	7.0	3.25E-03	0.0000	0.0000
21 6-3	4.	35.	0.0	8.5	20.	3.75	0.51	0.61	7.0	3.25E-03	0.0000	0.0000
22 6-4	15.	35.	0.0	8.5	20.	3.75	0.51	0.61	7.0	3.25E-03	0.0000	0.0000
23 6-5	5.	24.	0.0	8.5	20.	3.75	0.51	0.61	7.0	3.25E-03	0.0000	0.0000
24 6-6	16.	24.	0.0	8.5	20.	3.75	0.51	0.61	7.0	3.25E-03	0.0000	0.0000
25 6-7	5.	13.	0.0	8.5	20.	3.75	0.51	0.61	7.0	3.25E-03	0.0000	0.0000
26 6-8	17.	13.	0.0	8.5	20.	3.75	0.51	0.61	7.0	3.25E-03	0.0000	0.0000

Tidsvariationer i emissionen fra punktkilder.

Emissionerne fra de enkelte punktkilder er konstant.

Afledte kildeparametre:

Kilde nr.	Vertikal røggashastighed m/s	Buoyancy flux (termisk løft) (omtrentlig) m ⁴ /s ³
1	20.4	0.4
2	20.4	0.4
3	20.4	0.4
4	20.4	0.4
5	13.8	0.5
6	18.4	0.7
7	15.6	0.3
8	15.6	0.3
9	15.6	0.3
10	15.6	0.3
11	15.6	0.3
12	15.6	0.3
13	15.6	0.3
14	15.6	0.3
15	15.6	0.3
16	15.6	0.3
17	15.6	0.3
18	15.6	0.3

Aflødte kildeparametre:

Kilde nr.	Vertikal reggashastighed m/s	Buoyancy flux (termisk løft) (omtrentlig) m4/s3
19	19.7	0.4
20	19.7	0.4
21	19.7	0.4
22	19.7	0.4
23	19.7	0.4
24	19.7	0.4
25	19.7	0.4
26	19.7	0.4

Der er ingen retningsafhængige bygningsdata.

Side til advarsler.

Stof 1 Periode: 740101-831231 (Bidrag fra alle kilder)

De største månedlige 99%-fraktiler (µg/m3)

Retning (grader)	Afstand (m)														
	150	350	355	360	365	380	400	405	410	415	420	425	430	600	630
0	17	7	6	6	6	6	5	5	5	5	5	5	5	3	3
10	17	7	6	6	6	6	6	6	6	5	5	5	5	4	4
20	16	7	7	7	7	6	6	6	6	6	6	6	6	4	4
30	14	7	7	7	7	6	6	6	6	6	5	5	5	4	3
40	13	6	6	6	6	6	5	5	5	5	5	5	5	4	4
50	12	6	6	6	6	6	5	5	5	5	5	5	5	3	3
60	11	6	6	6	6	6	5	5	5	5	5	5	5	3	3
70	11	7	6	6	6	6	6	5	5	5	5	5	5	4	4
80	11	6	6	6	6	6	6	5	5	5	5	5	5	4	4
90	11	6	6	6	6	6	5	5	5	5	5	5	5	4	4
100	11	6	6	6	6	6	5	5	5	5	5	5	5	4	4
110	11	6	6	6	6	5	5	5	5	5	5	5	5	4	4
10 C.1.120	10	6	6	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	4	4
10 C.1.130	10	6	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	3	3
140	11	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	4	3
150	11	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	3	3
10 B.1.160	14	6	5	5	5	5	5	5	5	4	4	4	4	3	3
170	13	6	6	5	5	5	5	5	4	4	4	4	4	3	3
180	14	6	6	6	5	5	5	5	5	5	5	4	4	3	3
190	14	6	6	6	5	5	5	5	5	5	5	4	4	3	3
200	13	6	6	6	6	5	5	5	5	5	5	5	5	3	3
210	13	6	6	6	6	5	5	5	5	5	5	5	4	3	3
220	12	6	6	6	6	5	5	5	5	5	5	5	4	3	3
230	11	6	6	6	6	6	5	5	5	5	5	5	5	3	3
240	12	6	6	6	6	6	5	5	5	5	5	5	5	4	3
250	13	6	6	6	6	5	5	5	5	5	5	5	5	4	4
260	12	6	6	6	6	5	5	5	5	5	5	5	5	4	4
270	10	6	6	6	6	5	5	5	5	5	5	5	5	4	4
280	9	6	6	6	5	5	5	5	5	5	5	5	5	3	3
290	8	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	4	4	3
300	8	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	4	4
310	8	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	4	4
320	9	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	3	3
330	10	6	6	6	6	5	5	5	5	5	5	5	5	4	4
340	12	6	6	6	6	5	5	5	5	5	5	5	5	4	3
350	15	6	6	6	6	6	5	5	5	5	5	5	5	3	3
Maksimum	17.46 i afstand		150 m og retning			10 grader i 198112 (yyyymm)					10 B.1.				
			10 C.1			10 C.1									

Resultater for beregninger OML i ansøgt drift – almindelig ventilation

Udskrevet: 2021/04/07 kl. 14:10
Dato: 2021/04/07

OML-Multi PC-version 20140224/6.01 Side 1
DCE - Nationalt Center for Miljø og Energi, Aarhus Universitet
Licens til Centrovise, Damsbovej 11, 5492 Vissenbjerg
C:\OML_data\OML 2019\Nørreballevej 13, Jesper drost\210324-ansøgtalmventNB13.prj

Ansøgt alm. ventilation

Kommentarer til beregningen:

Ansøgt med almindelige ventilations forhold
360 m 140 grader og 370 m 135 grader til 10.C.1
Stald 1 med hyppig udslusning
Stald 4 fulddrænet med hyppig udslusning og gyllekøling
Nye stalde 5,6,7 og 8 med delvis spaltegulv
Ruhed 0,06
Konceptstald

Meteorologiske spredningsberegninger er udført for følgende periode (lokal standard tid):

Start af beregningen = 740101 kl. 1
Slut på beregningen (incl.) = 831231 kl. 24

Meteorologiske data er fra: AALBORG

Koordinatsystem.

Der er anvendt et x,y-koordinatsystem med x-akse mod øst (90 grader) og y-akse mod nord (0 grader).
Enheden er meter. Systemet er fælles for receptorer og kilder. Origo kan fastlægges frit, fx. i skorstensfoden for den mest dominerende kilde eller som i UTM-systemet.

Receptordata.

Ruhedslængde, z0 = 0.060 m

Største terranhældning = 0 grader

Receptorerne er beliggende med 10 graders interval i 15 koncentriske cirkler
med centrum x,y: 13., -9.
og radierne (m):

290.	350.	355.	360.	365.
370.	383.	400.	405.	410.
415.	420.	425.	600.	630.

Alle terranhøjder = 0.0 m.

Alle receptorhøjder = 1.5 m.

Alle overflader er typenr. = 2.

Forkortelser benyttet for kildeparametrene:

Nr.....: Internt kilde nummer
ID.....: Tekst til identificering af kilde
X.....: X-koordinat for kilde [m]
Y.....: Y-koordinat for kilde [m]
Z.....: Terrænkote for skorstensfod [m]
HS.....: Skorstenshøjde over terræn [m]
T.....: Temperatur af røggas [Kelvin]/[Celsius]
VOL.....: Volumennemængde af røggas [normal m³/sek]
DSO.....: Ydre diameter af skorstenstop [m]
DSI.....: Indre diameter af skorstenstop [m]
HB.....: Generel beregningsmæssig bygningshøjde [m]
Q1.....: Emission af stof nr. 'i' [gram/sek]

Funktkilder.

Kildedata:

Nr	ID	X	Y	Z	HS	T(C)	VOL	DSI	DSO	HB	Stof 1 Q1	Stof 2 Q2	Stof 3 Q3
1	2a-1	-64.	-41.	0.0	6.5	20.	3.88	0.60	0.61	5.5	6.38E-03	0.0000	0.0000
2	2	-45.	-40.	0.0	5.5	20.	3.88	0.60	0.61	5.0	3.70E-03	0.0000	0.0000
3	2b-2	-29.	-38.	0.0	5.5	20.	3.88	0.60	0.61	5.0	3.70E-03	0.0000	0.0000
4	2c-1	-16.	-32.	0.0	6.0	20.	3.88	0.60	0.61	5.5	6.09E-03	0.0000	0.0000
5	3-1	-15.	-49.	0.0	6.5	20.	4.66	0.80	0.81	5.5	2.92E-03	0.0000	0.0000
6	3-2	-14.	-70.	0.0	6.5	20.	6.21	0.80	0.81	5.5	3.91E-03	0.0000	0.0000
7	1-1	7.	-4.	0.0	6.0	20.	2.98	0.60	0.61	7.0	2.55E-03	0.0000	0.0000
8	1-2	18.	-3.	0.0	6.0	20.	2.98	0.60	0.61	7.0	2.55E-03	0.0000	0.0000
9	1-3	7.	-14.	0.0	6.0	20.	2.98	0.60	0.61	7.0	2.55E-03	0.0000	0.0000
10	1-4	18.	-13.	0.0	6.0	20.	2.98	0.60	0.61	7.0	2.55E-03	0.0000	0.0000
11	1-5	8.	-24.	0.0	6.0	20.	2.98	0.60	0.61	7.0	2.55E-03	0.0000	0.0000
12	1-6	19.	-23.	0.0	6.0	20.	2.98	0.60	0.61	7.0	2.55E-03	0.0000	0.0000
13	1-7	8.	-34.	0.0	6.0	20.	2.98	0.60	0.61	7.0	2.55E-03	0.0000	0.0000
14	1-8	20.	-33.	0.0	6.0	20.	2.98	0.60	0.61	7.0	2.55E-03	0.0000	0.0000
15	1-9	9.	-44.	0.0	6.0	20.	2.98	0.60	0.61	7.0	2.55E-03	0.0000	0.0000
16	1-10	20.	-44.	0.0	6.0	20.	2.98	0.60	0.61	7.0	2.55E-03	0.0000	0.0000
17	1-11	10.	-53.	0.0	6.0	20.	2.98	0.60	0.61	7.0	2.55E-03	0.0000	0.0000
18	1-12	21.	-52.	0.0	6.0	20.	2.98	0.60	0.61	7.0	2.55E-03	0.0000	0.0000
19	4-1	3.	43.	0.0	6.0	20.	3.75	0.60	0.61	7.0	2.60E-03	0.0000	0.0000
20	4-2	14.	44.	0.0	6.0	20.	3.75	0.60	0.61	7.0	2.60E-03	0.0000	0.0000
21	4-3	3.	34.	0.0	6.0	20.	3.75	0.60	0.61	7.0	2.60E-03	0.0000	0.0000
22	4-4	15.	35.	0.0	6.0	20.	3.75	0.60	0.61	7.0	2.60E-03	0.0000	0.0000
23	4-5	4.	28.	0.0	6.0	20.	3.75	0.60	0.61	7.0	2.60E-03	0.0000	0.0000
24	4-6	15.	29.	0.0	6.0	20.	3.75	0.60	0.61	7.0	2.60E-03	0.0000	0.0000
25	4-7	4.	19.	0.0	6.0	20.	3.75	0.60	0.61	7.0	2.60E-03	0.0000	0.0000
26	4-8	16.	20.	0.0	6.0	20.	3.75	0.60	0.61	7.0	2.60E-03	0.0000	0.0000
27	5-1	33.	44.	0.0	6.0	20.	5.44	0.80	0.81	5.0	2.36E-03	0.0000	0.0000
28	5-2	33.	34.	0.0	6.0	20.	5.44	0.80	0.81	5.0	2.36E-03	0.0000	0.0000
29	5-3	34.	28.	0.0	6.0	20.	5.44	0.80	0.81	5.0	2.36E-03	0.0000	0.0000
30	5-4	35.	19.	0.0	6.0	20.	5.44	0.80	0.81	5.0	2.36E-03	0.0000	0.0000
31	6-1	36.	-2.	0.0	6.0	20.	5.44	0.80	0.81	5.0	2.36E-03	0.0000	0.0000
32	6-2	37.	-12.	0.0	6.0	20.	5.44	0.80	0.81	5.0	2.36E-03	0.0000	0.0000
33	6-3	39.	-20.	0.0	6.0	20.	5.44	0.80	0.81	5.0	2.36E-03	0.0000	0.0000
34	6-4	40.	-32.	0.0	6.0	20.	5.44	0.80	0.81	5.0	2.36E-03	0.0000	0.0000
35	7-1	57.	5.	0.0	6.0	20.	5.44	0.80	0.81	5.0	2.36E-03	0.0000	0.0000
36	7-2	58.	-3.	0.0	6.0	20.	5.44	0.80	0.81	5.0	2.36E-03	0.0000	0.0000
37	7-3	58.	-12.	0.0	6.0	20.	5.44	0.80	0.81	5.0	2.36E-03	0.0000	0.0000
38	7-4	60.	-23.	0.0	6.0	20.	5.44	0.80	0.81	5.0	2.36E-03	0.0000	0.0000
39	8-1	53.	47.	0.0	6.0	20.	5.44	0.80	0.81	5.0	2.36E-03	0.0000	0.0000
40	8-2	53.	37.	0.0	6.0	20.	5.44	0.80	0.81	5.0	2.36E-03	0.0000	0.0000
41	8-3	54.	27.	0.0	6.0	20.	5.44	0.80	0.81	5.0	2.36E-03	0.0000	0.0000
42	8-4	55.	18.	0.0	6.0	20.	5.44	0.80	0.81	5.0	2.36E-03	0.0000	0.0000

Tidsvariationer i emissionen fra punktkilder.

Emissionerne fra de enkelte punktkilder er konstant.

Afløede kildeparametre:

Kilde nr.	Vertikal røggashastighed m/s	Buoyancy flux (termisk løft) (omtrentlig) m4/s3
1	14.7	0.4
2	14.7	0.4
3	14.7	0.4
4	14.7	0.4
5	9.9	0.5
6	13.3	0.7
7	11.3	0.3
8	11.3	0.3
9	11.3	0.3
10	11.3	0.3
11	11.3	0.3
12	11.3	0.3
13	11.3	0.3
14	11.3	0.3
15	11.3	0.3
16	11.3	0.3
17	11.3	0.3
18	11.3	0.3
19	14.2	0.4
20	14.2	0.4
21	14.2	0.4
22	14.2	0.4
23	14.2	0.4
24	14.2	0.4
25	14.2	0.4
26	14.2	0.4
27	11.6	0.6
28	11.6	0.6
29	11.6	0.6
30	11.6	0.6
31	11.6	0.6
32	11.6	0.6
33	11.6	0.6
34	11.6	0.6
35	11.6	0.6
36	11.6	0.6
37	11.6	0.6
38	11.6	0.6
39	11.6	0.6
40	11.6	0.6
41	11.6	0.6
42	11.6	0.6

Der er ingen retningsafhængige bygningsdata.

Side til advarsler.

Stof 1 Periode: 740101-831231 (Bidrag fra alle kilder)

De største månedlige 99%-fraktiler (µg/m3)

Retning (grader)	Afstand (m)														
	290	350	355	360	365	370	383	400	405	410	415	420	425	600	630
0	13	11	11	11	10	10	10	10	9	9	9	9	9	7	7
10	14	11	11	11	11	11	10	10	10	10	10	10	10	7	7
20	14	12	12	11	11	11	11	11	10	10	10	10	10	8	7
30	15	12	12	12	12	12	12	11	11	11	11	11	11	8	8
40	15	13	13	13	13	13	12	12	12	12	12	11	11	8	8
50	13	12	12	11	11	11	11	11	11	10	10	10	10	8	7
60	13	11	11	11	11	11	10	10	10	10	10	10	10	7	7
70	14	12	12	12	12	12	12	11	11	11	11	11	11	8	8
80	15	13	13	13	13	13	13	12	12	12	12	12	12	9	8
90	15	13	13	13	13	13	13	12	12	12	12	12	12	9	8
100	14	13	13	13	13	12	12	12	12	12	12	11	11	8	8
110	14	12	12	12	12	11	11	11	11	10	10	10	10	8	7
10 C.10	14	13	13	12	12	12	12	12	11	11	11	11	11	8	8
10 C.1.	13	11	11	11	11	11	11	10	10	10	10	10	10	7	7
10 C.1.	12	11	11	11	11	11	11	10	10	10	10	10	10	7	7
10 B.1.	13	11	11	10	10	10	10	10	10	10	9	9	9	7	7
160	12	11	11	10	10	10	10	10	10	10	9	9	9	7	7
170	14	12	12	12	12	12	11	11	11	11	11	10	10	8	7
180	13	11	11	11	11	11	11	10	10	10	10	10	10	8	7
190	12	10	9	9	9	9	9	8	8	8	8	8	8	6	6
200	12	10	10	10	10	9	9	9	9	9	9	9	9	7	6
210	12	10	10	10	10	10	10	9	9	9	9	9	9	7	6
220	13	11	11	11	10	10	10	10	10	10	10	9	9	7	7
230	13	12	12	12	11	11	11	10	10	10	10	10	10	8	7
240	14	12	12	11	11	11	11	10	10	10	10	10	10	7	7
250	15	13	13	13	13	12	12	12	12	12	12	11	11	9	8
260	14	12	12	12	12	12	12	11	11	11	11	11	11	8	8
270	14	12	12	12	12	11	11	11	11	11	11	10	10	8	8
280	14	12	12	12	12	12	11	11	11	11	11	10	10	8	7
290	14	12	12	12	12	12	11	11	11	11	11	11	11	8	8
300	14	13	13	13	13	13	12	12	12	12	12	12	12	9	8
310	14	12	12	12	12	12	12	11	11	11	11	11	11	8	8
320	13	11	11	11	11	11	11	10	10	10	10	10	10	7	7
330	14	12	12	12	12	12	11	11	11	11	11	11	11	8	8
340	13	12	11	11	11	11	11	10	10	10	10	10	10	8	7
350	13	11	11	11	11	10	10	9	9	9	9	9	9	7	7

Maksimum= 15.33 i afstand 290 m og retning 90 grader i 198009 (yyyymm)

10 C.1. 10 C.1. 10 C.10 10 B.1.

Resultater for beregninger OML i ansøgt drift - 50 % rensning

Ansøgt afvigende ventilation

Udskrevet: 2021/03/24 kl. 11:29
Dato: 2021/03/24

OML-Multi PC-version 20140224/6.01

Side 1

DCE - Nationalt Center for Miljø og Energi, Aarhus Universitet

Licens til Centrovic, Damsbovej 11, 5492 Vissenbjerg

C:\OML_data\OML 2019\Nørreballevej 13, Jesper drost\210309-Nørreballevej13-50%rens-GKstald4.prj

Kommentarer til beregningen:

Ansøgt 0,5 - 1,0 m forhøjet afkast til 8,0 - 9,0 m i stald 1,2a,2b, 2c og stald 3
+ miljømodul i alle
Afkast 360 m 140 grader og 370 m 135 grader til 10.C.1
Stald 6 fulddrænet med hyppig udslusning + Gyllekøling
Ruhed 0,06
2 x 50% rens nye stalde 5,6,7og8 midt stalde
4 x Fælles afkast nord stald 5,6,7og8
Konceptstald

Meteorologiske spredningsberegninger er udført for følgende periode (lokal standard tid):

Start af beregningen = 740101 kl. 1
Slut på beregningen (incl.) = 831231 kl. 24

Meteorologiske data er fra: AALBORG

Koordinatsystem.

Der er anvendt et x,y-koordinatsystem med x-akse mod øst (90 grader) og y-akse mod nord (0 grader).
Enheden er meter. Systemet er fælles for receptorer og kilder. Origo kan fastlægges frit, fx. i skorstensfoden for den mest dominerende kilde eller som i UTM-systemet.

Receptordata.

Ruhedslængde, z0 = 0.060 m

Største terranhældning = 0 grader

Receptorerne er beliggende med 10 graders interval i 15 koncentriske cirkler med centrum x,y:
og radierne (m):

12.	-3.			
290.	350.	355.	360.	365.
370.	385.	400.	405.	410.
415.	420.	425.	600.	630.

Alle terranhøjder = 0.0 m.

Alle receptorhøjder = 1.5 m.

Alle overflader er typenr. = 2.

Forkortelser benyttet for kildeparametrene:

Nr.....: Internt kilde nummer
 ID.....: Tekst til identificering af kilde
 X.....: X-koordinat for kilde [m]
 Y.....: Y-koordinat for kilde [m]
 Z.....: Terrankote for skorstensfod [m]
 HS.....: Skorstenshøjde over terræn [m]
 T.....: Temperatur af røggas [Kelvin]/[Celsius]
 VOL.....: Volumennemåge af røggas [normal m3/sek]
 DSO.....: Ydre diameter af skorstenstop [m]
 DSI.....: Indre diameter af skorstenstop [m]
 HB.....: Generel beregningsmæssig bygningshøjde [m]
 Qi.....: Emission af stof nr. 'i' [gram/sek]

Punktkilder.

Kilddata:

Nr	ID	X	Y	Z	HS	T(C)	VOL	DSI	DSO	HB	Stof 1	Stof 2	Stof 3
											Q1	Q2	Q3
1	2a-1	-64.	-41.	0.0	9.0	20.	3.88	0.51	0.61	5.5	6.38E-03	0.0000	0.0000
2	2	-45.	-40.	0.0	8.0	20.	3.88	0.51	0.61	5.0	3.70E-03	0.0000	0.0000
3	2b-2	-29.	-38.	0.0	8.0	20.	3.88	0.51	0.61	5.0	3.70E-03	0.0000	0.0000
4	2c-1	-16.	-32.	0.0	9.0	20.	3.88	0.51	0.61	5.5	6.09E-03	0.0000	0.0000
5	3-1	-15.	-49.	0.0	9.0	20.	4.66	0.68	0.81	5.5	2.92E-03	0.0000	0.0000
6	3-2	-14.	-70.	0.0	9.0	20.	6.21	0.68	0.81	5.5	3.91E-03	0.0000	0.0000
7	1-1	7.	-4.	0.0	8.5	20.	3.69	0.51	0.61	7.0	2.55E-03	0.0000	0.0000
8	1-2	18.	-3.	0.0	8.5	20.	3.69	0.51	0.61	7.0	2.55E-03	0.0000	0.0000
9	1-3	7.	-14.	0.0	8.5	20.	3.69	0.51	0.61	7.0	2.55E-03	0.0000	0.0000
10	1-4	18.	-13.	0.0	8.5	20.	3.69	0.51	0.61	7.0	2.55E-03	0.0000	0.0000
11	1-5	8.	-24.	0.0	8.5	20.	3.69	0.51	0.61	7.0	2.55E-03	0.0000	0.0000
12	1-6	19.	-23.	0.0	8.5	20.	3.69	0.51	0.61	7.0	2.55E-03	0.0000	0.0000
13	1-7	8.	-34.	0.0	8.5	20.	3.69	0.51	0.61	7.0	2.55E-03	0.0000	0.0000
14	1-8	20.	-33.	0.0	8.5	20.	3.69	0.51	0.61	7.0	2.55E-03	0.0000	0.0000
15	1-9	9.	-44.	0.0	8.5	20.	3.69	0.51	0.61	7.0	2.55E-03	0.0000	0.0000
16	1-10	20.	-44.	0.0	8.5	20.	3.69	0.51	0.61	7.0	2.55E-03	0.0000	0.0000
17	1-11	10.	-53.	0.0	8.5	20.	3.69	0.51	0.61	7.0	2.55E-03	0.0000	0.0000
18	1-12	21.	-52.	0.0	8.5	20.	3.69	0.51	0.61	7.0	2.55E-03	0.0000	0.0000
19	4-1	3.	43.	0.0	8.5	20.	3.75	0.51	0.61	7.0	2.60E-03	0.0000	0.0000
20	4-2	14.	44.	0.0	8.5	20.	3.75	0.51	0.61	7.0	2.60E-03	0.0000	0.0000
21	4-3	3.	34.	0.0	8.5	20.	3.75	0.51	0.61	7.0	2.60E-03	0.0000	0.0000
22	4-4	15.	35.	0.0	8.5	20.	3.75	0.51	0.61	7.0	2.60E-03	0.0000	0.0000
23	4-5	4.	28.	0.0	8.5	20.	3.75	0.51	0.61	7.0	2.60E-03	0.0000	0.0000
24	4-6	15.	29.	0.0	8.5	20.	3.75	0.51	0.61	7.0	2.60E-03	0.0000	0.0000
25	4-7	4.	19.	0.0	8.5	20.	3.75	0.51	0.61	7.0	2.60E-03	0.0000	0.0000
26	4-8	16.	20.	0.0	8.5	20.	3.75	0.51	0.61	7.0	2.60E-03	0.0000	0.0000
27	5-fælles	31.	54.	0.0	10.0	20.	12.94	0.95	1.13	5.0	7.92E-03	0.0000	0.0000
28	6-fælles	36.	6.	0.0	10.0	20.	12.94	0.95	1.13	5.0	7.92E-03	0.0000	0.0000
29	7-fælles	57.	8.	0.0	10.0	20.	12.94	0.95	1.13	5.0	7.92E-03	0.0000	0.0000
30	8-fælles	52.	55.	0.0	10.0	20.	12.94	0.95	1.13	5.0	7.92E-03	0.0000	0.0000
31	rens1	46.	13.	0.0	10.0	20.	25.88	1.36	1.61	5.0	3.01E-03	0.0000	0.0000
32	rens2	46.	8.	0.0	10.0	20.	25.88	1.36	1.61	5.0	3.01E-03	0.0000	0.0000

Tidsvariationer i emissionen fra punktkilder.

Emissionerne fra de enkelte punktkilder er konstant.

Afledte kildeparametre:

Kilde nr.	Vertikal røggashastighed	Buoyancy flux (termisk løft)
	m/s	(omtrentlig) m4/s3
1	20.4	0.4
2	20.4	0.4
3	20.4	0.4
4	20.4	0.4
5	13.8	0.5
6	18.4	0.7
7	19.4	0.4
8	19.4	0.4
9	19.4	0.4
10	19.4	0.4
11	19.4	0.4
12	19.4	0.4

Afledte kildeparametre:

Kilde nr.	Vertikal røggashastighed m/s	Buoyancy flux (termisk løft) (omtrentlig) m4/s3
13	19.4	0.4
14	19.4	0.4
15	19.4	0.4
16	19.4	0.4
17	19.4	0.4
18	19.4	0.4
19	19.7	0.4
20	19.7	0.4
21	19.7	0.4
22	19.7	0.4
23	19.7	0.4
24	19.7	0.4
25	19.7	0.4
26	19.7	0.4
27	19.6	1.5
28	19.6	1.5
29	19.6	1.5
30	19.6	1.5
31	19.1	3.0
32	19.1	3.0

Der er ingen retningsafhængige bygningsdata.

Side til advarsler.

Stof 1 Periode: 740101-931231 (Bidrag fra alle kilder)

De største månedlige 99%-fraktiler (µg/m3)

Retning (grader)	Afstand (m)														
	290	350	355	360	365	370	385	400	405	410	415	420	425	600	630
0	8	7	7	7	6	6	6	6	6	6	6	5	5	4	3
10	8	7	7	7	7	6	6	6	6	6	6	6	6	4	4
20	9	7	7	7	7	7	7	6	6	6	6	6	6	4	4
30	9	7	7	7	7	7	7	6	6	6	6	6	6	4	4
40	9	7	7	7	7	7	7	6	6	6	6	6	6	4	4
50	8	7	7	7	7	7	6	6	6	6	6	6	6	4	3
60	8	7	7	7	7	6	6	6	6	6	6	6	6	4	3
70	8	7	7	7	7	7	6	6	6	6	6	6	6	4	4
80	8	7	7	7	6	6	6	6	6	6	6	6	6	4	4
90	7	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	5	4	4
100	7	6	6	6	6	6	5	5	5	5	5	5	5	4	4
110	7	6	6	6	6	6	5	5	5	5	5	5	5	4	3
10.C.10	7	6	6	6	6	6	6	5	5	5	5	5	5	4	4
10.C.1	7	6	6	6	6	6	5	5	5	5	5	5	5	4	4
10.C.1	6	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	4	3	3
10.C.1	7	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	3	3
10.B.1	7	6	6	6	6	5	5	5	5	5	5	5	5	2	3
170	7	6	6	6	6	6	6	5	5	5	5	5	5	3	3
180	8	6	6	6	6	6	6	5	5	5	5	5	5	3	3
190	8	7	7	6	6	6	6	5	5	5	5	5	5	3	3
200	9	7	7	7	7	6	6	6	6	6	6	6	5	3	3
210	9	7	7	7	7	7	6	6	6	6	6	6	6	3	3
220	9	7	7	7	7	7	6	6	6	6	6	6	6	3	3
230	9	7	7	7	7	7	7	6	6	6	6	6	6	4	4
240	9	7	7	7	7	7	6	6	6	6	6	6	6	4	4
250	8	7	7	7	7	7	6	6	6	6	6	6	5	4	4
260	8	7	6	6	6	6	6	6	5	5	5	5	5	4	3
270	7	6	6	6	6	6	6	6	6	5	5	5	5	4	4
280	7	6	6	6	6	6	6	5	5	5	5	5	5	4	3
290	7	6	6	6	6	6	5	5	5	5	5	5	5	4	3
300	7	6	6	6	6	5	5	5	5	5	5	5	5	4	4
310	6	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	4	4
320	7	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	3	3
330	7	6	6	6	6	6	5	5	5	5	5	5	5	3	3
340	7	6	6	6	6	6	6	5	5	5	5	5	5	3	3
350	8	6	6	6	6	6	6	5	5	5	5	5	5	3	3

Maksimum= 8.98 i afstand 290 m og retning 240 grader i 197604 (yyyymm)
 10.C.1. 10.C.1 10.C.10 10.B.1.

Resultater for beregninger OML i ansøgt drift – kumulation Ourevej 8

Ansågt kumulation

Udskrivet: 2021/03/24 kl. 11:49
Dato: 2021/03/24

OML-Multi PC-version 20140224/6.01

Side 1

DCE - Nationalt Center for Miljø og Energi, Aarhus Universitet
Licens til Centrovic, Damsbovej 11, 5492 Vissenbjerg
C:\OML_data\OML 2019\Nørreballevej 13, Jesper drost\210310-Nørreballevej13-KUM.prj

Kommentarer til beregningen:

Ansågt 0,5 - 1,0 m forhøjet afkast til 8,0 - 9,0 m i stald 2a,2b,2c og stald 3
+ miljømodul i alle
Centrum 580 m til 630 m til 10.C.1
Stald 1 fulddrænet med hyppig udslusning + Gullekøling
Ruhed 0,06
2 x 50% rens stald 5,6,7og8 midt
Fælles afkast nord stald 5,6,7og8
KUMULATION Ourevej 8

Meteorologiske spredningsberegninger er udført for følgende periode (lokal standard tid):

Start af beregningen = 740101 kl. 1
Slut på beregningen (incl.) = 831231 kl. 24

Meteorologiske data er fra: AALBORG

Koordinatsystem.

Der er anvendt et x,y-koordinatsystem med x-akse mod øst (90 grader) og y-akse mod nord (0 grader).
Enheden er meter. Systemet er fælles for receptorer og kilder. Origo kan fastlægges frit, fx. i skorstensfoden for den mest dominerende kilde eller som i UTM-systemet.

Receptordata.

Ruhedslængde, z0 = 0.060 m

Største terranhældning = 0 grader

Receptorerne er beliggende med 10 graders interval i 6 koncentriske cirkler
med centrum x,y: 12., -3.
og radierne (m): 580. 585. 590. 595. 600.
630.

Alle terranhøjder = 0.0 m.

Alle receptorhøjder = 1.5 m.

Alle overflader er typenr. = 2.

Forkortelser benyttet for kildeparametrene:

Nr.....: Internt kildenummer
 ID.....: Tekst til identificering af kilde
 X.....: X-koordinat for kilde [m]
 Y.....: Y-koordinat for kilde [m]
 Z.....: Terrænkote for skorstensfod [m]
 HS.....: Skorstenshøjde over terræn [m]
 T.....: Temperatur af røggas [Kelvin]/[Celsius]
 VOL.....: Volumenmængde af røggas [normal m3/sek]
 DSO.....: Ydre diameter af skorstenstop [m]
 DSI.....: Indre diameter af skorstenstop [m]
 HB.....: Generel beregningsmæssig bygningshøjde [m]
 Qi.....: Emission af stof nr. 'i' [gram/sek]

Punktkilder.

Kildedata:

Nr ID	X	Y	Z	HS	T(C)	VOL	DSI	DSO	HB	Stof 1	Stof 2	Stof 3
										Q1	Q2	Q3
1 2a-1	-64.	-41.	0.0	9.0	20.	3.88	0.51	0.61	5.5	6.38E-03	0.0000	0.0000
2 2b-1	-45.	-40.	0.0	8.0	20.	3.88	0.51	0.61	5.0	3.70E-03	0.0000	0.0000
3 2b-2	-29.	-38.	0.0	8.0	20.	3.88	0.51	0.61	5.0	3.70E-03	0.0000	0.0000
4 2c-1	-16.	-32.	0.0	9.0	20.	3.88	0.51	0.61	5.5	6.09E-03	0.0000	0.0000
5 3-1	-15.	-49.	0.0	9.0	20.	4.66	0.68	0.81	5.5	2.92E-03	0.0000	0.0000
6 3-2	-14.	-70.	0.0	9.0	20.	6.21	0.68	0.81	5.5	3.91E-03	0.0000	0.0000
7 1-1	7.	-4.	0.0	8.5	20.	3.69	0.51	0.61	7.0	2.55E-03	0.0000	0.0000
8 1-2	18.	-3.	0.0	8.5	20.	3.69	0.51	0.61	7.0	2.55E-03	0.0000	0.0000
9 1-3	7.	-14.	0.0	8.5	20.	3.69	0.51	0.61	7.0	2.55E-03	0.0000	0.0000
10 1-4	18.	-13.	0.0	8.5	20.	3.69	0.51	0.61	7.0	2.55E-03	0.0000	0.0000
11 1-5	8.	-24.	0.0	8.5	20.	3.69	0.51	0.61	7.0	2.55E-03	0.0000	0.0000
12 1-6	19.	-23.	0.0	8.5	20.	3.69	0.51	0.61	7.0	2.55E-03	0.0000	0.0000
13 1-7	8.	-34.	0.0	8.5	20.	3.69	0.51	0.61	7.0	2.55E-03	0.0000	0.0000
14 1-8	20.	-33.	0.0	8.5	20.	3.69	0.51	0.61	7.0	2.55E-03	0.0000	0.0000
15 1-9	9.	-44.	0.0	8.5	20.	3.69	0.51	0.61	7.0	2.55E-03	0.0000	0.0000
16 1-10	20.	-44.	0.0	8.5	20.	3.69	0.51	0.61	7.0	2.55E-03	0.0000	0.0000
17 1-11	10.	-53.	0.0	8.5	20.	3.69	0.51	0.61	7.0	2.55E-03	0.0000	0.0000
18 1-12	21.	-52.	0.0	8.5	20.	3.69	0.51	0.61	7.0	2.55E-03	0.0000	0.0000
19 4-1	3.	43.	0.0	8.5	20.	3.75	0.51	0.61	7.0	2.60E-03	0.0000	0.0000
20 4-2	14.	44.	0.0	8.5	20.	3.75	0.51	0.61	7.0	2.60E-03	0.0000	0.0000
21 4-3	3.	34.	0.0	8.5	20.	3.75	0.51	0.61	7.0	2.60E-03	0.0000	0.0000
22 4-4	15.	35.	0.0	8.5	20.	3.75	0.51	0.61	7.0	2.60E-03	0.0000	0.0000
23 4-5	4.	28.	0.0	8.5	20.	3.75	0.51	0.61	7.0	2.60E-03	0.0000	0.0000
24 4-6	15.	29.	0.0	8.5	20.	3.75	0.51	0.61	7.0	2.60E-03	0.0000	0.0000
25 4-7	4.	19.	0.0	8.5	20.	3.75	0.51	0.61	7.0	2.60E-03	0.0000	0.0000
26 4-8	16.	20.	0.0	8.5	20.	3.75	0.51	0.61	7.0	2.60E-03	0.0000	0.0000
27 5-falles	31.	54.	0.0	10.0	20.	12.94	0.95	1.13	5.0	7.92E-03	0.0000	0.0000
28 6-falles	36.	6.	0.0	10.0	20.	12.94	0.95	1.13	5.0	7.92E-03	0.0000	0.0000
29 7-falles	57.	8.	0.0	10.0	20.	12.94	0.95	1.13	5.0	7.92E-03	0.0000	0.0000
30 8-falles	52.	55.	0.0	10.0	20.	12.94	0.95	1.13	5.0	7.92E-03	0.0000	0.0000
31 rens1	46.	13.	0.0	10.0	20.	25.88	1.36	1.61	5.0	3.01E-03	0.0000	0.0000
32 rens2	46.	8.	0.0	10.0	20.	25.88	1.36	1.61	5.0	3.01E-03	0.0000	0.0000
33 kvæg	784.	-430.	0.0	8.0	20.	3.88	0.60	0.61	7.0	2.34E-03	0.0000	0.0000
34 svin	780.	-460.	0.0	7.0	20.	18.12	1.30	1.31	6.0	0.0211	0.0000	0.0000

Tidsvariationer i emissionen fra punktkilder.

Emissionerne fra de enkelte punktkilder er konstant.

Afledte kildeparametre:

Kilde nr.	Vertikal røggashastighed m/s	Buoyancy flux (termisk løft) (omtrentlig) m4/s3
1	20.4	0.4
2	20.4	0.4
3	20.4	0.4
4	20.4	0.4
5	13.8	0.5
6	18.4	0.7
7	19.4	0.4
8	19.4	0.4
9	19.4	0.4
10	19.4	0.4

Afledte kildeparametre:

Kilde nr.	Vertikal røggashastighed m/s	Buoyancy flux (termisk løft) (omtrentlig) m4/s3
11	19.4	0.4
12	19.4	0.4
13	19.4	0.4
14	19.4	0.4
15	19.4	0.4
16	19.4	0.4
17	19.4	0.4
18	19.4	0.4
19	19.7	0.4
20	19.7	0.4
21	19.7	0.4
22	19.7	0.4
23	19.7	0.4
24	19.7	0.4
25	19.7	0.4
26	19.7	0.4
27	19.6	1.5
28	19.6	1.5
29	19.6	1.5
30	19.6	1.5
31	19.1	3.0
32	19.1	3.0
33	14.7	0.4
34	14.6	2.1

Der er ingen retningsafhængige bygningsdata.

Stof 1 Periode: 740101-831231 (Bidrag fra alle kilder)

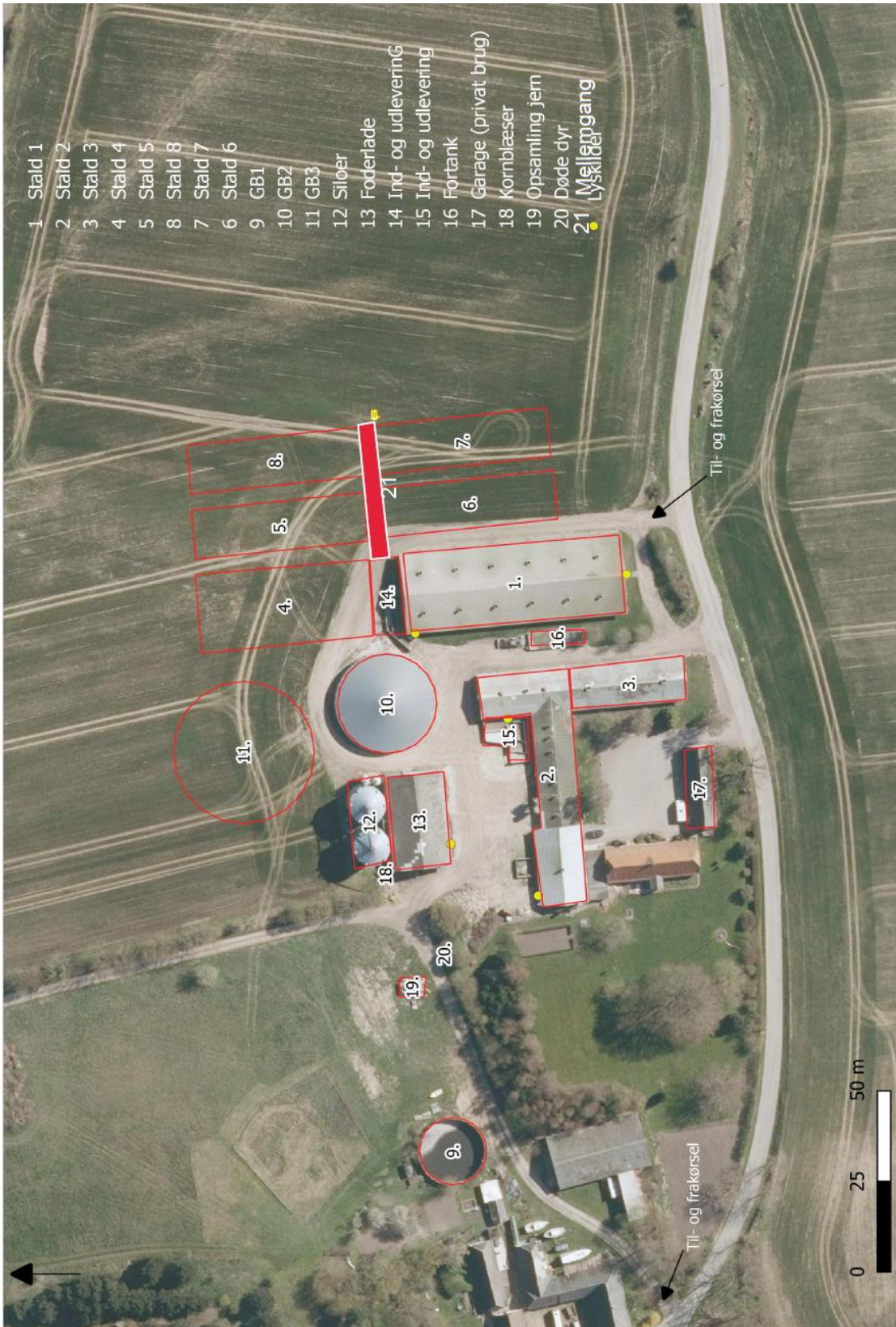
De største månedlige 99%-fraktiler (µg/m3)

Retning (grader)	580	585	590	595	600	630	Afstand (m)
0	4	4	4	4	4	3	
10	4	4	4	4	4	4	
20	4	4	4	4	4	4	
30	4	4	4	4	4	4	
40	4	4	4	4	4	4	
50	4	4	4	4	4	3	
60	4	4	4	4	4	3	
70	4	4	4	4	4	4	
80	4	4	4	4	4	4	
90	4	4	4	4	4	4	
100	4	4	4	4	4	4	
110	4	4	4	4	4	3	
120	4	4	4	4	4	4	
130	4	4	4	4	4	4	
140	4	3	3	3	3	3	
150	4	4	3	3	3	3	
160	3	3	3	3	3	3	
170	3	3	3	3	3	3	
180	3	3	3	3	3	3	
190	3	3	3	3	3	3	
200	4	4	4	3	3	3	
210	4	4	4	4	3	3	
220	4	4	4	4	3	3	
230	4	4	4	4	4	4	
240	4	4	4	4	4	4	
250	4	4	4	4	4	4	
260	4	4	4	4	4	4	
270	4	4	4	4	4	4	
280	4	4	4	4	4	4	
290	4	4	4	4	4	4	
300	4	4	4	4	4	4	
310	4	4	4	4	4	4	
320	4	4	4	4	4	3	
330	3	3	3	3	3	3	
340	4	4	4	4	3	3	
350	4	3	3	3	3	3	

Maksimum= 4.23 i afstand 580 m og retning 300 grader i 198003 (yyyymm)

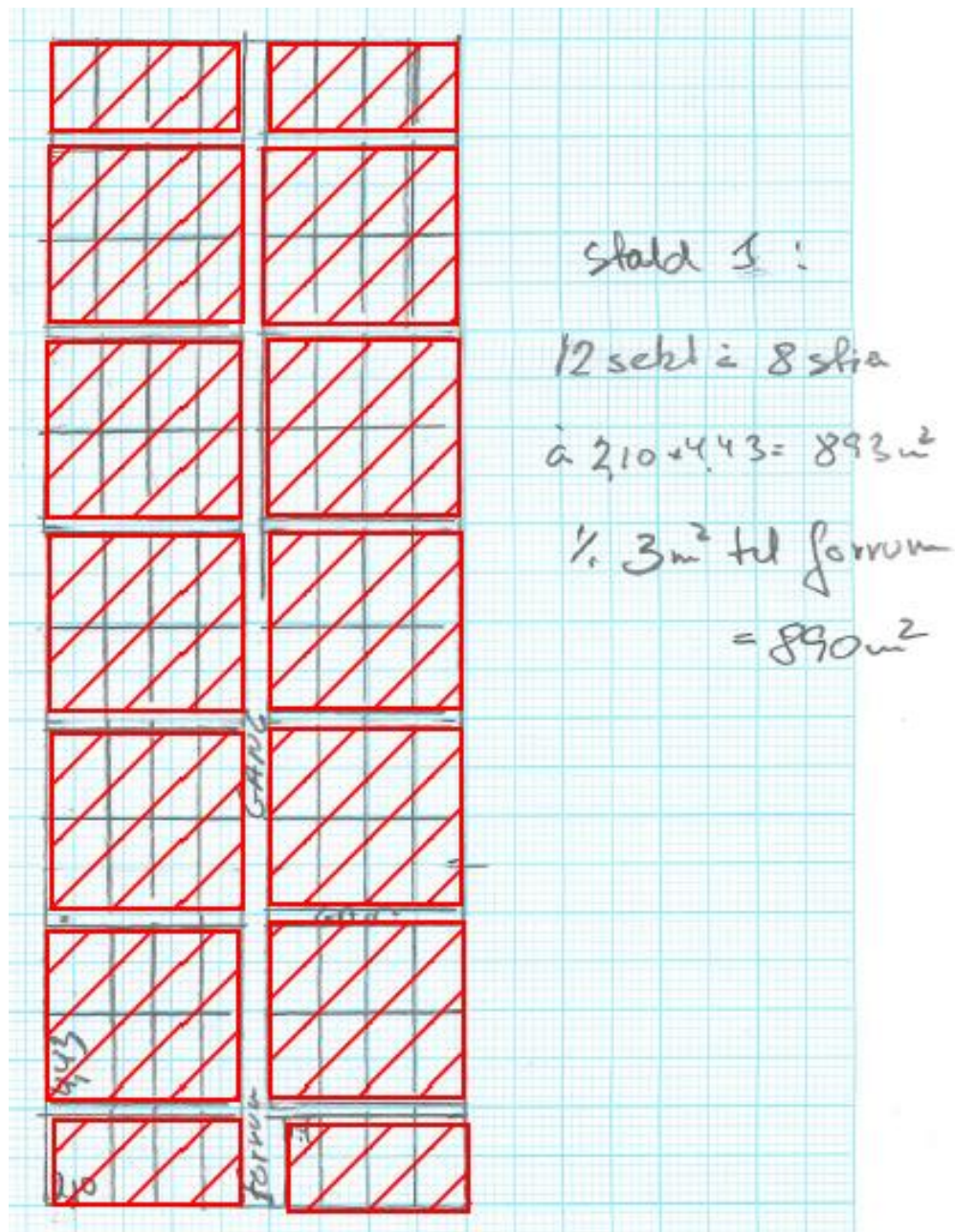
Side til advarsler.

Bilag 2. Situationsplan

Bilag 3. Staldtegninger – opmåling af produktionsarealer

Stald 1:

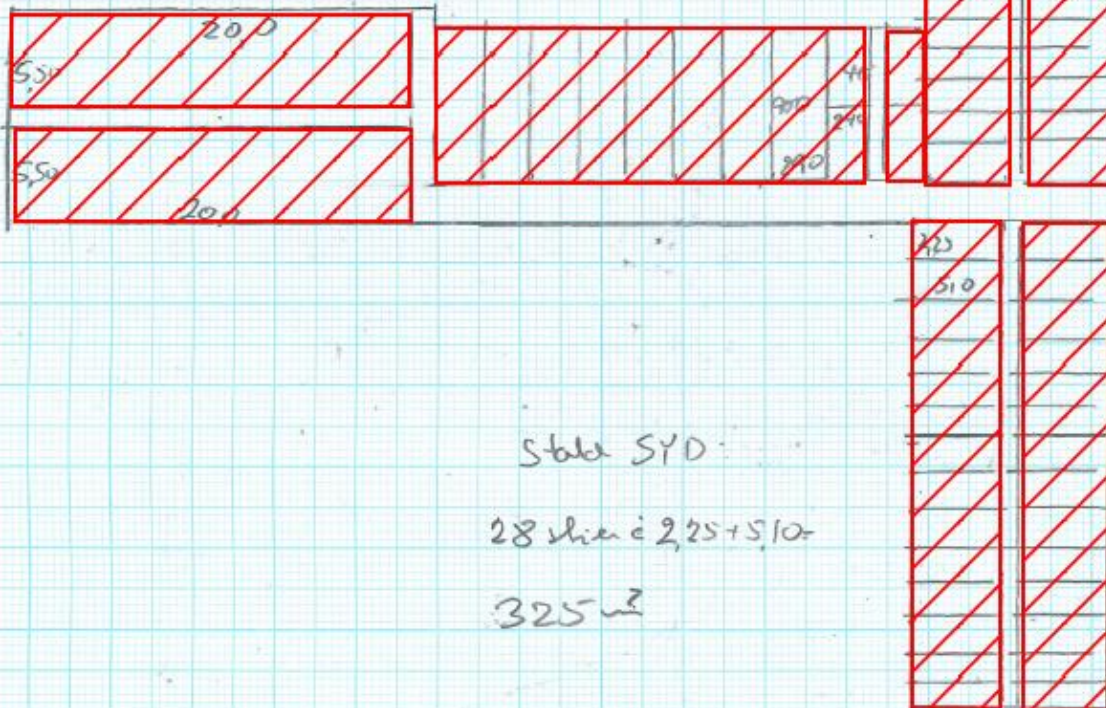
Stald 2 og 3:

STALD NORD:

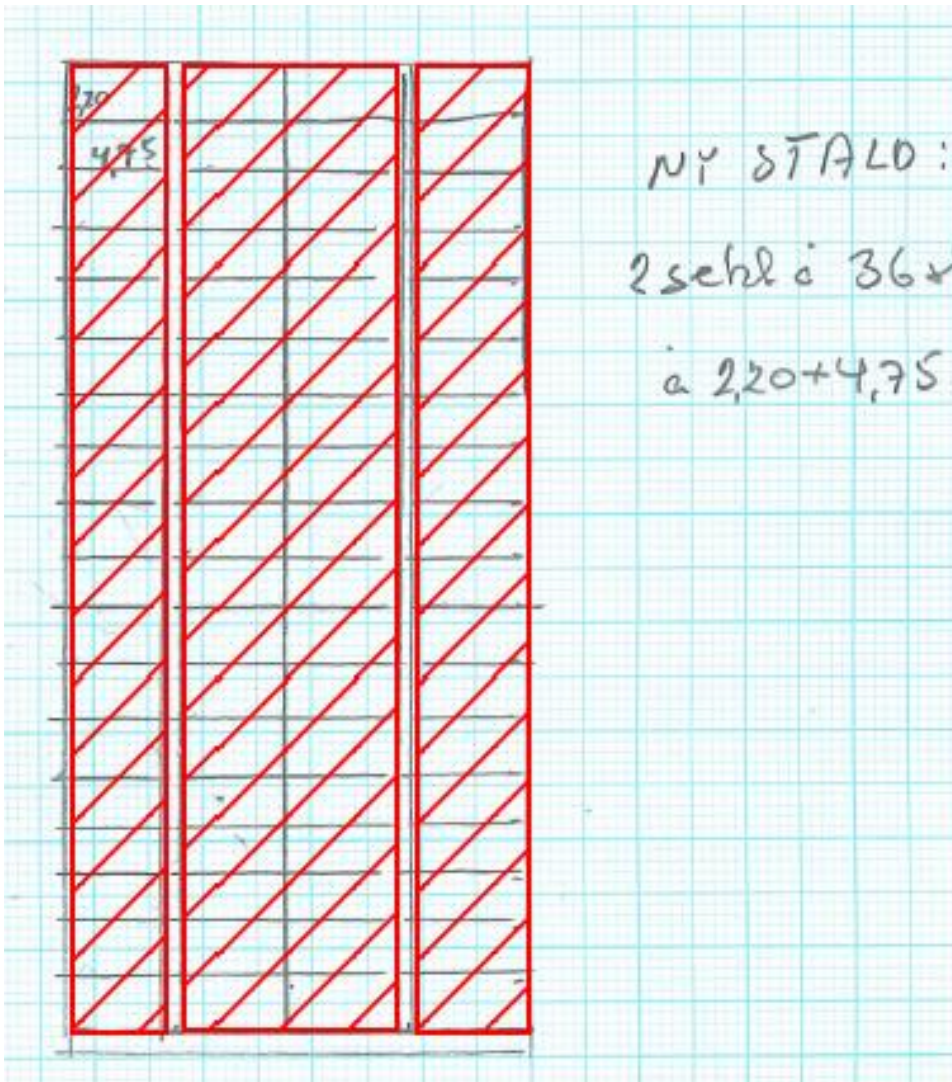
$$2 \text{ stier} \times 5,50 \times 20,0 = 220 \text{ m}^2$$

$$8 \text{ stier} \times 2,90 \times 9,00 + \\ 4 \text{ stier} \times 2,45 \times 4,45 = 255 \text{ m}^2$$

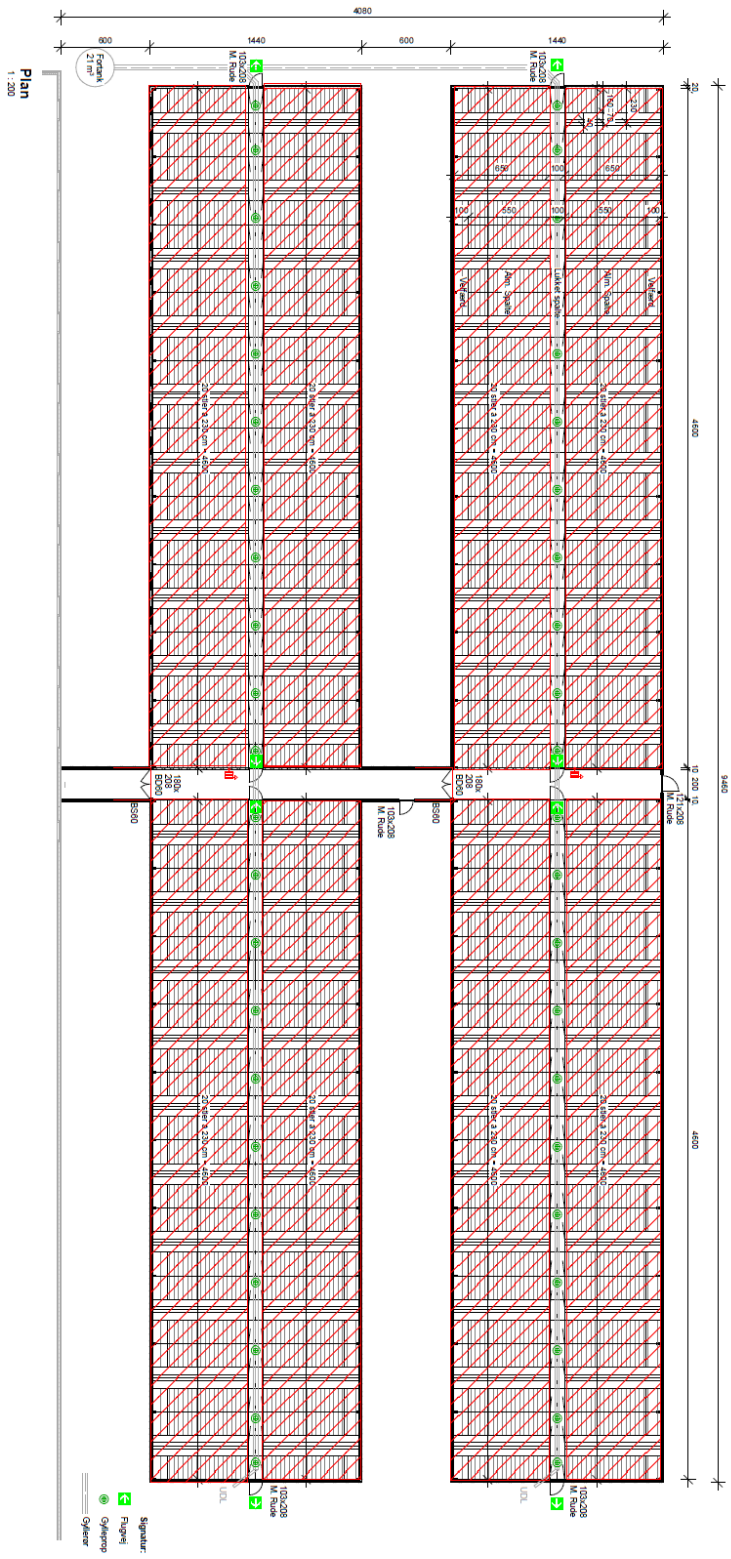
$$16 \text{ stier} \times 2,0 \times 5,0 + \\ 5 \text{ stier} \times 2,25 \times 4,35 = \frac{210 \text{ m}^2}{685 \text{ m}^2}$$

Stald 4:

Stald 5-8:

Oversigt over staldsektionernes stimål

Staldafsnit	Staldsystem og dyretype	Sektioner	Stier pr. sektion	Sti-størrelse (l x b i meter)	Produktionsareal i alt (m ²)
Stald 1 Slagtesvin	Drænet gulv + spalter (33 %/67 %)	12	8	4,43 x 2,1*	890
Stald 2 (2a,2b,2c) Slagtesvin	Delvis spaltegulv, 50-75 % fast gulv	1	2	20,0 x 5,5	220**
	Delvis spaltegulv, 50-75 % fast gulv	1	8	9,0 x 2,9	208,8**
		1	4	4,45 x 2,45	43,61**
	Delvis spaltegulv, 50-75 % fast gulv	1	16	5,0 x 2,0	160**
Delvis spaltegulv, 25-49 % fast gulv	1	5	4,35 x 2,25	48,9**	
Stald 3 Smågrise	To-klimastald, delvis spaltegulv	1	28	5,1 x 2,25	325***
Stald 4 Slagtesvin	Drænet gulv + spalter (33 %/67 %)	2	36	4,75 x 2,2	755***
Stald 5 Slagtesvin	Delvis spaltegulv, 25-49 % fast gulv	1	40	6,5 x 2,1	546
Stald 6 Slagtesvin	Delvis spaltegulv, 25-49 % fast gulv	1	40	6,5 x 2,1	546
Stald 7 Slagtesvin	Delvis spaltegulv, 25-49 % fast gulv	1	40	6,5 x 2,1	546
Stald 8 Slagtesvin	Delvis spaltegulv, 25-49 % fast gulv	1	40	6,5 x 2,1	546
I alt					

* Forrum reducerer størrelsen af én sti med 3,1 m².

** I alt for stald 2: Ansøgt 685 m².

*** Tallet er afrundet.

Bilag 4. Kommunens vurdering af OML-beregningerne

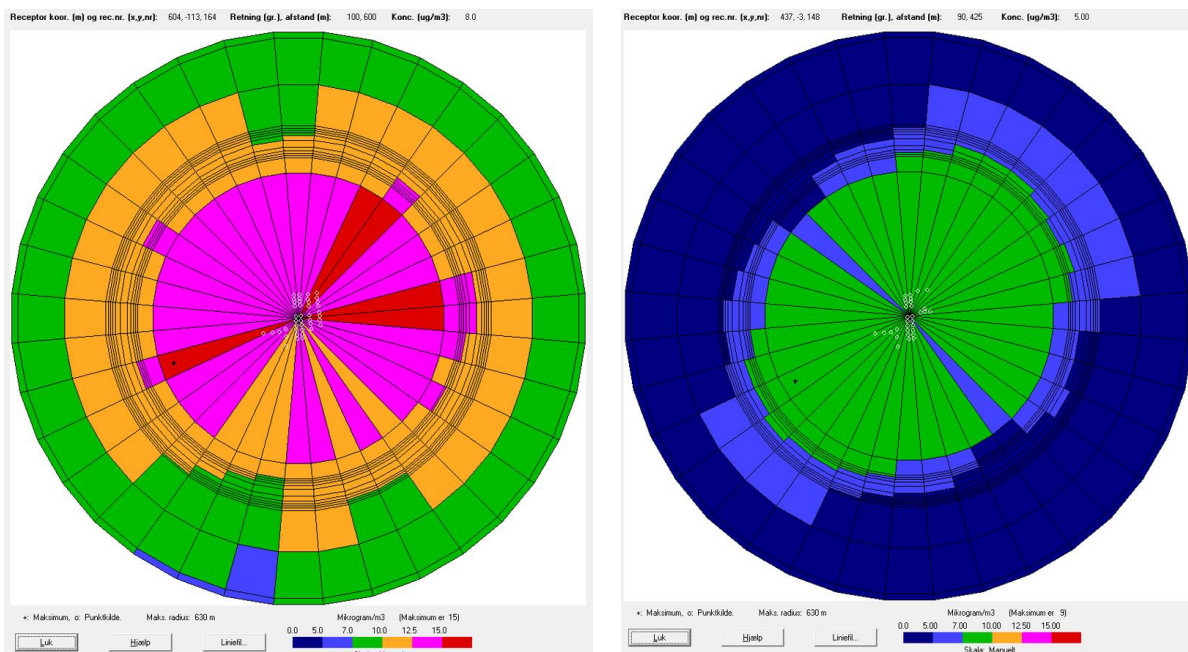
Bilag 4A Vurdering af markant afvigende ventilationsforhold

Når kommunen skal vurdere om der er tale om markant afvigende ventilationsforhold foretages en faglig vurdering af de konkrete forhold og relevante afgørelser fra Klagenævnet inddrages i vurderingerne.

I en afgørelse fra Klagenævnet (NMK-132-756) er "normale ventilationsforhold" defineret som ventilationsforhold som oftest blev anvendt på staldanlæg for tidspunktet, hvor FMK-modellen blev udarbejdet. Det blev FMK-modellen i 1994. Dengang blev staldbygninger etableret med afkast på tagfladerne og afkastene var typisk ikke mere end ca. 0,5 m over tagfladen. Det betød at ingen af afkastene rakte over kiphøjde på bygningerne. Siden har erfaringerne med styring af ventilationsanlæg gjort, at en del stalde etableres med ventilationsafkast over kip, men der opføres stadig stalde med ventilationsafkast placeret på tagfladerne idet ventilationsafkastene dermed sidder ca. midt i de enkelte staldafsnit. Når ventilationsafkastenes overkant ikke er ført over kip, vil ventilationsluften blive grebet af tagets turbulensområde.

"Vejledende retningslinjer for vurdering af lugt og begrænsning af gener fra stalde, 2. udgave 2002" beskriver at tiltag til markante ændringer af ventilationsforhold kan være at føre ventilationsluften ud af tagets turbulensområde. FMK-modellen er derfor ikke repræsentativ for dette staldanlæg idet samtlige afkast på stald 2 og 3 sidder i kip og alle afkast på stald 1 og 4 er hævet over kip. Samtidig er afkastene på stald 2 og 3 ligeledes forøget i højden. Det tager FMK-modellen heller ikke højde for. På de nye stalde etableres der centrale afkast. I det ansøgte er der et samlet afkast for hver af de 4 staldafsnit og 2 fællesafkast som deles af to staldafsnit. Det inddrager FMK-modellen ikke i beregningerne. Samtidig tager FMK-modellen ikke højde for vindretningens indflydelse på spredningsbilledet. FMK-modellen er en simpel model.

Ved at udarbejde en lugtberegning med OML-modellen for både normale ventilationsforhold, hvor afkastene på de nye stalde er placeret i hvert staldafsnit og en beregning med de centralt placerede ventilationsafkast som ansøgt, har ansøger dokumenteret, at der er markant ændret ventilationsforhold. Resultatet af beregningerne viser at der er en markant kortere geneafstand med de ansøgte ventilationsforhold.

Første grafiske billede viser lugtbredelsen med afkastene placeret jævnt fordelt på tagfladen, mens billede to viser lugtbredelsen ved anvendelse af centrale afkast som ansøgt. Begge beregninger er på basis af det samme produktionsareal, gulvtype og dyretype.

Svendborg Kommune har valideret de indsendte OML-beregninger (se bilag 4B). Konklusionen er at den kortere geneafstand vil kunne opnås i praksis (se bilag 4C).

Svendborg Kommune konkluderer samlet set at lugtberegningen efter OML-modellen giver det mest retvisende billede af lugtspredningen, idet alle afkast er ført over kip på de eksisterende stalde og idet der er søgt om centralt placerede (fælles-) afkast på de nye stalde.

På baggrund af ovenstående forhold, er det Svendborg Kommunes vurdering at der er tale om markant afvigende ventilationsforhold, hvorved lugtberegningen efter FMK-modellen som beregnet i Miljøstyrelsens elektroniske ansøgningssystem (husdyrgodkendele.dk) kan erstattes af en konkret OML-beregning.

Bilag 4B. Validering af OML-beregningerne

Ansøger har, som en del af Miljøkonsekvensrapporten udarbejdet en OML-beregning. I det efterfølgende vurderes de grundlæggende forudsætninger, der indgår i den konkrete OML-beregning.

Meteorologiske data

Ansøger har oplyst, at der i beregningerne er anvendt OML-multikildemodell version 6.01 og det fremgår af de indsendte data, at der er anvendt 10 års vejrdata fra Aalborg Lufthavn. Ifølge Miljøstyrelsens vejledning kan der derfor anvendes en skarp tolkning af resultaterne, hvilket betyder, at resultaterne aflæses specifikt i den retning og afstand, hvor de omkringliggende boliger og områder er placeret. Dette er samtidig i overensstemmelse med klagenævnets praksis jf.

"Miljø- og Fødevarerklagenævnet finder endvidere, at lugtberegningerne skal gennemføres ud fra vejrdata, som er beregnet på baggrund af 10 års gennemsnit (Aalborg), og at der bør anvendes en "skarp tolkning". Nævnet bemærker, at disse data vurderes langt bedre at repræsentere det typiske i en konkret sag end de tidligere vejrdata (Kastrup 1976), og det er derfor muligt at anvende OML-beregningerne mere direkte, jf. Miljøstyrelsens vejledning om miljøgodkendelse af husdyrbrug." (eksemplet er fra NMK-10-01240 9. maj 2018)

Ruhedslængde

Jo lavere ruhedsfaktor, der anvendes i en OML-beregning, jo mindre opblanding sker der af luften på dens vej over terræn. Dermed vil den laveste ruhedsfaktor svare til den lugtmæssige værste situation for de omkringboende.

Ruhedsfaktoren bør som udgangspunkt være 0,1. En ruhedsfaktor på 0,1 anvendes for terræn, der er præget af landbrug med spredte læhegn. Ruhedsfaktoren er i den konkrete sag vurderet ud fra de faktiske forhold og det er vurderet at ruhedsfaktoren skal sættes til 0,06. Det fremgår af beregningerne at ansøger har anvendt 0,06 i OML-beregningen.

Svendborg Kommune vurderer derfor, at den beregnede ruhedsfaktor i forhold til de mest kritiske naboer er fastsat korrekt.

Terrænhøjder

Der er ikke anvendt terrænhøjder i denne OML-beregning. I langt de fleste tilfælde vil de terrænmæssige forhold ikke have en indflydelse på lugtens udbredelse. Terrænet kan have en indflydelse i tilfælde hvor der er ekstremt bakket helt tæt op ad ventilationsafkastene. Det er ikke tilfældet i denne sag og Svendborg Kommune vurderer, at det er uden betydning, at der ikke er anvendt terrænhøjder.

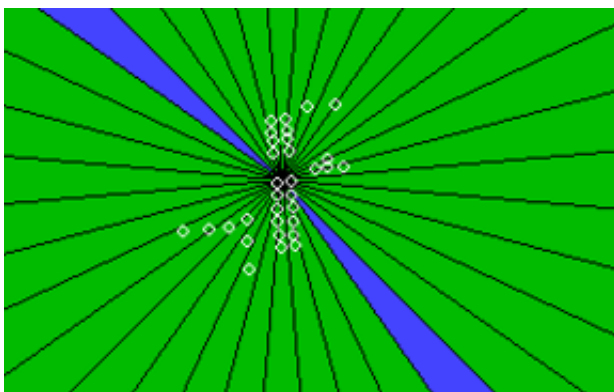
Receptorhøjden er sat til 1,5m, hvilket er korrekt.

Afkastenes placering

Ventilationsafkastene er en blanding af eksisterende afkast og nye samlede afkast på de nye stalde. Placeringen fremgår af nedenstående figur 4-3. Ansøger skal indtaste afkastenes placering i forhold til et valgt centrum for beregningerne (origo). Svendborg Kommune skal validere, om afkastenes placering i beregningerne stemmer overens med de faktiske forhold for de eksisterende afkast og med det ansøgte i forhold til de nye afkast.

Figur 4-3: Afkastenes placering og markering af luftcentrum (origo).

Figur 4-4. Grafisk fremstilling af afkastenes placering som indtastet i OML-programmet. Afkastenes placering stemmer overens med de faktiske forhold for de eksisterende afkast og med de ansøgte placeringer af de nye afkast.

Placeringen af afkastene har betydning for resultatet af beregningerne. Koordinaterne er indtastet korrekt i forhold til den reelle fysiske placering i forhold til det udpegede luftcentrum. Ansøger har beregnet flere scenarier i forhold til dokumentation for afvigende ventilationsforhold (se afsnittet herom). For alle beregninger gælder at placeringen af afkastene er korrekte.

Afkast højder og diameter

Følgende data for ventilationsanlæggets afkast indgår i OML-beregningerne. Dataene er en del af grundlaget for den lugtbelastning, der opleves i omgivelserne, og der stilles derfor vilkår i henhold til disse data:

Stald	Dyretype og gulvsystem	Antal afkast	Afkastnr.	Afkasthøjde over terræn (m)	Indre diameter (m)**	Ydre diameter (m)**
1	Slagtesvin på drænet gulv og spalter (33 %/66 %)	12	1-1 – 1-12	8,5	0,60	0,61
2	Slagtesvin, delvis spaltegulv (25-47 %)/50-75 %)	4	2a-1, 2b-1, 2b-2 og 2c-1	9,0 8,0 8,0 9,0	0,60	0,61
3	Smågrise på delvis spaltegulv	2	3-1 og 3-2	9,0	0,60	0,61
4	Slagtesvin på drænet gulv og spalter (33 %/66 %)	8	4-1 – 4-8	8,5	0,6	0,61
5	Slagtesvin på delvis spaltegulv (25-49 % fast gulv)	1	5-fælles	10,0	1,10	1,13
6	Slagtesvin på delvis spaltegulv (25-49 % fast gulv)	1	6-fælles	10,0	1,10	1,13
7	Slagtesvin på delvis spaltegulv (25-49 % fast gulv)	1	7-fælles	10,0	1,10	1,13
8	Slagtesvin på delvis spaltegulv (25-49 % fast gulv)	1	8-fælles	10,0	1,10	1,13
5+6 Fælles	Slagtesvin på delvis spaltegulv (25-49 % fast gulv)	1	Rens-1	10,0	1,60	1,61
7+8 Fælles	Slagtesvin på delvis spaltegulv (25-49 % fast gulv)	1	Rens-2	10,0	1,60	1,61

Der stilles vilkår til parametrene idet de ikke må ændres. En ændring på et eller flere parametre vil ændre resultatet af lugtberegningen. Vurdering af, om det ansøgte kan etableres i praksis ses på bilag 4C.

Antal dyr på stald

Som baggrund for beregningerne af ventilationsbehov og lugtemission skal der anvendes normtal. Normtallene er baseret på antal dyr og ikke pr. m² produktionsareal. Der skal derfor foretages en omregning fra produktionsareal til dyr, før normtallene kan anvendes.

Ansøger har redegjort for den maksimale ventilationskapacitet med udgangspunkt i en omregning af produktionsarealet til stipladser/antal dyr på stald med baggrund i de gældende dyrevelfærdsmæssige krav til de to dyretyper jf.

<https://husdyrvejledning.mst.dk/media/191263/tilsyn-med-gennemsnitlig-husdyrproduktion-inden-for-dyrevelfaerdskravene-rettet.pdf>.

Svendborg Kommune har gennemgået beregningen af antal dyr og er enig i ansøgers beregninger af antal dyr på stald, som grundlag for ventilationsbehovet.

Ventilationsbehov

Den nødvendige ventilationskapacitet afhænger af dyrenes luftbehov. Luftbehovet afhænger af dyretypen, antal dyr og alderen på dyrene.

Dyretyperne i staldene er smågrise i stald 3 og slagtesvin i resten af staldanlægget.

Det er derfor luftbehovet til de specifikke dyr, der skal ligge til grund for OML-beregningen. For eksisterende stalde kan ventilationsydelsen dog være begrænset af kapaciteten på det opsatte anlæg, hvorfor luftydelsen kan variere lidt i forhold til dyrenes behov for maksimalt luftskifte. Normtal for luftbehov til de forskellige aldersgrupper af grise fremgår af bilag 4D.

For stald 1 er ventilationsydelsen beregnet på 125 m³ og for stald 4 er der regnet med 100 m³. For stald 5-8 har ansøger regnet med et ventilationsbehov til slagtesvinene på 119 m³ pr. time. Normtallet for slagtesvin ligger mellem 100 og 125 m³ pr. time. Alle luftbehovene er derfor indenfor normbehovet for slagtesvin. For stald 3 som der er smågrise i, gælder at normtallet for smågrisenes luftbehov er 40 m³. Det er også denne luftydelse, der er anvendt som grundlag for OML-beregningen.

For stald 2 gælder at der er regnet med et luftbehov på mellem 48-83 m³ afhængig af hvilket afkast, der er regnet på. Stalden rummer slagtesvin, hvorfor der er beregnet en lavere luftydelse til disse dyr end de reelt skal bruge, når det er varmt om sommeren (hvor der er det maksimale behov for luft). I praksis kan luftbehovet til grisene sikres ved f.eks. at have færre dyr i staldene. En lavere ydelse på et ventilationsanlæg betyder oftest at luften bliver tættere på staldanlægget.

Svendborg Kommune vurderer på baggrund af de indsendte beregninger og scenarieberegninger, at der er anvendt korrekt luftbehov til grisene ud fra normtal og de faktiske forhold.

Lugtemission

Til beregninger af lugtemissionen, til brug for OML-beregningerne, skal der bruges normtal for lugtemission. Disse normtal er de samme som ligger til grund for lugtberegningen i Miljøstyrelsens obligatoriske ansøgningsystem, husdyrgodkendelse.dk og som fremgår af husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3 punkt B²².

Normtallene ses herunder.

²² Bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug, BEK nr. 2225 af 27. november 2021.

Tabel 3-1. Fastlæggelse af arealrelaterede lugtemissionsfaktorer for smågrise- og slagtesvinestalde baseret på hhv. Miljøstyrelsens lugtvejledning (Miljøstyrelsen, 2016) samt FMK-lugtvejledningen.

Dyrekategori	Dim. vægt (kg)	Produktionsareal (m ² dyr ⁻¹)	Lugtemission jf. Miljøstyrelsens lugtvejledning (OU _E s ⁻¹ 1000 kg ⁻¹)	Lugtemissionsfaktor (OU _E s ⁻¹ m ⁻²)	Lugtemission jf. FMK-lugtvejl. (LE s ⁻¹ 1000 kg ⁻¹)	Lugtemissionsfaktor (LE s ⁻¹ m ⁻²)
Smågrisealde	16,9	0,30	380	21	210	12
Slagtesvinestalde, delvis fast gulv	61,9	0,65	300	29	150	14
Slagtesvinestalde, øvrige stalde	61,9	0,65	450	43	150	14
Slagtesvinestalde, økologiske	58,4	2,3*	300	11	150	3,8

*Befæstet udeareal er indregnet i de økologiske svinestaldes produktionsareal.

Figur 4-5. Normtal for smågrises og slagtesvins lugtemission på forskellige gulvtyper.

Ansøger har redegjort for lugtemissionen, der kommer fra hvert enkelt afkast. Det fremgår af ansøgningsmaterialet og kan beregnes ud fra de indsendte OML-beregninger. Svendborg Kommune har gennemgået beregningerne og Svendborg Kommune kan konkludere at ansøger har anvendt normtallene i beregningerne.

Det betyder samtidig, at den samlede lugtemission i OML-beregningen er ens med den beregnede lugtemission, fra ansøgningsystemet husdyrgodkendelse.dk. Den samlede lugtemission i OML-beregningerne er korrekt.

Der stilles vilkår om tilladte produktionsarealer og dyretyper i forbindelse med miljøgodkendelsen. Dette sikrer at lugtemissionen er som ansøgt.

Røggashastighed

En af forudsætningerne for om husdyrbruglovens lugtkriterier kan overholdes er, at det i alle afkast er muligt at opnå den røggashastighed, der indgår i beregningerne. Røggashastigheden er afhængig af den indre diameter på afkastene og volumenmængden i afkastet.

Det tidligere Danmarks Miljøundersøger (DMU) har oplyst, at i IT-ansøgningssystemets beregninger er det forudsat, at lugtemissionen er proportional med luftmængden i afkastene. Det vil sige, at hvis behovet for ventilation er lavt (- f.eks. ved lave temperaturer) vil lugtemissionen fra stalden tilsvarende være lav, og den lugtkoncentration, der efterfølgende opleves i omgivelserne, vil dermed også være lavere end det, der f.eks. opleves, når der er et stort ventilationsbehov. Husdyrbruglovens genekriterier vil i disse situationer med stor sandsynlighed også være overholdt uanset, at der ikke opnås maksimal røggashastighed.

I den sammenhæng er det væsentligt, at anlæggets ventilationskapacitet er sammenlignelig med en vejledende ventilationskapacitet eller ligger indenfor en 95%-fraktil for ventilationskapacitet²³. Er dette ikke tilfældet vil de anvendte standardlugtemissioner ikke være retvisende, og beregningsresultatet vil derfor ikke kunne opnås i praksis.

De to ovenfor beskrevne situationer indebærer, at der på den ene side skal sikres, at der kan opnås en maksimal røggashastighed i de perioder, hvor der er størst behov for ventilation, og på den anden side må røggashastigheden - og indirekte ventilationskapaciteten - ikke være større end, at standardlugtemissionerne fortsat kan anvendes.

²³ Meddelelse nr. 742 af 29. marts 2006, SEGES; http://svineproduktion.dk/Publikationer/Kilder/lu_medd/2006/742.aspx

Ansøger har anvendt standardtal (normtal) for dyrenes luftbehov for alle stalde med undtagelse af stald 2. Diameteren på alle afkastene er et fast parameter som der stilles vilkår om. På baggrund af disse parametre beregnes ventilationsydelse og dermed hastigheden på den luft, der forlader afkastet.

For stald 2 gælder at luftydelsen på de 4 afkast er fastsat lavere end normtallet for luftbehov til det antal dyr, der beregningsmæssigt kan gå i stalden. Forklaringen på afvigelsen er at ventilationsanlægget er en ældre model som er sat op dengang stalden blev brugt til søer, som har et andet luftbehov. Søerne er sidenhen sat ud til fordel for slagtesvin. Anlægget kan derfor ikke yde de anbefalede luftmængder. I praksis betyder det, at dyrene får for lidt luft hvis staldafsnittet er fyldt med store dyr (som har det største luftbehov) og i perioder med store dyr i kombination med varmt vejr. Det kan i praksis løses ved at have mindre dyr i stalden eller nedsætte antallet af dyr pr. m² i staldafsnittet. I den nærværende OML-beregning er der regnet på det maksimale antal dyr pr. m² jf. dyreværnsloven. Stalde kan dog sjældent anvendes 100 %. Med DMU's beregninger om at luftemissionen følger luftmængderne vil emissionen fra stald 2 blive begrænset af ydelsen på ventilationsanlægget. Hvis ventilationsanlægget ændres til et mere tidssvarende anlæg, der kan give det reelle luftbehov, vil afgangsluften blive opblandet mere inden den når omkringboende.

Svendborg Kommune vurderer at afvigelsen kan accepteres idet der er tale om en "worst-case" beregning i forhold til beskyttelse af omkringboende. Røggashastighederne er fundet korrekt på basis af det ansøgte dyrehold og ventilationsforholdene herunder kapacitet på anlæggene og afkastenes diameter. Ansøger har anvendt standardtal (normtal) for dyrenes luftbehov og Svendborg Kommune har ikke fundet grundlag for at anvende andre tal.

Svendborg Kommune vurderer, at ovenstående beregningsgrundlag fastholdes ved at sætte vilkår om produktionsarealets størrelse og dermed indirekte antal grise pr. afkast og indre diameter på ventilationsafkastene.

Bygningskorrektio

Der er to bygningskorrektioner, som kan påvirke afgangsluften fra ventilationsafkast: Generel bygningskorrektio og retningsafhængig bygningskorrektio.

Generel bygningskorrektio anvendes når afkast er placeret lige i nærheden af eller ovenpå en bygning. Retningsmæssig bygningskorrektio anvendes, når der ligger en bygning i nærheden af afkastet, hvor bygningen kan have indflydelse på vindpåvirkningen af afkastet.

Retningsafhængig bygningskorrektio: Påvirkningen fra bygninger skal medtages, hvis en række parametre er opfyldt:

- Den nærmeste del af bygningen er nærmere end 2 gange bygningens højde (H_b)
- Bygningen er højere end 1/3 af skorstenshøjden (regnet fra jorden)
- Bygningen har set fra afkastet en vinkeludstrækning på mere end 5 grader.

Alle tre parametre skal være opfyldt for at bygningen skal indgå i beregningerne. I det ansøgte, er der ingen andre bygninger indenfor 2 x bygningens højde i nærheden af nogen af afkastene med undtagelse af de to fælles afkast som er tilsluttet luftrenser. Disse to afkast står som selvstændige enheder placeret mellem de to nye stalde. For disse to gælder at staldene på begge sider af afkastene er nærmere en to gange bygningens højde. Bygningerne er ligeledes højere en 1/3 af afkastets højde. Vinkeludstrækningen er også mere end 5 grader, men her gælder at vinkeludstrækningen er mere end 90 grader. Når bygningen ligger så tæt på at vinkeludstrækningen er over 90 grader skal korrektionen indtastet som om for afkast, der er placeret på selve bygningen. Der skal derfor blot indtastes en generel bygningsmæssig højde for disse to afkast, da bygningerne påvirker afkastene, på samme måde som hvis afkastene sad på selve bygningen.

Ansøger har indtastet de korrekte generelle bygningsmæssige højder for alle afkast i OML-beregningen.

Temperatur

Der er i beregningen af lugtbelastningen anvendt en temperatur i afkastet på 20°C, hvilket er korrekt.

Beregningspunkter: Afstande og retning

OML-programmet beregner lugtemissionen i et cirkulært net omkring lugtcentrum.

Lugtcentrum for beregningerne i husdyrgodkendelse.dk og lugtcentrum for OML-beregningerne er ikke nødvendigvis det samme sted og afstandene til de udpegede ejendomme og områder kan derfor variere og afstandene kan ikke sammenlignes.

For at vurdere om ansøgningen overholder lugtemissionen til de udpegede ejendomme og områder, skal afstanden hertil og retningen fra lugtcentrum fastlægges.

Tabel herunder: Afstand og retning til de udpegede naboer, til samlet bebyggelse og byzone.

Ejendom	Meters afstand	Grader (retning)
Nørreballevej 10	295	250
Tryggelev 23	310	100
Præstejord 2	664	160-170
Byzone 10c1	370	130
Byzone 10c1øst	423	120
Byzone 10b1	610	160
Tryggelev 37	890	140-150
Ourevej 9	626	120-130

Svendborg Kommune har gennemgået alle afstande og retninger for de udpegede ejendomme og områder. De indtastede data er fundet korrekte.

Kumulation og lugtkorrektion for placering af husdyrbrug

I husdyrgodkendelse.dk inddrages kumulation efter lovens regler med et tillæg af lugt på 10 %, hvis der ligger 1 husdyrbrug med mere end 750 kg NH₃-N pr. år indenfor 300 meter af byzone og samlet bebyggelse og 100 meter til nærmeste nabo i landzonen og 20 %, hvis der ligger 2 eller flere husdyrbrug inden for de nævnte afstande. Samtidig trækkes 5-20 % fra lugtemissionen, hvis husdyrbruget ligger i en vinkeludstrækning på 300-60 grader i forhold til de udpegede områder. Disse effekter skal ikke henholdsvis lægges til eller trækkes fra, når der indtastes lugtemission i OML-beregningen. Her skal den fulde lugtemission indtastes, hvorefter OML-programmet beregner lugtspredningen. Ansøger har indtastet den fulde lugtemission fra omkringliggende husdyrbrug i forhold til emission til byzone og Svendborg Kommune vurderer, at det er foretaget korrekt.

Opsummering og vurdering af OML-beregningerne

Svendborg Kommune vurderer at forudsætningerne for OML-beregningerne er korrekte.

Bilag 4C. Vurdering af om OML-beregningens grundlag kan opnås i praksis

En konkret OML-beregning kan give et mere retvisende billede af de faktiske lugtspredningsforhold, og effekt af anvendte virkemidler samt vind- og terrænforhold kan inddrages i lugtberegningen. Ifølge klagenævnets praksis²⁴ skal kommunen vurdere, hvorvidt OML-beregningen giver et retvisende billede af de faktiske forhold, og det skal vurderes, hvorvidt den kortere geneafstand vil kunne opnås i praksis.

Natur- og Miljøklagenævnet har i juni 2017 truffet afgørelse²⁵ om miljøgodkendelse af et husdyrbrug i Svendborg Kommune, hvor opfyldelse af husdyrbruglovens lugtkriterier er baseret på en konkret OML-beregning.

Det fremgår af klagenævnets afgørelse, at ”kommunen skal vurdere, hvorvidt den kortere geneafstand vil kunne opnås i praksis”. I relation hertil redegør klagenævnet for, at Miljøstyrelsens standardlugtemissioner – som anvendes som kildestyrke i den gennemførte OML-beregning – kun er repræsentative for de forhold, hvorunder de er udtaget. Der redegøres for, at lugtemissionen er fastlagt som produktet af ventilationsydelse og lugtkoncentration, og at lugtkoncentrationen er afhængig af ventilationsydelsen, og derfor vil ændre sig sammen med ændringer i ventilationsydelsen. Der redegøres yderligere for, at Miljøstyrelsens standardlugtemissioner for svinebrug stammer fra en empirisk undersøgelse fra 2006, hvor målingerne er foretaget ved en udetemperatur på 20 grader²⁶.

Klagenævnet har efterfølgende gennemført en sammenligning af den faktiske ventilationsydelse pr. stiplads og en vejledende maksimal ventilationsydelse²⁷. I de tilfælde, hvor der ikke er rimelig overensstemmelse mellem den faktiske og vejledende ventilationsydelse, er det undersøgt, hvorvidt den faktiske ventilationsydelse er større end 95%-fraktilen for ventilationsydelsen i undersøgelsen fra 2006. Ifølge klagenævnet og den nævnte undersøgelse angiver 5% og 95% fraktilerne det interval, hvor 90% af målingerne ligger, og intervallet anses for repræsentativt for målingerne (standardlugtemissionerne). Hvis den faktiske ventilationsydelse ligger udenfor de nævnte fraktiler har klagenævnet konkluderet, at de anvendte standardlugtemissioner ikke er repræsentative for de anvendte ventilationsydelser, og at der derfor er usikkerhed om, hvorvidt den konkrete OML-beregning giver et retvisende billede af de faktiske forhold.

Hvis ventilationshastigheden overstiger standard luftydelse vil OML-programmet beregne en større spredning af luften og dermed også en større opblanding af lugtstofferne inde luften når omkringboende. Det er derfor kritisk, hvis ventilationshastighederne i beregningsgrundlaget er højt, da det vil give et fejlagtigt billede af lugtbelastningen af omkringboende.

Ansøger har anvendt Miljøstyrelsens standardlugtemissioner for dyretyperne. Ansøger har ligeledes anvendt standard m² stald-areal pr. stiplads (beregning af antal dyr på stald) samt anvendt luftbehov ud fra standardnorm²⁸, med undtagelse af luftbehovet i stald 2.

²⁴ NMK-132-00750 Afgørelse i sag om miljøgodkendelse af et svinebrug på en ejendom beliggende i Svendborg Kommune. Miljø- og Fødevarerklagenævnets afgørelse af d. 27. juni 2017.

²⁵ NMK-132-00750. Afgørelse i sag om miljøgodkendelse af et svinebrug på en ejendom beliggende i Svendborg Kommune

²⁶ Meddelelse nr. 742 af 29. marts 2006, SEGES; http://svineproduktion.dk/Publikationer/Kilder/lu_medd/2006/742.aspx

²⁷ Ventilationskapacitet, SEGES juni 2005 opdateret august 2011. <http://svineproduktion.dk/Viden/l-stalden/Staldsystem/Staldklima/Ventilationskapacitet>

²⁸ <https://husdyrvejledning.mst.dk/helpdesk/helpdesk-svar/ansoegning-og-anmeldelse/oml-beregninger-efter-1-august-2017/>

Ved afvigelser mellem anvendt og vejledende ventilationsydelse skal det vurderes, om de anvendte maksimale ventilationsydelser/stiplads, ligger indenfor intervallet for 5%- og 95%-fraktilerne af de målinger, der ligger til grund for standardlugtemissionerne.

Stald	Dyretype og gulvsystem	Anvendt maks. ventilationskapacitet (m ³ /h/stiplads)	Vejledende ventilationskapacitet (m ³ /h/stiplads)	Afvigelse (%)
1	Slagtesvin, Delvist spaltegulv	125	100-125 ²⁹	0
2	Slagtesvin Delvist spaltegulv	48-83	100-125 ³⁸	48-83%
3	Smågrise, toklima, delvis spaltegulv	40	40 ³⁰	0
4	Slagtesvin Delvist spaltegulv	100	100-125 ³⁸	0
5, 6, 7 og 8 Fællesafkast	Slagtesvin Delvist spaltegulv	119	100-125 ³⁸	0
5, 6, 7 og 8 Luftrensning	Slagtesvin Delvist spaltegulv	119	100-125 ³⁸	0

Der ingen afvigelser mellem den maksimalt anvendte og vejledende maksimale ventilationskapacitet i staldanlægget med undtagelse af stald 2. Der er tale om 4 afkast.

Anlægget i stald 2 kan ikke yde de anbefalede luftmængder hvis staldene fyldes 100 % med store grise (med maksimalt luftbehov). De faktisk opnåelige lufthastigheder er anvendt til beregningsgrundlaget for OML-beregningen. Det vurderes at disse lufthastigheder kan opnås og vil blive opnået i praksis. Hvis driftsherrer vælger at ændre ventilationsanlægget til t mere tidssvarende anlæg, vil afgangsluften opnå større hastigheder og dermed blive opblandet mere, inden den når naboerne. Beregningsgrundlaget er dermed "worst-case" i forhold til beskyttelse af omkringboende.

De øvrige ventilationsydelser ligger derfor indenfor 5%- og 95 %-fraktilerne af de målinger, der ligger til grund for standardemissionerne. Der er ingen af ventilationshastighederne der er højere end normtallene angiver. Svendborg Kommune vurderer derfor, at standardlugtemissionerne i OML-beregningen kan anvendes, og at OML-beregningen giver et retvisende billede af de faktiske forhold.

²⁹ Slagtesvin 30-120 kg, kontinuert drift

³⁰ Smågrise 7-30 kg

Afkasthøjder og diameter

De eksisterende afkast på stald 1 og stald 4 er samstemmende med de faktiske forhold for højden over terræn og kip, placeringen og diameteren. Det er derfor ikke et vurderings spørgsmål om disse ventilationsforhold *kan* etableres i praksis for de eksisterende afkast idet de allerede er etableret.

På stald 2 gælder at to afkast øges i højden med 0,5 meter og to afkast øges med 1,0 meter. Afkastene bliver dermed henholdsvis 8 og 9 meter over terræn. For stald 3 gælder at afkastene øges med 1 meter til en højde på 9 meter. Ved etablering af de nuværende afkast har det ikke været nødvendigt at anvende stålvejre eller lignende til fastgørelse af afkastene. Det vurderes derfor at det er praktisk muligt, enten ved en ren forøgelse af afkastene eller ved anvendelse af yderligere sikring, at etablere afkastene i den ansøgte højde.

For de nye afkast gælder at det vurderes at afkastene kan etableres som ansøgt, idet der er tale om nyetableringer og afkastene og den eventuelle konstruktion de opsættes på, derfor vil være tilstrækkelig bygget, til at de ansøgte højder og diametre kan etableres.

Det er dermed i praksis muligt at opnå de kortere geneafstande, som OML-beregningen angiver.

Bilag 4D. Tabelværdier - luftbehov

Vejledende ventilationsydelse³¹:

Tabel 1. Krav til ventilationsydelsen

Staldtype		Vægtinterval kg	Min. Ventilation m ³ /time pr. stiplads	Max. ventilation m ³ /time pr. stiplads
Smågrise	Holddrift	7 - 20	3	25
	Holddrift	7 - 30	3	40
Ungsvin	Kontinuerlig	30 - 50	8	40
	Holddrift	30 - 50	6	50
Slagtesvin	Kontinuerlig	30 - 95	15	75
	Holddrift	30 - 95	8	100
	Kontinuerlig	30 - 120	15	100
	Holddrift	30 - 120	8	125
Søer	Drægtige	-	15	100
	Diegivende + 10 grise á 5 kg kontinuerlig	-	30	250
	Diegivende 5 ugers fravæning holddrift			400

³¹ Ventilationskapacitet, SEGES juni 2005 opdateret august 2011. <http://svineproduktion.dk/Viden/I-stalden/Staldsystem/Staldklima/Ventilationskapacitet>

Bilag 5. Støjberregning – forudsætninger og resultat

Oversigtskort med placering af støjkloder

Ansøger har markeret placeringen af de vigtigste støjkloder på kortet herunder i den nuværende godkendelse:

1. ventilationsanlæg, 2. korntøringsanlæg, 3. mølleri, 4. gyllepumpning, 5. indblæsning af foder

Ventilationsafkast

Svendborg Kommune har markeret centrum for ventilationsafkast med blå stjerner. Desuden er pålæsningssteder for gyllebeholdere vist med trekantede. Pumpning af gylle foretages ikke samtidigt på de 3 beholdere, men ved én ad gangen. Udbringning med udlægger foregår kun ved gyllebeholder 10+11. Ved vurdering af afstand fra nabo til gyllepumpning er der målt til nærmeste gyllebeholder.

Kildestyrker

Der er i beregningerne anvendt følgende kildestyrker, driftstider og betingelser for kilderne:

Nr.	Støjkilde	Kildestyrke dB(A)	Bemærkning
1	Ventilation (Bygning 1 og 4)	86 ³²	Dataværdi fra støjmåling ved udmundning af afkast udført af akkrediteret rådgiver fra NIRAS ³³
1	Ventilation (Bygning 2 og 3)	81 ³⁴	Dataværdi fra støjmåling ved udmundning af afkast udført af akkrediteret rådgiver fra NIRAS
1	Ventilation (Bygning 5, 6, 7 og 8) ³⁵	81 ³⁶	Dataværdi fra støjmåling ved udmundning af afkast udført af akkrediteret rådgiver fra NIRAS
2	Blæsere til korntørring	94	Datablad Type HLSG. Kildestyrke målt 1,5 m fra sugeside svarende til 92dB(A). Kildestyrke korrigeres i forhold til afstand 1 m fra kilde. 3 stk fordelt på 2 stk nord for kornsiloerne og 1 stk ved vestlig gavl af foderlade. Kornblæser mod vest kører ikke samtidigt med kornblæser mod nord.
3	Gyllepumpning udlægger drevet af lastbil	86	Resultat af tomgangsmålinger fra Miljøstyrelsens reference-laboratorium (2008)
4	Gyllepumpning ved flytning med lastbil, læssekran	86	Resultat af tomgangsmålinger fra Miljøstyrelsens reference-laboratorium (2008)
5	Indblæsning af foder	99	Indblæsning drives af en lastbil med lave omdrejninger. Data fra støjmåling af lastbil med ca. 1000 omdrejninger anvendes. Gennemført af tidligere Grontmij/Carl Bro i november 2010 for Svendborg Kommune.
6.	Aflæsning af foder, lastbil	86	Resultat af tomgangsmålinger fra Miljøstyrelsens reference-laboratorium (2008) Tippes indendørs i foderladen. Foregår ikke samtidigt med indblæsning af foder i siloerne.

³² I alt 20 afkast, hvilket giver en kildestyrke på $73\text{dB(A)} + 13\text{ dB(A)} = 86\text{ dB(A)}$

³³ Ifølge kildekataloget fra det tidligere Acoustica er kildestyrken for ventilatorer 90 dB(A). Det er dog Svendborg kommunes vurdering, at der er tale om en kildestyrke, som ikke umiddelbart er retvisende for de faktiske forhold på landbrugsejendommene i dag. NIRAS er kontaktet, og har oplyst, at støjdatabogen angiver kildestyrker for tagventilatorer på mellem 29-46dB(A). NIRAS har desuden selv gennemført støjmålinger i selve afkastet på 2 staldventilatorer – målingerne lå mellem 72-75dB(A). Dette understøtter Svendborg Kommunes vurdering af, at en kildestyrke på 90dB(A) er for høj. På baggrund af oplysninger fra NIRAS vurderer Svendborg Kommune, at der for hvert afkast kan anvendes en kildestyrke på 73 dB(A). Kildestyrken er korrigeret i forhold til antallet af afkast – dvs. for hver gang antallet af ventilatorer fordobles tillægges kildestyrken 3 dB(A).

³⁴ I alt 6 afkast, hvilket giver en kildestyrke på $73\text{ dB(A)} + 7,9\text{ dB(A)} = 80,9\text{dB(A)}$

³⁵ I de 2 nye bygninger indeholdende stald 5, 6, 7 og 8 vil halvdelen af luften gå gennem de 4 fælles afkast og den anden halvdel gå gennem 2 luftrensere. Dermed er der tilsammen 6 afkast af luft der er vil kunne afgive støj.

³⁶ I alt 6 afkast, hvilket giver en kildestyrke på $73\text{ dB(A)} + 7,9\text{ dB(A)} = 80,9\text{dB(A)}$

Driftstid

Ansøger har redegjort for følgende driftstider:

Støjkilde	Driftsperiode			
	Nudrift		Ansøgt	
	Driftstid/døgn (t)	Periode på år	Driftstid/døgn (t)	Periode på år
1. Ventilation	24 t	Hele året	24 t	Hele året
2. Kornblæser	24 t	14 dage i høst	24 t	14 dage i høst
3. Gyllepumpning til udlægger drevet af motorpumpe, lastbil	60 min/time fra 6-22	3 hverdage/år	60 min/time fra 6-22	3 hverdage/år
4. Gyllepumpning ved flytning med lastbil, læssekran	6 min/time fra 6-22 2 pumpninger/time	2 hverdage/år	6 min/time fra 6-22 2 pumpninger/time	5 hverdage/år
5. Indblæsning af foder (soja)	1 x 45 min 07.00-18.00	Hver 2. uge på hverdage	1 x 45 min 07.00-18.00	Hver 2. uge på hverdage
6. Aflæsning af foder, lastbil			1 x 15 min 05-22	Hver uge på hverdage

Der er på baggrund af ansøgers oplysninger om driften af de primære støjkloder udregnet procentvise driftstider på baggrund af referenceperioderne svarende til 8 timer, 1 time og ½ time i henholdsvis dag-, aften- og nat-perioden. Driftstiderne fremgår af den efterfølgende tabel.

Kildedata					
Nr	Navn/type	Lydeffekt	Driftstid [%]		
			dag/8 timer	aften/1 time	nat/½ time
K01	Ventilation bygning 1 og 4	86 dB(A)	100	100	100
K02	Ventilation bygning 2 og 3	81 dB(A)	100	100	100
K03	Blæser til korntørring (vest)	94 dB(A)	100	100	100
K04	Blæser til korntørring (nord)	94 dB(A)	100	100	100
K05	Blæser til korntørring (nord)	94 dB(A)	100	3	100
K06	Gyllepumpe (udlægger, lastbildrevet)	86 dB(A)	100	100	100
K07	Gyllepumpe (Flytning af gylle, lastbildrevet)	86 dB(A)	10	#	10
K08	Indblæsning af foder	99 dB(A)	9		
K09	Aflæsning af foder	86 dB(A)	3	25	50
K10	Ventilation bygning 5, 6, 7, 8	81 dB(A)	100	100	100
K11		dB(A)			
K12		dB(A)			
K13		dB(A)			
K14		dB(A)			
K15		dB(A)			

Transmissionsvej mellem kilde og beregningspunkt

Beregningen af støj i omgivelserne afhænger af en række faktorer f.eks. afstand, afskærmning m.v. Beregningsmodellen kan korrigere for afstand mellem kilde og beregningspunkt, afskærmning af kilden, hårdt eller blødt terræn og refleksion ved kilden. Forudsætningerne for beregningen af støj ved de omkringliggende boliger fremgår af de efterfølgende tabeller.

R1: Nørreballevej 11A (målt til opholdszone i haven, 15 m fra stuehus)

Transmissionsvej					
Referencepunkt R1					
Kilde	Kilden medtages?	Væsentlig afskærmning?	Afstand [m] til referencepunkt	Terrænoverflade	Reflekterende, lodret flade ved kilden
K01	Ja	Nej	194	Blød	Nej
K02	Ja	Nej	165	Blød	Nej
K03	Ja	Nej	117	Blød	Ja
K04	Ja	Nej	127	Blød	Nej
K05	Ja	Nej	130	Blød	Nej
K06	Ja	Ja	165	Blød	Nej
K07	Ja	Ja	45	Blød	Nej
K08	Ja	Ja	145	Blød	Nej
K09	Ja	Ja	135	Blød	Nej
K10	Ja	Nej	225	Blød	Nej
K11					

R2: Nørreballevej 10 (målt til 6 m fra stuehuset i egen have - opholdszone)

Transmissionsvej					
Referencepunkt R2					
Kilde	Kilden medtages?	Væsentlig afskærmning?	Afstand [m] til referencepunkt	Terrænoverflade	Reflekterende, lodret flade ved kilden
K01	Ja	Nej	290	Blød	Nej
K02	Ja	Nej	250	Blød	Nej
K03	Ja	Ja	225	Blød	Ja
K04	Nej				
K05	Nej				
K06	Nej				
K07	Nej				
K08	Nej				
K09	Nej				
K10	Ja	Nej	333	Blød	Nej
K11					

R4: Tryggelev 21 (målt til 6 m fra stuehuset - opholdszone i egen have)

Transmissionsvej					
Referencepunkt R4					
Kilde	Kilden medtages?	Væsentlig afskærmning?	Afstand [m] til referencepunkt	Terrænoverflade	Reflekterende, lodret flade ved kilden
K01	Ja	Nej	297	Blød	Nej
K02	Ja	Nej	333	Blød	Nej
K03	Ja	Ja	370	Blød	Nej
K04	Nej				
K05	Nej				
K06	Nej				
K07	Ja	Ja	330	Blød	Nej
K08	Ja	Ja	340	Blød	Ja
K09	Nej				
K10	Ja	Nej	263	Blød	Nej

R3: Tryggelev Byzone

De eksisterende bygninger på Nørreballevej er placeret mellem støjkilderne kornblæsere, foderindblæsning, foder aflæsning og gyllepumpning, og Svendborg Kommune har derfor vurderet, at disse kilder ikke har nogen væsentlig betydning i forhold til byzoneområdet Tryggelev. Kilderne er derfor udeladt af beregningen.

Transmissionsvej					
Referencepunkt R3					
Kilde	Kilden medtages?	Væsentlig afskærmning?	Afstand [m] til referencepunkt	Terrænoverflade	Reflekterende, lodret flade ved kilden
K01	Ja	Nej	371	Blød	Nej
K02	Ja	Nej	360	Blød	Nej
K03	Nej				
K04	Nej				
K05	Nej				
K06	Nej				
K07	Nej				
K08	Ja	Ja	405	Blød	Nej
K09	Ja	Ja	398	Blød	Nej
K10	Ja	Nej	355	Blød	Nej
K11					

Resultater

R1: Nørreballevej 11A

Beregningsresultat									
Referencepunkt R1									
Kilde nr.	Kilde navn/type	Lydeffekt dB(A)	Medtaget?	Driftstid [%]			Leq [dB(A)]		
				dag	aften	nat	dag	aften	nat
K01	Ventilation bygning 1 og 4	86	Ja	100	100	100	29	29	29
K02	Ventilation bygning 2 og 3	81	Ja	100	100	100	26	26	26
K03	Blæser til kornlørring (vest)	94	Ja	100	100	100	45	45	45
K04	Blæser til kornlørring (nord)	94	Ja	100	100	100	41	41	41
K05	Blæser til kornlørring (nord)	94	Ja	100	100	100	41	41	41
K06	Gyllepumpe (udlægger, las)	86	Ja	100	100	100	21	21	21
K07	Gyllepumpe (Flytning af gy)	86	Ja	10	10	10	22	22	22
K08	Indblæsning af foder	99	Ja	9			24		
K09	Aflæsning af foder	86	Ja	3	25	50	7	16	19
K10	Ventilation bygning 5, 6, 7	81	Ja	100	100	100	23	23	23
K11									
K12									
K13									
K14									
K15									
total							47	47	47

R2: Nørreballevej 10

Beregningsresultat									
Referencepunkt R2									
Kilde nr.	Kilde navn/type	Lydeffekt dB(A)	Medtaget?	Driftstid [%]			Leq [dB(A)]		
				dag	aften	nat	dag	aften	nat
K01	Ventilation bygning 1 og 4	86	Ja	100	100	100	26	26	26
K02	Ventilation bygning 2 og 3	81	Ja	100	100	100	22	22	22
K03	Blæser til kornlørring (vest)	94	Ja	100	100	100	29	29	29
K04	Blæser til kornlørring (nord)	94	Nej	100	100	100			
K05	Blæser til kornlørring (nord)	94	Nej	100	100	100			
K06	Gyllepumpe (udlægger, las)	86	Nej	100	100	100			
K07	Gyllepumpe (Flytning af gy)	86	Nej	10	10	10			
K08	Indblæsning af foder	99	Nej	9					
K09	Aflæsning af foder	86	Nej	3	25	50			
K10	Ventilation bygning 5, 6, 7	81	Ja	100	100	100	20	20	20
K11									
K12									
K13									
K14									
K15									
total							32	32	32

R4: Tryggelev 21

Beregningsresultat									
Referencepunkt R4									
Kilde nr.	Kilde navn/type	Lydeffekt dB(A)	Medtaget?	Driftstid [%]			Leq [dB(A)]		
				dag	aften	nat	dag	aften	nat
K01	Ventilation bygning 1 og 4	86	Ja	100	100	100	26	26	26
K02	Ventilation bygning 2 og 3	81	Ja	100	100	100	20	20	20
K03	Blæser til komtørring (vest)	94	Ja	100	100	100	22	22	22
K04	Blæser til komtørring (nord)	94	Nej	100	100	100			
K05	Blæser til komtørring (nord)	94	Nej	100	100	100			
K06	Gyllepumpe (udlægger, las)	86	Nej	100	100	100			
K07	Gyllepumpe (Flytning af gy)	86	Ja	10	10	10	5	5	5
K08	Indblæsning af foder	99	Ja	9			20		
K09	Aflæsning af foder	86	Nej	3	25	50			
K10	Ventilation bygning 5, 6, 7,	81	Ja	100	100	100	22	22	22
K11									
K12									
K13									
K14									
K15									
total							29	29	29

R3: Tryggelev Byzone

Beregningsresultat									
Referencepunkt R3									
Kilde nr.	Kilde navn/type	Lydeffekt dB(A)	Medtaget?	Driftstid [%]			Leq [dB(A)]		
				dag	aften	nat	dag	aften	nat
K01	Ventilation bygning 1 og 4	86	Ja	100	100	100	24	24	24
K02	Ventilation bygning 2 og 3	81	Ja	100	100	100	19	19	19
K03	Blæser til komtørring (vest)	94	Nej	100	100	100			
K04	Blæser til komtørring (nord)	94	Nej	100	100	100			
K05	Blæser til komtørring (nord)	94	Nej	100	100	100			
K06	Gyllepumpe (udlægger, las)	86	Nej	100	100	100			
K07	Gyllepumpe (Flytning af gy)	86	Nej	10	10	10			
K08	Indblæsning af foder	99	Ja	9			15		
K09	Aflæsning af foder	86	Ja	3	25	50		7	10
K10	Ventilation bygning 5, 6, 7,	81	Ja	100	100	100	19	19	19
K11									
K12									
K13									
K14									
K15									
total							26	26	26

Forudsætninger for beregninger med støjdæmpende foranstaltninger

Driftssituation nr. 1.

Beregningsforudsætninger: blæser mod vest arbejder ikke, alle blæsere er afskærmet

Nørreballevej 11A

Transmissionsvej					
Referencepunkt R1					
Kilde	Kilden medtages?	Væsentlig afskærmning?	Afstand [m] til referencepunkt	Terrænoverflade	Reflekterende, lodret flade ved kilden
K01	Ja	Nej	194	Blød	Nej
K02	Ja	Nej	165	Blød	Nej
K03	Nej	Ja	117	Blød	Ja
K04	Ja	Ja	127	Blød	Nej
K05	Ja	Ja	130	Blød	Nej
K06	Ja	Ja	165	Blød	Nej
K07	Ja	Ja	45	Blød	Nej
K08	Ja	Ja	145	Blød	Nej
K09	Ja	Ja	135	Blød	Nej
K10	Ja	Nej	225	Blød	Nej

Beregningsresultat									
Referencepunkt R1									
Kilde nr.	Kilde navn/type	Lydeffekt dB(A)	Medtaget?	Driftstid [%]			Leq [dB(A)]		
				dag	aften	nat	dag	aften	nat
K01	Ventilation bygning 1 og 4	86	Ja	100	100	100	29	29	29
K02	Ventilation bygning 2 og 3	81	Ja	100	100	100	26	26	26
K03	Blæser til komtørring (vest)	94	Nej	100	100	100			
K04	Blæser til komtørring (nord)	94	Ja	100	100	100	31	31	31
K05	Blæser til komtørring (nord)	94	Ja	100	100	100	31	31	31
K06	Gyllepumpe (udlægger, las)	86	Ja	100	100	100	21	21	21
K07	Gyllepumpe (Flytning af gy)	86	Ja	10	10	10	22	22	22
K08	Indblæsning af foder	99	Ja	9			24		
K09	Aflæsning af foder	86	Ja	3	25	50	7	16	19
K10	Ventilation bygning 5, 6, 7,	81	Ja	100	100	100	23	23	23
K11									
K12									
K13									
K14									
K15									
total							36	36	36

Driftssituation nr. 2

Beregningsforudsætninger: blæsere mod nord arbejder ikke, alle blæsere er afskærmet

Nørreballevej 11A

Transmissionsvej					
Referencepunkt R1					
Kilde	Kilden medtages?	Væsentlig afskærmning?	Afstand [m] til referencepunkt	Terrænoverflade	Reflekterende, lodret flade ved kilden
K01	Ja	Nej	194	Blød	Nej
K02	Ja	Nej	165	Blød	Nej
K03	Ja	Ja	117	Blød	Ja
K04	Nej	Ja	127	Blød	Nej
K05	Nej	Ja	130	Blød	Nej
K06	Ja	Ja	165	Blød	Nej
K07	Ja	Ja	45	Blød	Nej
K08	Ja	Ja	145	Blød	Nej
K09	Ja	Ja	135	Blød	Nej
K10	Ja	Nej	225	Blød	Nej
K11					

Beregningsresultat									
Referencepunkt R1									
Kilde nr.	Kilde navn/type	Lydeffekt dB(A)	Medtaget?	Driftstid [%]			Leq [dB(A)]		
				dag	aften	nat	dag	aften	nat
K01	Ventilation bygning 1 og 4	86	Ja	100	100	100	29	29	29
K02	Ventilation bygning 2 og 3	81	Ja	100	100	100	26	26	26
K03	Blæser til korttørring (vest)	94	Ja	100	100	100	35	35	35
K04	Blæser til korttørring (nord)	94	Nej	100	100	100			
K05	Blæser til korttørring (nord)	94	Nej	100	100	100			
K06	Gyllepumpe (udlægger, las)	86	Ja	100	100	100	21	21	21
K07	Gyllepumpe (Flytning af gy)	86	Ja	10	10	10	22	22	22
K08	Indblæsning af foder	99	Ja	9			24		
K09	Aflæsning af foder	86	Ja	3	25	50	7	16	19
K10	Ventilation bygning 5, 6, 7,	81	Ja	100	100	100	23	23	23
K11									
K12									
K13									
K14									
K15									
total							37	37	37

Bilag 6. Langeland Kommunes tankplads-retningslinjer

Teknik og Miljø

LANGELAND
KOMMUNE

1. udgave

10. december 2020

Retningslinjer for indretning af tankpladser

Diesel- og benzintanke, hvor der ikke foregår salg.

Langeland Kommune
Teknik og Miljø

Teknik.Miljoe@langelandkommune.dk

www.langelandkommune.dk

Hvorfor retningslinjer?

- Formålet med retningslinjerne er, at beskytte jord og grundvand mod forurening af olieprodukter.
- Retningslinjerne gælder for nyetablering af tankpladser, samt ved udskiftning af tanke på tankpladser.

Indretning af diesel- og benzintanke

- Tanke skal placeres på en plan og tæt belægning, der er uigennemtrængelig for olieholdigt materiale.
- Tanke skal være overdækket og placeres i et kar eller lignende, der som minimum kan rumme hele tankens volumen.
- Overdækning og placering i kar eller lignende kan undlades, hvis der fra opsamlingskarret/tankpladsen er etableret afløb til offentligt spildevandssystem inkl. sandfang og olieudskiller med tilstrækkelig kapacitet til at kunne håndtere hele tankens volumen.
- Tanke skal være sikret mod påkørsel f.eks. ved pullert/bøjler.
- Der skal være påmonteret en brudventil (breakaway valve) mellem tank og slange. Denne anordning sikrer, at slangen knækker ved kraftige ryk, og at tanken dermed ikke vælter. Samtidig lukker ventilen straks for udpumpning af diesel.
- Brudventil kan undlades ved tanke med håndpumpe og tanke, hvor tankpistolen ikke kan fastlåses.
- Udluftningsrør og påfyldningsstuds skal placeres indenfor opsamlingskarret.
- Hvis påfyldningsslangen kan nå udenfor tankpladsens belægning, skal der anvendes spildbakke ved påfyldningen.

Indretning af tankpladsen

- En tankplads skal være indrettet med tæt belægning, der er uigennemtrængelig for olieholdigt materiale. En sten- eller flisebelægning er *ikke* at betragte som en tæt belægning.
- Tankpladsen skal være dimensioneret til tung trafik.
- Tankpladser skal være indrettet med fald mod afløb alternativt skal der anvendes spildbakke ved tankning.
- Ved tankpladsen skal der findes opsugningsmateriale i form af kattegrus eller lignende, og et spild skal straks opsamles, og bortskaffes som farligt affald.
- For udendørs tankpladser gælder, at der ikke må kunne løbe vand til pladsen fra tage, eller fra det omkringliggende terræn.

Indretning af afløb

- Afløb fra tankpladsen skal via sandfang og olieudskiller ledes til spildevandssystemet. Alternativt kan afløbet ledes direkte til anden beholder f.eks. gyllebeholder.
- Sandfang og olieudskiller skal dimensioneres i forhold til tankpladsens samlede areal og tankens volumen.

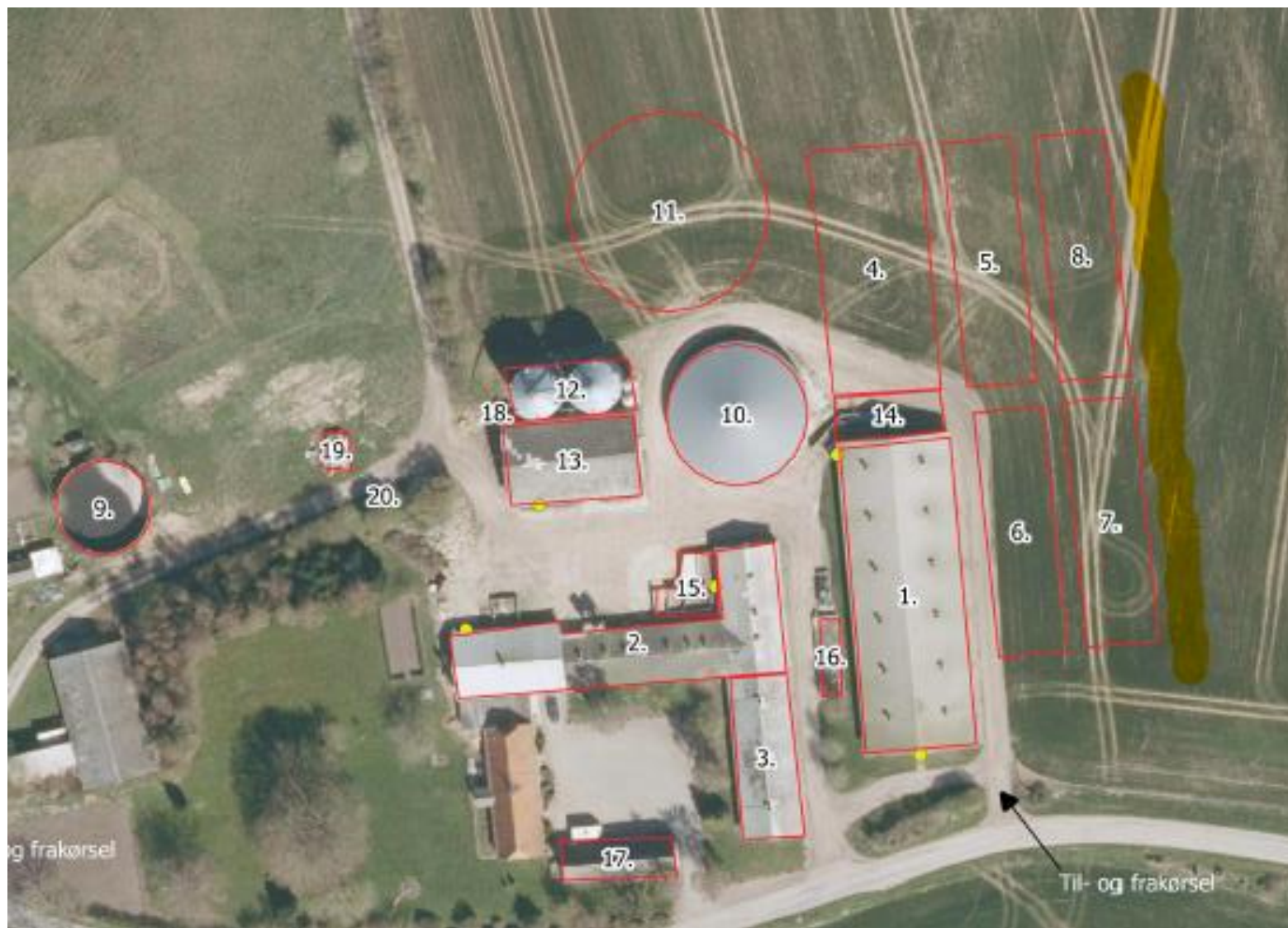
Vær opmærksom på at:

- Tankanlæg er omfattet af reglerne i Miljøministeriets Bekendtgørelse om indretning, etablering og drift af olietanke, rørsystemer og pipelines (olietanksbekendtgørelsen).
- Afløb og udskilleranlæg skal indrettes efter gældende norm for afløbsinstallationer og rørcenteranvisning fra Teknologisk Institut.
- Olieudskiller og sandfang skal være tilmeldt den kommunale tømningsordning og udledning af spildevand kræver spildevandstilladelse fra Langeland Kommune.
- Ved etablering af tanke, skal det sikres, at gældende afstandskrav til f.eks. brønde og vandindvindinger kan overholdes, spørg Langeland Kommune.
- Bestemmelser i Bekendtgørelse om miljøregulering af visse aktiviteter, og Olie tankbekendtgørelsen, kan stille skærpede krav til etableringen, for at sikre jord og grundvand mod spild.
- Brandmyndigheden skal godkende indendørs tankanlæg over 6.000 liter.
- Opstilling af benzintanke skal som regel altid godkendes af brandmyndighederne, spørg Langeland Kommune.
- Tanke skal altid anmeldes til Langeland Kommune – læs mere på kommunens hjemmeside www.langelandkommune.dk

Vedtaget i Trafik-, Teknik- og Miljøudvalget 16. november 2020.

Bilag 7. Beplantningsplan

Gul markering angiver krav til beplantningsbæltets placering.

Bilag 8. Svendborg Kommunes behandling af hørings svar

Emner	Svendborg Kommunes bemærkninger
<p>Lugt</p> <p>- Som størrelsen er nu har der kun været meget få gener, så som lugten, som kun engang imellem rammer os.</p> <p>Hvis produktionen skal udvides til det dobbelte tænker vi, at der følger mange flere gener med;</p> <p>Vi tænker det bliver oftere vi kommer til at få lugtgener, når produktionen skal udvides så meget.</p> <p>Her kan vi bl.a. henvise til den svineproduktion, der ligger syd for Statene, hvor der lugter hver dag. Du kan køre på strækningen - som passager med lukkede øjne, og du er ikke i tvivl, når du nærmer dig svingefarmen. Der lugter altid meget ubehageligt og det er det vi frygter, kommer til at ske med denne udvidelse.</p> <p>- Ca. 200 dage om året er vinden syd vesten vind. Det vil sige at der det meste af året lugter rigeligt af lort i forvejen, det behøver absolut ikke at blive være/mere. Og det med der ikke vil være væsentlige lugtgener omkring opførelsen af denne svinefabrik, ja man må tage sig til hovedet og undres, hvad det er for mennesker der kan nedfælde "ja lad os blive i området" sådan en gang gylle og sende det ud til folk, ja igen man undres.</p> <p>- Lugtgener siden sidste udvidelse</p>	<p>Der er i godkendelsens afsnit om "lugt" redegjort for at husdyrbruglovens lugtgrænser kan overholdes i omgivelserne omkring ejendommen ved hjælp af en række lugtreducerende tiltag. Der er fastsat vilkår, der fastholder de konkrete lugtreducerende tiltag.</p> <p>Beregningerne er baseret på, at staldene bliver holdt rene. Svendborg kommune stiller derfor i godkendelsen vilkår om, at staldene holdes rene.</p> <p>Vilkår i godkendelsen bliver kontrolleret løbende ved tilsyn af kommunen efter at anlægget er bygget.</p> <p>Husdyrloven fastsætter lugtgrænser, der skal overholdes, og også hvilken beregningsmetode, der skal anvendes til at dokumentere, at lugtgrænserne overholdes. Svendborg Kommune kan ikke fravige dette, og kan ikke meddele afslag på en ansøgning, hvis det er dokumenteret korrekt, at lugtgrænserne kan overholdes.</p> <p>Kommunens vurdering er, at husdyrbruglovens krav er overholdt.</p>
<p>Ammoniak</p> <p>- Man har ikke ment, det er noget problem, at udledningen af svinegylle næsten fordobles - fra 4808 kg N/år til 8484</p>	<p>I husdyrbrugloven og bekendtgørelsen er der stillet en række krav, der skal leves op til for en miljøgodkendelse på et husdyrbrug. For ammoniak kigges der på, hvordan det udledte ammoniak påvirker naturområder, specielt natura 2000 områder.</p>

<p>Ejendommen ligger tæt på Nørreballe Nor, hvor der under beskyttede forhold er et rigt fugleliv. En fordobling af gylleudledningen vil efter mit skøn skade dyrelivet i Noret.</p> <p>- Ammoniakudledning</p> <p>Når det fordobles kan naturen så påvirkes.</p> <p>Sidst svinefarmen søgte var den overholdt og nu er den overholdt igen skriver i.</p> <p>Hvad er grænseværdien egentlig for påvirkning af naturen. Er det undersøgt, at ingen arter kan blive truet.</p> <p>Hvis alt fordobles - hvordan kan det så undgås at det ikke medfører en tilstandsændring af naturområderne ?</p> <p>Hvad med branddammen overfor svinefarmen - kan den påvirkes og Kinderballe Nor, som er et meget naturskønt område.</p> <p>- I jeres vurdering skriver I at ammoniakfordampningen stiger fra 4.808 kg N/år til 8.484 kg N/år og at Husdyrforbruglovens grænseværdier for påvirkning af natur bliver overholdt. Man bliver ofte generet kraftigt af ammoniaklugt. Både i Tryggelev by, men også i Tryggelev Nor, hvilket besøgende og turister af Tryggelev Nor også bliver generet af.</p>	<p>Beregninger af ammoniak følger Miljøstyrelsens udmeldinger i ansøgningssystemet i husdyrgodkendelse.dk. Desuden følges reglerne for BAT, da husdyrbruget er et IE-brug.</p> <p>I afgørelsens afsnit "<i>Ammoniakdeposition til naturområder</i>" og "<i>Påvirkning af arter med særligt strenge beskyttelseskrav (bilag IV-arter)</i>" er der beskrevet og vurderet det ansøgte mht ammoniakpåvirkninger af omkringliggende naturområder.</p> <p>Vurderingerne er foretaget ud fra husdyrbruglovens krav til Kategori 1, 2 og 3 natur samt BAT-niveauet.</p> <p>Kommunens vurdering er, at husdyrbruglovens krav er overholdt.</p>
<p>Transporter/Veje</p> <p>- Man har ikke ment, det er noget problem, at antallet af transporter stiger fra 445 til 751.</p> <p>- Der kommer dobbelt så mange transporter - i skriver 751 pr. År</p> <p>Det vil både forurene mere og så er vores veje på Langeland slet ikke beregnet på så meget trafik. Vejnettet er hårdt belastet i forvejen og når der kommer flere lastbiler og formentligt større og tungere trafik, så går det hårdt ud over vores veje.</p> <p>Vi håber, at Langelands Kommune kommer på banen her, så vejen bliver ordentligt asfalteret og bredden udvidet.</p>	<p>I afgørelsens afsnit "Transport" er der beskrevet og vurderet det ansøgte mht transporter.</p> <p>Det totale antal transporter stiger med 68 % fra 445 til 751. 426 af disse er fordelt hen over året hvilket svarer til cirka 2,1 transport om hverdagen. De resterende 325 er sæsonbetonede.</p> <p>Der sker ikke ændringer i anvendelse af til- og fra-kørselsveje. Ca. halvdelen af transporterne vil foregå i foråret og efteråret i forbindelse med flytning af gyllen til andre lokaliteter.</p> <p>En del af gyllen, som produceres på ejendommen, vil blive udlagt via gylleudlægning. Gyllen pumpes i den forbindelse i rør fra gyllebeholder til</p>

- Er det transport med foder, er det transport med dyr til og fra, eller er det transport med gyllen. At man kan finde på at skrive, at det ikke vil medføre væsentlige gener, syntes jeg er direkte usmageligt. I har selv opgivet, at det drejer sig om 43%, men igen ikke hvad det er for nogle transporter. Bare de nuværende transporter er da nok til, at der absolut ikke behøver flere transporter forbi min ejendom, hvor det hele er ved at ryste ned af hylderne i forvejen når de køre med de store maskiner, og så 43% flere "vandvittigt".

- Opførelse af yderligere et antal grisestalde vil øge trafikken i området generelt, og især hvad angår grisetransporter.

- I skriver i jeres vurdering, at antallet af transporter til og fra ejendommen øges fra 445 til 751 transporter pr. år ikke medfører væsentlige gener. Vi vil gerne gøre opmærksom på, om man har undersøgt om belægningen på de små veje, der ligger rundt om ansøgtes matrikel kan bære endnu flere kørsler mv.

markarealerne og der er derfor ikke en transport forbundet med udbringning af denne del af husdyrgødningen.

Svendborg Kommune har vurderet, at transport til og fra husdyrbruget ikke vil give væsentlige gener for de omkringboende, idet der lægges vægt på:

- at der er et begrænset antal transporter i hverdagen, og at transporterne ikke foregår i aften- og nattetimerne
- at perioden med spidsbelastning af transporter er kort
- at der anvendes rørdlægning til en del af husdyrgødningen
- at den vestlige udkørsel benyttes i mindre grad, og ikke ligger op ad en bolig

Generelt vurderer Svendborg Kommune på baggrund af beliggenheden af husdyrbruget i forhold til omboende samt antallet og karakteren af transporter, at transport til og fra husdyrbruget ikke vil give væsentlige gener for omboende.

Ifølge klagenævnsafgørelse NMK-132-00839 er det muligt at stille vilkår omkring anvendelse af bestemte interne veje, samt til- og frakørsel til virksomheden. Der kan desuden stilles vilkår om, at til- eller frakørsel af foder, gødning m.v. kun må ske på bestemte tidspunkter. Derimod er der ikke i husdyrbrugloven hjemmel til at fastsætte vilkår for transporter på offentlig vej.

Dette er behandlet i afgørelsen.

Jf. klagenævnsafgørelse MFKN 21/12752 gælder det at:

- Overordnet set, så er det kommunes ansvar at varetage vedligeholdelse og udbygning af offentlige veje.
- Færdsel på offentlig vej reguleres af færdselsloven og håndhæves af politiet.
- Forhold omkring eventuelle skader på bygninger som følge af tung trafik på offentlig vej er et privatretligt spørgsmål om erstatningsansvar, der ikke kan afgøres af hverken kommunen eller nævnet. Spørgsmål herom må afgøres af domstolene efter de almindelige erstatningsretlige regler.

Kommunen kan derfor ikke stille vilkår omkring færdsel på vejene i forbindelse med miljøgodkendelser efter Husdyrbrugloven.

Svendborg Kommune sender hørings svarene omkring veje og transporter videre til Langeland Kommune, der står for at vedligeholde og udbygge vejnettet.

	Kommunens vurdering er, at husdyrbruglovens krav er overholdt.
<p>Gylleudbringning på marker</p> <p>- Hvor skal alt det gylle være. Det kan vel ikke være på denne ejendom alene.</p> <p>- Vi mener at det ansøgte projekt vil have stor miljøpåvirkning især på Nørreballe Nor hvor dræningen fra markerne ender. Det er svært for os som almindelige borgere at modsige jeres vurdering og vi har derfor været nødt til at sende ansøgerens miljøkonsekvens rapport videre til Københavns Universitet i håb om at de vil kigge den igennem og hjælpe os med at stille de rigtige spørgsmål til jer. Disse spørgsmål vender vi tilbage med, hvis forskere fra Københavns Universitet mener at I som kommune har fejlvurderet ansøgers miljøkonsekvens rapport. Det kan vi jo kun håbe på som modstandere af projektet.</p> <p>Vi har dog et spørgsmål til antal af slagtegrise. Vi kan på åbenlandbrug.dk, læse at en landmand må sprede gylle fra 55 slagtegrise på 1 ha jord om året. Ansøger har ifølge BBR 93,5 ha jord til adressen, hvilket vil sige, at han max må sprede gylle fra 5.150 slagtegrise på hans jord. I hans ansøgning ønsker han at have 25.000 slagtesvin + 6000 smågrise. Hvorfor vurderer I, at der ikke vil være en miljømæssig konsekvens ved spredning af gylle fra denne produktion?</p> <p>- Jeg bemærker, at du nævner, at en landmand ikke behøver at have arealer på den enkelte ejendom til at sprede gylle fra hele besætningen, men at de skal have rådighed over arealer for at kunne komme af med den producerede gylle. Dette kan inkludere ejede arealer, forpagtede arealer, gylleaftaler eller aflevering til biogas.</p> <p>I lyset af dette og under henvisning til lovgivningen, https://www.retsinformation.dk/eli/ta/2007/648 , vil jeg gerne anmode om yderligere oplysninger vedrørende, hvor og hvordan gyllen fra det pågældende husdyrbrug vil blive spredt. Specifikt er</p>	<p>Kommunen skal ikke behandle markdelen i en miljøgodkendelse til et husdyrbrug. Det blev taget ud af godkendelserne ved den nye lov i 2017.</p> <p>Styringen af tildeling af næringsstoffer på markene og eventuelle afløb til naturområder ligger under landbrugsstyrelsen, og de regler, der skal leves op til mht tildeling af N og P til markerne og via krav om efterafgrøder. Det skal landmanden leve op til, og gøre rede for i gødningsregnskaberne.</p> <p>En landmand skal ikke have arealer på den enkelte ejendom til at sprede gylle fra hele besætningen, men skal have rådighed til overordnet at komme af med den gylle der produceres. Det kan enten være via:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Ejede arealer ➤ Forpagtede arealer ➤ Gylleaftaler ➤ Aflevering til biogas. <p>Der er desuden regler for hvornår det er tilladt at bringe husdyrgødning ud, hvor der f.eks. ikke må udbringes gylle i vintermånederne, hvor næringsstofferne ikke kan udnyttes nok.</p> <p>Kommunen kontrollerer om opbevaringskapaciteten af husdyrgødning lever op til reglerne i husdyrgødningsbekendtgørelsen. I forbindelse med tilsyn kigger vi i det indberettede gødningsregnskab, og tjekker opbevaringskapacitet ud fra data for produceret husdyrgødning. Som tidligere nævnt, er det landbrugsstyrelsen der kontrollerer præcist hvilke marker og hvilke afgrøder med hvilke gødningskvoter, der skal leves op til, jf. andre love end vi som kommune administrerer. Kommunen har ikke adgang til de specifikke udspretningsarealer. Tidspunkterne for udspreddning af gylle og fast husdyrgødning reguleres af husdyrgødnings-bekendtgørelsen, og kontrolleres af kommunen.</p> <p>Kommunens vurdering er, at husdyrbruglovens krav er overholdt.</p>

<p>jeg interesseret i at få en detaljeret oversigt over alle ejede og forpagtede arealer samt de arealer, der er omfattet af gylleaftalerne.</p>	
<p>Algevækst</p> <ul style="list-style-type: none"> - Desuden vil fordampningen af ammoniak medføre væsentlige skader for boliger i nærheden, hvor der bl.a. vil komme øget algevækst på murværk og tegltage. - Algegener siden sidste udvidelse 	<p>Miljø- og Fødevareklagenævnet har beskrevet i afgørelse nr. 21/01851, at selv om algevækst under visse omstændigheder kan være en reel gene for naboer til et husdyrbrug, så er det en gene, der først og fremmest er af æstetisk karakter.</p> <p>Miljø- og Fødevareklagenævnet finder, at den risiko for forøgede algebelægninger, som kan være en følge af naboskab til et husdyrbrug, ikke i almindelighed kan begrunde, at der fastsættes vilkår, som er videregående end de sædvanlige krav om anvendelse af bedste tilgængelige teknologi til begrænsning af ammoniakfordampning, der skal fastsættes i overensstemmelse med gældende regler.</p> <p>Kommunens vurdering er, at husdyrbruglovens krav er overholdt.</p>
<p>Fluer</p> <ul style="list-style-type: none"> - Fluegener efter sidste udvidelse 	<p>Der i godkendelsen stillet vilkår til, at der skal bekæmpes fluer efter de regler, der er sat op af Institut for Agroøkologi, Aarhus Universitet, tidligere Statens Skadedyrslaboratorium.</p> <p>Vilkår i godkendelsen bliver kontrolleret løbende ved tilsyn af kommunen efter at anlægget er bygget.</p> <p>Kommunens vurdering er, at husdyrbruglovens krav er overholdt.</p>
<p>Sundhed</p> <ul style="list-style-type: none"> - Udledningen af ammoniak kan også være skadelig for beboerne. 	<p>Der er ikke umiddelbart hjemmel i husdyrloven til at stille vilkår omkring sygdomme (jf. afgørelse i Natur- og Miljøklagenævnet i bl.a. sag nr. NMK-132-00705). Bedriften er desuden reguleret af andre ministerier som f.eks. fødevarestyrelsen, der kontrollerer forholdene omkring folkesundhed og virksomheder samt besætningens smittestatus.</p> <p>Det fremgår af svar fra Miljøministeren den 20. april 2020, at der er igangsat undersøgelser af helbredseffekt af luftforurening fra husdyrbrug. Det er</p>

	<p>Svendborg Kommunes vurdering, at der for nuværende ikke er hjemmel i husdyrbrugloven til at inddrage dette forhold i vurdering af, om der skal gives godkendelse efter husdyrbrugloven.</p> <p>Kommunens vurdering er, at husdyrbruglovens krav er overholdt.</p>
<p>Værdiforringelse</p> <p>-Vi er meget ærgerlige over, at de svinefarme vi har på Langeland skal udvides så betydeligt - specielt på Sydlangeland. Det kan jo i længden betyde, at det kan være svært at sælge sin bolig og få tilflytning, når der ligger den ene store farm efter den anden.</p> <p>Vi synes det er en kedelig udvikling, som ikke sælger vores ø særlig godt, specielt ikke, hvis der følger lugtgener med udvidelsen</p> <p>- Spørgsmål omkring den væsentlige værdiforringelse det absolut vil give os på vores ejendomme ved opførelsen af denne svinefabrik, med transport, gyllelugt, o.s.v. Bliver man kompenseret for det eller hvad?</p> <p>- Placeringen af endnu en gylletank på dette sted vil formindske værdien af området. Især er jeg bekymret over de lugtgener det medfører og dermed forringelsen af det nærliggende rekreative område Nørreballe Nor samt min bolig.</p>	<p>Der er ikke umiddelbart hjemmel i husdyrloven til at tage stilling til naboers eventuelle forringelse af huspriserne (jf. afgørelse i Natur- og Miljøklagenævnet i bl.a. sag nr. NMK-132-00559).</p> <p>Kommunens vurdering er, at husdyrbruglovens krav er overholdt.</p>
<p>Dyrevelfærd</p> <p>- Fra et dyrevelfærdssynspunkt er jeg også betænkelig ved opdræt af endnu flere grise til et liv under dårlige forhold.</p>	<p>Et husdyrbrug skal leve op til reglerne i dyrevelfærdsloven, der kontrolleres af Fødevarestyrelsen.</p> <p>Kommunens vurdering er, at husdyrbruglovens krav er overholdt.</p>
<p>Drikkevand</p> <p>- Udtalelse fra Langeland Forsyning:</p> <p>Det ekstra vandforbrug, der ønskes på Nørreballevej 13, godt kan lade sig gøre. Vi kan leverer den ønskede vandmængde uden at</p>	<p>Oplysninger er videregivet til ansøger</p>

<p>trykket falder i resten af nettet. Dog er der kun regnet på selve ledningen, der ligger ude i vejen. Fra vejen og ind til ejendommen er der yderligere 200 m, hvor vi hverken kender materiale eller dimension. Det er muligt, at den sidste del af ledningen skal opgraderes, men det må vi se på, når vi kommer så langt.</p>	
<p>Samdrift</p> <p>- Desuden vil jeg gerne understrege, at ansøgeren har nævnt, at produktionen drives sammen med ejendommene på Harnbjergvej 12, 5932 Humble, og Ristingevej 34, 5935 Bagenkop. Jeg er bekymret for, at miljøpåvirkningerne fra disse steder ikke kan adskilles og bør indgå i den samlede arealopgørelse, som det er krævet ifølge loven, da de har samme CVR nummer.</p>	<p>Mht at ejendommen drives under samme cvr nr som ejendommene på Harnbjergvej 12, 5932 Humble og Ristingevej 34, 5935 Bagenkop, så skal vi i en miljøgodkendelse vurdere, om der er tale om separate anlæg eller om de skal behandles samlet, jf. husdyrbrugloven.</p> <p>Der er en fastlagt en præcis definition på samdrift jf. husdyrbrugloven (§ 16c) og klagenævnsafgørelser (MFKN klagenævnsafgørelse 20/11190 samt 21/12752), der siger at 3 kriterier alle skal være opfyldt, for at der er samdrift, nemlig om anlæggene er teknisk forbundet, forureningsmæssigt forbundet eller driftsmæssigt forbundet (hvis de 2 forrige kriterier er opfyldt). Denne vurdering er lavet i udkastet til miljøgodkendelsen, og vi har vurderet at det ikke er tilfældet.</p> <p>Kommunens vurdering er, at husdyrbruglovens krav er overholdt.</p>
<p>Placering</p> <p>- Er der en grund til at Jesper Drost ikke opfører det ansøgte på han hjemmeadresse, Harnbjergvej, da det der jo højest kommer til at berører 2 fastboende og måske 2 sommerhusejer, ja og så ham selv selvfølgelig, i stedet for en hel by samt beboer langs hovedvejen.</p> <p>Nu bruger i jo ordet "væsentlig" meget i jeres matriale. Og man kan jo så sige, det ville jo ikke være væsentlig værre at flytte byggeriet til Jesper Drost's hjemadressen, med langt mindre gener for mange mennesker. For det er da utroligt at en mand med sit byggeri, skal ødelægge hverdagen for en hel by samt vi mennesker langs hovedvejen.</p>	<p>Der er op til en ansøger selv, at vurdere hvor en eventuel udvidelse af vedkommendes bedrift skal være. Kommunen skal derefter vurdere om husdyrbruglovens krav er overholdt.</p> <p>Kommunens vurdering er, at husdyrbruglovens krav er overholdt.</p>